JUL 23 1956
JUL 30 1956

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

WEDNESDAY, JULY 18, 1956

LATVIJA
AMERIKĀ

57./490. n-rs. TREŠDIEN, 1956. GADA 18. JŪLIJĀ 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu vienā slejā.

ASV turpinās atomieroču izmēģināšanu

ADATU DŪRIENI SARKANĀ IMPERIJĀ

Kremļa varenie nedrīkst atlaist terrora grožus

Staļina pēctecīem kļūst jo dienas grūtāk savaldīt rūgstošo komūnistu impēriju. Nemieri satelītvalstīs un arī pašā Padomju Savienībā ir tikai viena pazīme tam, ar ko Maskavai jārēķinās nākotnē. Sarkanie vadoņi, kuru pašu varai dzimstot, terrors stāvēja kūmās, nevar atļauties terrora grožus palaist vaļīgāk, jo tikliīdz spiediens tiek samazināts, izceļas nemieri, un, spiedienam turpinoties, visa pasaule redz komūnistus tādus, kādi viņi ir īstenībā. Bez terrora komūnistiem nav valdīšanas un ar terroru nav sadzīvošanas ar pārējo pasauli. Tā ir šīsdienas Kremļa dilemma.

Rietumu žurnālisti, no Bonnas, Parīzes, Londonas, Vašingtonas un Romas, kā arī ārzemju korespondenti Maskavā pārliecinājuši raksta par pieaugošām grūtībām, ar kādām Chruščevam un Bulgāņinam katru dienu jāsastopas, lai savaldītu savu neapmierinātībā rūgstošo impēriju.

Ar ko Padomju Savienībai būs jārēķinās nākotnē, tā dabūja iepazīties jau pirms trim gadiem, kad notika sacelšanās Austrumberlīnē un visā Austrumvācijā, tagad Polijā. Par nemieriem ziņo no Ungārijas un Čechoslovakijas (katra roka, kas pacelsies pret pastāvošo iekārtu, tiks nocirsta!) Arī Baltijas valstis tika pieminētas nemieros kūsājošo apspiesto tautu starpā.

ARĪ ĶĪNĀ PARTIZĀNI

Tāpat Tālajos Austrumos komūnistu jūgs sāk kļūt par smagu. Par plašu un sākumā sekmīgu, sacelšanos pret Ķīnas komūnistiem nesen ziņoja no Tibetas.

16 komūnistu Ķīnas provincēs partizāni cīnās ar savas valsts apspiedējiem. Pat pašā Padomju Savienības iekšienē, Gruzijas republikā, notiek atklāta uzstāšanās pret komūnistu iekārtu — un te vairs nav runa tikai par demonstrācijām, kas Tiflisā notika šī gada pavasarī, kad Maskavā sākās pret — Staļina kampaņa.

No dažādiem nemieriem komūnisti ir bijuši spiesti mācīties vienu lietu: tikliīdz politiskās policijas spiediens tiek mazināts, kaut vai tikai uz acumirkli, var rēķināties ar pretkomūnistiskiem nemieriem. Pašreiz šie nemieri padomju iekārtu vēl neapdraud, bet tie rada bezgala daudz nepatīkama trokšņa vigā pasaulē, un Kremlim ne vienmēr izdodas izmeloties par šo trokšņu cēloņiem.

KAD SLEPKAVĪBA KĻŪST IERADUMS

Nemieriem seko izrēķināšanās, jo tikai ar lodēm Kremlis spēj apturēt neapmierinātos zemniekus un strādniekus. Lodes nemierus gan uz laiku apspiež, bet jo lielākas top grūtības un ciešanas, jo lielāks top naids un cīņas spars, jo dedzīgāka dziņa pēc brīvības.

Slepkavošana komūnistu valdīšanas ritmā ir tā iegājusies, ka bez tās komūnisms vispār nav iedomājams. Komūnisti slepkavo ne tikai savus opozicionārus, bet arī viens otru un ar tādu pašu uzcītību.

Vai arī Staļins bija šādas slepkavības upuris? Rietumos tagad domā, ka jā, ka Staļinu nogalinājuši viņa tuvākie līdzstrādnieki (kas tagad valda Padomju Savienībā), lai glābtu paši savas ādas no Staļina dusmām. Pēc Staļina nāca Berija: Staļina slepkavas baidījās no Berijas policijas atriebības.

Slepkavības Kremlī tiek izdarītas ar viduslaiku precizitāti. Visi tagadējie varas vīri ir šīs mākslas meistari, kas pēc ilgā prakses laika, jo sevišķi trīsdesmito gadu tīrīšanām, kur visi viņi aktīvi piedalījās, tagad jau vārlepoties ar zināmu virtuozitāti. Nepieciešamības spiesti, visi Kremļa dižvīri nepārtraukti tur viens otru aizdomās un viens no otra bīstas. Biežās pārmaiņas rada pamatotu nedrošības sajūtu.

VAI MAĻENKOVS KĻŪDIJIES?

Maļenkovs palīdzēja likvidēt Beriju. Chruščevs un Bulgāņins gāza Maļenkovu, viņu pazemoja, bet atstāja dzīvu. Ir loti iespējams, ka šeit Chruščevs ir pielaidis vienu no savām rupjākām kļūdām, jo, spriežot pēc pēdējām ziņām, trīs izstumtie — Maļenkovs, Kaganovičs, un Molotovs — ap sevi sākuši pulcināt Chruščeva ienaidniekus. Chruščevs Maļenkovu ir uzvarējis tikai pirmajā gājienā. Cīņa vēl nebūt nav beigusies.

Analizējot Kremļa iekšējās cīņas, brīvās pasaules presē pēdējā laikā parādījušies arī vēl kāda cita rakstura raksti, un, proti, rietumnieki atklājuši: kā Padomju Savienībā, tā arī visās satelītvalstīs nav ļaužu valdību. Pastāvošās valdības neviens nav ievēlējis, katrā ziņā ne tādās vēlēšanās, kādas tiek atzītas Rietumu pasaulē. Komūnistu valstīs valda uzurpātori vai viņu kalpi. Līdz ar to slepkavības politiskiu jautājumu atrisināšanai ir kļuvušas par nepieciešamību. Atliek tikai gaidīt, kas būs nākamais...

BAILES DZEMDĒ BAILES

Diktātori, kas paši dzīvo nepārtrauktās bailēs; mēģina valdīt, iedzenot bailes citiem. Bet šie komūnistu diktātori mēģina arī ko citu — viņi mēģina panākt atzīšanu brīvās pasaules acīs. Mēģinādama piesmērēties te vienai te atkal otrai valstij, Padomju Savienība grib panākt,lai Rietumi, aizvērdami acis Austrumu šausmu priekšā, uzņem Padomju Savienību kā līdzīgu savā valstu saimē. Un ja pienāks diena, kad Padomju Savienība tiks pieņemta kā līdzīga, tad nebūs vairs tālu līdz tai dienai, kad Pad. Savienība būs pārāka.

ITALIESI APJUK

Nemieri nav dienas kārtībā tikai apspiestās komūnistu valstīs vien. Arī brīvās pasaules komūnisti rūc neapmierinātībā un nesaprašanā šaudās starp veco Staļina un jauno Chruščeva līniju. Tā, piemēram, Itālijā pārmaiņu radītā sajukuma dēļ komūnistu partija pārdzīvo savu smagāko krizi pēdējo 35 gadu laikā, un lietpratēji rēķina, ka kopš pēdējām vēlēšanām komūnisti būtu zaudējuši 2 milj. balsu. Itālijas komūnistu partija, starp citu, ir lielākā partija ārpus Padomju Savienības tiešā iespaida sfairas. Tas pats notiek Francijā un Anglijā. Jo sevišķi daudz atbalstītāju brīvajā pasaulē Padomju Savienībai nācās zaudēt pēc poļu strādnieku nemieriem Poznaņā. Par katru centu streikot paradušie Rietumu strādnieki nespēj piedot komūnistiem, kas Poznaņas strādnieku streiku mēģināja apturēt ar tankiem un lielgabaliem.

TĀLI VIESI SENLATVIJAS NOMETNĒ

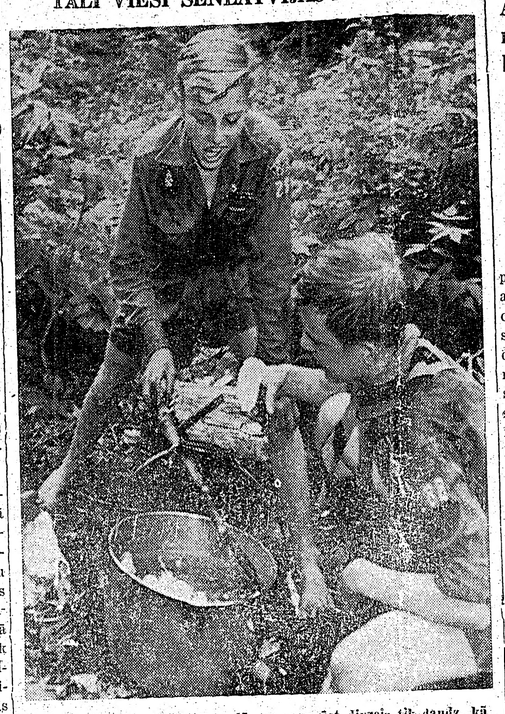

Nometnēs, bet sevišķi Kanadā, es varu ēst divreiz tik daudz, kā mājās, saka Grand Rapidu skauts Latvis Celmiņš (pa kreisi) un Jānis Cimdiņš, „izēst" visu, kas vēl no gardumiem atlicis pusdienu galdā.

ASV NEPIEVIENOJAS INDIJAI

ASV paskaidro Apvienoto Nāc. atbruņošanās komisijai, ka tikmēr, kamēr nebūs panākta efektīva bruņošanās pārraudzība, ASV atomieroču izmēģinājumi tiks turpināti

AN, Nujorkā. — Apvienoto Nāciju atbruņošanās komisijā ASV pārstāvis Vadsvors ziņoja, ka Sav. Valstis nepievienojas Indijas priekšlikumam nekavējoties pārtraukt atomieroču izmēģinājumus. Līdz tam laikam, kamēr nebūs panākta iespaidīgā bruņošanās pārraudzība, Sav. Valstis paredzējušas līdzšinējos atomieroču izmēģinājumus turpināt.

Sav. Valstu pārstāvis sēdes laikā pārējiem delegātiem izteicās, ka atomieroču izmēģināšana ir nepieciešama ne tikai Sav. Valstu aizsardzībai, bet visas brīvās pasaules drošībai. Tā kā Padomju Savienība nepārtraukti lielās ar savu sasniegumu pārākumu un ar savu straujo masu iznīcināšanai domāto ieroču ražošanu, Sav. Valstis vienkārši nevar atļauties pārtraukt atomieroču izmēģināšanu.

Līdz ar Sav. Valstīm Indijas priekšlikumu pārtraukt atomieroču izmēģināšanu noraidīja arī Anglija, Francija un Kanada.

Padomju Savienības pārstāvis Gromiko, kā parasts, bija citādās domās. Viņš uzsvēra, ka Anglijas, Francijas, Kanadas un Sav. Valstu nostāja nepārprotami norādot, ka minētās valstis nav ieinteresētas atomieroču lietošanas aizliegšanā. Pēc Gromiko uzskatiem Rietumu sabiedrotie visiem spēkiem cenšas traucēt atomieroču ierobežošanas lēmuma pieņemšanu. Protams, tā kā Rietumu lielvalstis nedomā pārtraukt savus atomieroču mēģinājumus, tos nepārtrauks arī Padomju Savienība, deklarēja Gromiko. Līdz ar to Indijas ārkārtējā pilnvarnieka Menona mēģinājums panākt atomieroču ražošanas ierobežošanu un izmēģinājumu pārtraukšanu piedzīvoja pilnīgu sakāvi Apvienoto Nāciju 12 valstu atbruņošanās komisijā. Indija šai komisijā neietelp, bet Indijas valdībai sakarā ar tās labajiem nodomiem tika dots solījums, ka Atbruņošanās komisija uzklausīs tās uzskatus atomieroču jautājumā.

Austrumvācijas lelles Maskavā

Austrumvācijas ministru prezidents Grotevols un visi septiņi ministru prezidenta vietnieki ierodas Maskavā, lai saņemtu jaunākās pamācības, Staļinu lādot sašķiebtās komūnisma vadītājas īstaisnošanai.

Berlīnē. — Pirmdien, šī gada 16. jūlijā, no Austrumberlīnes uz Maskavu izbrauca Austrumvācijas ministru prezidents Grotevols un viņa septiņi vietnieki. Pirms brauciena kāds Austrumvācijas valdības pārstāvis žurnālistiem izteicās, ka Maskavā notikšot „svarīgas sarunas." Cik zināms, vizīte Maskavā nav vis Padomju Savienības, bet gan pašu vāciešu izdomāta pēdējā laika aktuālitāšu pārrunāšanai. Rietumu aprindas domā, ka Austrumvācijas komūnisti uz Maskavu brauc, lai uzklausītu Chruščeva norādījumus, kā izturēties pašreizējā pārmaiņu periodā — pārslēdzoties no staļinisma uz chruščevismu.

CĪŅA GAISĀ BRĪVĪBAS DĒĻ

Septiņi ungāri ar vienu revolveri, dzelzs stieņiem un dūrēm pieveic kādas ungāru pasažieru lidmašīnas apkalpi un pārējos pasažierus, lai nokļūtu Rietumvācijā.

Ingolštatē. — Nedēļas nogalē Ingolštates lidlaukā, Rietumvācijā, nosēdās kāda ungāru pasažieru lidmašīna, septiņiem pasažieriem nekavējoties pieprasot politiskā asila tiesības Rietumvācijā. Dienu vēlāk par palikšanu brīvajā pasaulē izšķīrās vēl divi citi pasažieri.

Ungāru pretkomūnistu grupas vadītājs, kāds otrā pasaules kara pilots, Sav. Valstu drošības ierēdņiem Rietumvācijā izteicās, ka viņā un vēl seši citi pretkomūnistiski noskaņoti ungāri, to starpā viena sieviete, bēgšanai no komūnistu režīma gatavojušies jau ilgāku laiku. Beidzot bēgļu grupa sava plāna īstenošanai izvēlējusies kādu divmotoru pasažierlidmašīnu. Īsi pirms lidmašīnas pacelšanās bēgļiem izdevies uzzināt, ka pārējo pasažieru starpā atrodas arī kāds komūnistu drošības policijas ierēdnis. Tā kā nedz viņa vārds, nedz izskats nav bijuši zināmi, aizdomās turēti visi pārējie lidmašīnas pasažieri.

Visi septiņi ungāru bēgļi, stāsta grupas vadītājs, jau iekāpjot lidmašīnā bijuši bruņojušies dzelzs stieņiem, kamēr Otrā pasaules kara pilotam, kas vārdā netiek minēts, bijis arī revolveris. „Sacelšanās" lidmašīnā sākusies pēc pilota signāla — ar revolvera sitienu pa galvu apdullinot savu blakus sēdētāju. Tai brīdī cīņā metušies pārējie bēgļi, saviem dzelzs stieņiem gāžot pa galvu ikkatram lidmašīnas pasažierim, jo, kā jau minēts, viņi nav zinājuši, kurš ir komūnistu drošības ierēdnis, aizdomās tikuši turēti visi. (Bez bēgļiem lidmašīnā atradušies vēl 8 citi pasažieri un 5 apkalpes locekļi.) Tiklīdz izdevies pieveikt pārējos pasažierus, Otrā pasaules kara pilots ar savu pistoli piespiedis padoties arī lidmašīnas apkalpi, pārņemot lidmašīnas vadību savā rīcībā. Visa cīņa, protams, notikusi lidojot virs Ungārijas territorijas. Dienu pēc sensācionālās bēgšanas septiņiem pretkomūnistiem pievienojušies vēl divi lidmašīnas pasažieri, kas sākumā bijuši visai atturīgi, baidīdamies no tā, kas notiks ar viņu pieaugušajiem komūnistu Ungārijā, ja viņi paliks brīvajā pasaulē.

SENĀTORS NOULENDS APV. NĀCIJĀS

Noulends gatavojas cīņai Senātā

Vašingtonā. — Kalifornietis Noulends no Senatorijas nedēļas nogalē preses pārstāvjiem izteicās, ka, sākoties debatēm Senātā, viņš visiem spēkiem centīsies panākt palīdzības samazināšanu Belgrādes valdībai.

Savā deklarācijā senātors Noulends nepieminēja saimniecisko, bet vienīgi militāro palīdzību. Pēc viņa, un vairāku citu republikāņu senātoru domām, jaunu ieroču un kara materiālu sūtīšana Dienvidslavijai būtu pārtraucama. Lai neļautu Dienvidslavijai „pilnīgi ieskriet komūnistu rokās" (!), Sav. Valstis turpinātu Dienvidslavijai sūtīt tādas atsevišķu ieroču un kara materiālu daļas, kas nepieciešamas remontvajadzībām. Pašreiz gan nav ne mazāko pazīmju, ka senātoram Noulendam varētu izdoties iecerētajā cīņā uzvarēt, jo prezidents Eizenhauers ir izteicis vēlēšanos turpināt Dienvidslavijai līdzšinējo palīdzību.

Pierādījumi, ka ASV stāja Ķīnas jautājumā paliks nelokāma

Vašingtonā. — Republikāņu Senāta vadītāja senātora Noulenda nostāja pret komūnistiem jau ir plaši pazīstama. Jo sevišķi tas sakāms par viņa izturēšanos pret komūnistu Ķīnu. Ar savu aso nostāju Noulends ne vienreiz vien Sav. Valstu valdības politiku ir nostādījis komūnistiem visai nepatīkamā gaismā.

Lai izprastu Noulenda pretkomūnistisko nostāju, pieminami tikai atsevišķi gadījumi. Tā, piemēram, 1953. gadā Korejas pamiera delikātā sarunu laikā senātors Noulends visiem spēkiem aizstāvēja komūnistu Ķīnas blokādi. Nepilnu gadu vēlāk Noulends deklarēja: ja komūnistu Ķīna tiek uzņemta Apvienotajās Nācijās, viņš nekavējoties aiziet no republikāņu senātoru vadītāja posteņa Senātā un uzsāk cīņu par Sav. Valstu izstāšanos no Apvienotajām Nācijām.

Tagad, kā liekas, senātors Noulends un prezidents Eizenhauers saprotas vienā jautājumā — ka komūnistu Ķīnai Apvienotajās Nācijās nav nekas meklējams.

Kad šī gada martā Kanadas ārlietu ministrs Pīrsons White Sulphur Springs konferencē (kur piedalījās Sav. Valstu, Kanadas un Meksikas pārstāvis) ieminējās, ka pārējie sabiedrotie Sav. Valstu politiku komūnistu Ķīnas jautājumā ieskata par loti neelastīgu, Eizenhauers diezgan paasi atbildēja, ka viņš noteikti pretojas komūnistu Ķīnas uzņemšanai Apvienotajās Nācijās.

Nav ne mazāko šaubu, ka novembrī, sanākot Apvienoto Nāciju pilnsapulcei, Padomju Savienība, tāpat kā katru gadu, ierosinās komūnistu Ķīnas uzņemšanas jautājumu. Ļoti iespējams, ka vispārējais noskaņojums šogad būs mainījies. Katru gadu nāk klāt jaunas valstis, kas ieteic komūnistu Ķīnas uzņemšanu Apv. Nācijās.

Pagājušā gadā tika uzņemtas 16 jaunas valstis. Domā, ka šo 16 valstu starpā Pekingas valdībai būs radies jauns atbalstītāju pulciņš, līdz ar to lielāks balsu skaits. **Bet Sav. Valstis savu nostāju nedomā mainīt.** Tas sevišķi skaidri parādīja pēdējās pagājušās nedēļas beigās, kad prezidents Eizenhauers Sav. Valstu Apvienoto Nāciju pilnsapulces delegācijai pievienoja senātoru Noulendu. Nevienam nav ne mazāko šaubu, ka tas ticis darīts tikai tādēļ, ka komūnistu Ķīnas jautājumā iespaidīgāko „nē" prot pateikt senātors Noulends.

Dalless apriņķojis 11 reiz zemeslodei

Sav. Valstu ārlietu ministra Dellesa tuvākie padomdevēji domā, ka ārlietu ministrs par daudz braukā apkārt, kaitēdams Savienoto Valstu ārpolitikai.

Vašingtonā. — Viens no šo laiku vislielākiem ceļotājiem — Savienoto Valstu ārlietu ministrs Dalless pagājušās nedēļas negalē dabūja dzirdēt asus vārdus par savu biežo prombūtni no ASV. Pašа Dallesa tuvākie padomdevēji izteicās, ka Dallesa biežā prombūtne kaitē Sav. Valstu ārpolitikai, ka prezidents Eizenhauers netiek pietiekami informēts par ārlietām, kamēr ASV sūtniecības Dalless savos biežajos braucienos ir pārvērtis vienkāršās pasta stacijās, sūtņus izsūtāmos zēnos. Kopš stāšanās ārlietu ministra amatā Dalless ir passpējis apmeklēt 38 valstis. Saskaitot nobrauktās jūdzes, iznāk, ka Savienoto Valstu ārlietu ministrs ir jau paspējis apriņķot zemes lodi tieši 11 reizes.

Dallesa kritiķi izteicās, ka pasaules ārlietu ministriem vajadzētu sastapties vienreiz gadā, kad sapulcējas Apvienoto Nāciju pilnsapulce. Tad pāris nedēļu laikā visiem ārlietu ministriem vajadzētu kārtīgi pastrādāt, daudz ko paveikt un līdz ar to atkristu tagad tik populārā apkārtbraukāšana.

Ārlietu ministrs Dalless, sekojot savu padomdevēju uzbrukumiem, teica īsu aizstāvēšanās runu, kurā viņš paskaidroja, ka ceļošana ir nepieciešama, jo šais laikos diplomātija virzās uz priekšu ar bezgalīgu ātrumu un ka tas jo sevišķi attiecas uz Savienotām Valstīm.

Bērzaines iemītniekiem

nav vajadzīgs barometrs. Laiku tie labi var pareģot arī bez šī instrumenta, tikai paraugoties uz kalnu grēdu, kas slienas Bērzaines dienvidu pusē.

Ja pēcpusdienā kalnu grēdu var labi redzēt, tā ir zīme, ka otrā dienā būs lietus — un otrādi.

Kanada palīdz veidot Rietumvācijas gaisa spēkus

Otavā. — Kanadas valdība paziņojusi, ka jau tuvākā nākotnē tā sniegs roku Ziemeļatlantijas organizācijai, palīdzot apbruņot Rietumvācijas 500.000 vīru armiju. Kanada paredzējusi dāvināt Rietumvācijai 75 Sabre tipa strūklizniciņātājus, kuru ražošana Kanadai izmaksā 35.700.000 dolaru.

Rietumvācija, kā zināms, Ziemeļatlantijas organizācijas valstu saimē iestājās pagājušā gadā, un tai tika atļauta 1.350 lidmašīnu liela aviācija. Kanadas karalisko gaisa spēku rīcībā pašreiz atrodas apmēram 3000 dažādu tipu lidaparāti.

Lēmumu par lidmašīnu dāvināšanu Rietumvācijai Kanadas valdība publicēja tieši tad, kad Kanada un Rietumu sabiedrotie pārrunā Izraēlas gaisa spēku atbalstīšanu.

Atgriežoties no Apvienotās Karalistes ministru prezidentu konferences, Kanadas min. prezidents St. Lorāns Otavā paskaidroja, ka pašreizējās Vidējo Austrumu delikātās situācijas dēļ Izraēlai lidmašīnas var tikt pārdotas vienīgi tādā gadījumā, ja tam piekrīt visi Rietumi.

Pēdējo sešu gadu laikā Kanadā ir atbalstījusi Ziemeļatlantijas organizācijas bruņotos spēkus 1,2 miljardu dolaru apmērā. Anglijas rīcībā šai laikā nodoti 400 Kanadā dījas pagājušās nedēļas beigās, kad būvēti strūklizniciņātāji, kamēr 200 aizgājuši Grieķijai un Turcijai.

VALSTSVIRI CEĻO

NEITRĀLO „LIELIE" SASTOPAS BRIONI SALĀ

Ēģiptes prezidents Nasers apmeklē Dienvidslavijas prezidentu Tito, kamēr Indijas ministru prezidents Nēru viesojas Bonnā pie Rietumvācijas kanclera Ādenauera, lai vēlāk sastaptos ar Tito un Naseru.

Bonnā. — Pēc Apvienotās Karalistes ministru prezidentu konferences Londonā Indijas ministru prezidents devās uz Rietumvāciju, kur Bonnā sastapās ar kancleru Ādenaueru. Pēc trīs stundu ilgām slepenām sarunām ar Rietumvācijas kanceleru Nēru noturēja preses konferenci, uzsvērdams sekojošus punktus:

1. Nav izslēgts, ka Indija atzīst Austrumvācijas valdību. (Pašreiz Indijai ir diplomātiskas attieksmes ar Rietumvāciju, kamēr ar Austrumvāciju to saista vienīgi tirdzniecīska rakstura saites. Rietumvācija ir deklarējusi, ka valstis, kas atzīst Austrumvācijas valdību, izturas nedraudzīgi pret Rietumvāciju).

2. Iztirzājot starptautiska stāvokli, Nēru pakavējās pie Kipras un Alžīrijas. Indijas ministru prezidents sacīja, ka pēc viņa domām Kipras salai būtu piešķirama neatkarība. Francijai Nēru ieteica saprast Alžīrijas īpatnību, kas citiem vārdiem nozīmē, ka Francijai būtu jāpārtrauc līdzšinējā klasifikācija, saucot Alžīriju par daļu no Francijas un jāpiešķir Alžīrijai tādas tiesības, kādas prasa nacionālistu nemiernieki.

3. Nēru izteicās pret apzīmējumu — Indijas „neitrālitāte." Nēru nedomājot, ka vārds „neitrālitāte" piemērots Indijas nostājai pasaules politikā. „Es domāju, ka vārds neitrālitāte tiek lietots vienīgi kara laikā," sacīja Indijas ministru prezidents, „es nezinu, ko šis vārds apzīmē miera apstākļos." (Acīmredzot, par auksto karu Nēru vēl līdz šim neko nav dzirdējis).

Pēc sarunām ar Rietumvācijas kancleru Ādenaueru Indijas ministru prezidents paredzējis doties uz krāšņo Brioni salu, kādreizējo Musolini atpūtas vietu, lai sastaptos ar Dienvidslavijas prezidentu maršalu Tito un Ēģiptes prezidentu Naseru, kas tai pašā laikā paredzējis apmeklēt Tito Brioni salā.

Prezidents Nasers Dienvidslavijā uzturas jau vairākas dienas. Šai laikā viņam bijušas privātsarunas ar prezidentu Tito. Cik zināms, pārrunāti galvenokārt saimniecīski jautājumi.

Zorins atstāj Bonnu

Nezināmu iemeslu dēļ no amata atcelts Valerians Zorins, līdzšinējais Padomju Savienības sūtnis Rietumvācijā.

Bonnā. — Nedēļas nogalē Rietumvācijas valdība ziņoja, ka Pad. Savienības sūtnis Valerians Zorins pēkšņi un nezināmu iemeslu dēļ ticis aizsaukts uz Maskavu. Aizbraukšana bijusi tik pēkšņa, ka Zorinam tikko kā iznācis laika loti īsai atvadīšanās vizītei pie Rietumvācijas ārlietu ministra Brentano, kuram padomju sūtnis paskaidrojis, ka viņam uzticēti citi pienākumi.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

VAI MŪSU IZMISUMS IR APDZISIS?

Šis ir tas apslēpto briesmu un viltīgo mošķu laiks Rietumu — Austrumu ārpolitikā, kad atkal Tālavas taurētājam jāpūš taure, lai trimdinieki ārā nāk no mājām un organizācijām un tver pēc ieročiem, kas mums pieejami cīņā pret Latvijas apspiedējiem Maskavā un Rīgā.

Pēdējo mēnešu notikumi skaudri māca, ka mūsu vienotā cīņa pret komūnismu ir arī mūsu lielkauja par amerikāņu un citu Rietumu demokratiju sabiedriskās domas informēšanu un noskaņošanu apspiesto tautu atbrīvošanas labā.

Latvijas un citu apspiesto tautu brīvības briesmu nopietnību vispilgtāk izsaka amerikāņu visiespaidīgākais lietpratējs Padomju Savienības lietās Džordžs Kenans:

„Uz labu vai uz ļaunu, bet tas, kas tagad notiek Austrumeiropā, nozīmē beigas komūnisma apspiesto tautu trimdinieku cerībām atgriezties savās dzimtenēs un atsākt to, ko viņi zaudēja pirms 10 vai 20 gadiem. Labākais, ko mēs varam cerēt, ir pakāpeniska komūnisma režīma evolūcija uz lielāku neatkarību apspiestām tautām. Un šo mērķi ātrāk apspiestās tautas sasniegs, ja mēs nemudināsim tās izaicināt Maskavas militārās un ideoloģiskās intereses minētā apgabalā" (Harper Magazine, August, 1955.).

Republikāņiem tuvu stāvošais The Christian Science Monitor par Poznaņas nemieriem Polijā rakstīja, ka šī sacelšanās atkal bijis brīdis, kad ASV valdībai vajadzējis sākt atbrīvošanas kampaņu, bet tā vietā prezidents Eizenhauers paziņojis pasaulei, ka Vašingtona padziļinās ideju un apciemojumu apmaiņu ar Austrumiem. Valdības Romā, Bonnā, Parīzē, Londonā un Vašingtonā jau labu laiku esot izšķīrušās, kā tās nelīšot tālāk par deklarācijām apspiesto tautu atbrīvošanas virzienā.

Neticamā kārtā trimdinieku politiķu un sabiedroto darbiņieku cīņas trauksme, starptautiskām briesmām pieaugot, nevis iegūst jaunu spēku un darbošanās izteiksmi, bet lēnām turpina saplakt un samazināties līdz nedaudzu personu iniciatīvai un darbībai.

Apspiesto tautu asamblejas darbība nevar būt visa latviešu trimdinieku cīņa līdz pēdējai iespējai, kā esam svinīgi vienmēr solījušies. Apspiesto tautu asambleja ir politiska pretspēle Apvienotajām Nācijām. Bet galveno pasaules politiku taisa lielvalstu ārlietu ministrijās. **Kaut arī ar milzīgiem šķēršļiem līdzekļu, autoritātes un politiskā iespaida ziņā, trimdinieku gribēšanai un varēšanai darīt ko vairāk savas tautas brīvības labā ir nepieciešami jauni spēka un tīcības avoti, jauni dzinējspēki.**

Ja gribi, lai kāds atpūšas uz lauriem, tad slavē to. Mūsu politiskās autoritātes bieži slavē lielo latviešu tautas vienības garu — arī trimdā. Brīvības cīņa prasa visdzelžaināko vienību. Patiesība trimdā ir tā, ka trimdinieku vairākums ir aizgājis no aktīvas brīvības cīņas, bet mazākā puse sadalās nevienādās darbībās un uzupurēšanās gradācijās, nevis pēc varēšanas, bet gribēšanas vai negribēšanas mērauklas.

Mums ir daudz svētku dienu un nopūtu patriotu, maz darba dienu patriotu.

Jau gadiem ilgi mūsu laikraksts paudis uzskatu, ka Latvijai arī trimdā vajadzīga sava neatkarīga, aktīva ārpolitika. Mēs baidāmies no savas ārpolitikas. Kad dibināja Amerikas latviešu apvienību, tad noraidīja ārlietu biroja radīšanu pie apvienības — tāds neesot vajadzīgs.

Mēs neprasām pēc tādiem diplomātiem, kas Apvienotās Nācijās ar troksni aizsistu durvis, kā to Tautu Savienībā kādreiz darīja kāds baltiešu diplomāts taisnības vārdā, bet mūsu diplomātijā ir maz drāmatisku pacēluma brīžu, kas aizsistu elpu Kremļa varmākām un viņu līdzskrējējiem. 16 Latvijas okupācijas gados vēl nav bijis nevienas baltiešu diplomātu izraisītas akcijas, kas „taisītu vēsturi" Baltijas valstīs. Var jau būt, ka vēlēties un kritizēt ir vieglāki nekā tādus notikumus izraisīt.

Bet kur ir sirds un domu nemiers, tur mazāk apmierinājuma, vairāk dusmu un trauksmes.

Kas ir tās stiprās miega zāles, kas nelauj atmosties un darbu sākt brīvo latviešu pasaules apvienībai? Vai tikai naudas, brīvu cilvēku un satikšmes trūkumi? Labi gribētie mērķi ir ietērpti slikti izdomātās definīcijās un statūtos gan tādēļ, ka nav ticības pašu spēkiem un uzdevumiem, kas apvienībai, kā visu trimdinieku politiskai pārstāvniecībai, būtu jāveic. Un tādēļ, diemžēl, vēl labu laiku trimdinieku cīņā par Latviju turpināsies ar partizānu lokāliem uzbrukumiem, bet nevis kopīgā tautas vienībā un līdzdalībā. Ar to mēs gan Kremlim nodarām zaudējumus un traucējumus jaunajā viltus ārpolitikā piekrāpt brīvās tautas, bet Kremļa tirannijas gāšana Latvijā būs jāizdara gan laikam pašām apspiestām tautām.

Nelaime nekad nenāk viena. Komiteja Latvijas brīvībai, kas pieci gadi ir daudzināta par nozīmīgāko un spēcīgāko iestādījumu Latvijas atbrīvošanās darbam, mūsu labāko lietpratēju sastāvā, apsīkst iekšējās nesaskaņās un partiju politikas kombinācijās. Var jau arī būt, ka Apspiesto tautu asamblejas izveidošanās plašumā un dziļumā patrāpa nacionālo brīvības komiteju norietu.

Šķiet tomēr, ka ar drosmi un ideālismu Komiteja Latvijas brīvībai var atgūt vēl lielāku nozīmi, bet vispirms no ērkšķainā komitejas ceļa jānovāc partiju barjēras.

Raugoties no mūsu trimdas augstākām galotnēm uz leju - uz zemju centrālām un vietējām organizācijām un pašu trimdas tautu, mēs arvien vēl redzam daudz dekorātīva skaistuma, daudz skaistu biedrību un ģimeņu māju, kopā sanākšanu, runāšanu un darīšanu kultūras, aprūpes un tautiskuma lietās, kam visam ir neatņemama vērtība, tad tomēr nevaram neredzēt, ka visas tas notiek ar brīvās, nacionālās Latvijas ineres spēku, kas ar katru gadu samazinās.

Zūd traģiskais skaistums, netaisnības dusmas, brīvības neremdināmās slāpes, ticības nešaubība, kas rotāja visu latviešu trimdinieku pieres trimdas sākumā. Viss vairāk sāk izteikties formālā rutīnā, remdenībā, nogurušās darbībās ar retiem spēcīgiem uzliesmojumiem; bet tādi vēl tomēr notiek.

Sekas ir jau redzamas — pamazām trimdinieki pārvēršas no Latvijas atbrīvotājiem par pacietīgiem gaidītājiem, kad vergu darbu nometnēs un dzimtenē nebrīvībā iesēgtie atbrīvos Latviju ar savu izmisuma spēku. Mūsu izmisums ir izdzisis. Džordža Kenana vārdi ir rekviēma mūzika trimdiniekiem. Vai to jau drīz apklusinās Tālavas taurētāja taure Latvijas augstākās egles galotnē? Nevar būt beigas Latvijai. Tādēļ nevar būt beigas trimdinieku cīņai un cerībām.

V. Lambergs

ULDIS KNOCHS

beidzis Western Reserve universitātes medicīnas fakultāti, iegūstot ārsta grādu. Studijas sācis Muskingum kolledžā kā stipendiāts, par izcilām sekmēm studijās saņēmis sudraba un zelta atslēgas un beidzis kolledžu ar Summa Cum Laude. Ir korporācijas Lettonia loceklis, Alpha Kappa Kappa biedrs un Alpha Epsilon Delta goda biedrs. Interna gadu Uldis Knochs strādās Klīvlendas pils. slimnīcā.

VIENU MĒNESI RIETUMEIROPĀ

DV KV PR-ŽA V. MUKTA CEĻOJUMA PIEZĪMES

DZĪVES APSTĀKĻI VĀCIJĀ (7)

Manu vispārējais ecinājums par dzīvi Vācijā ir šāds:

Apstākļi uz vietas ir daudz sliktāki nekā tajos laikos, kad darbojās UNRRA vai IRO, jo tajos laikos vismaz saņēma, lai arī trūcīgu uzturu, bezmaksas dzīvokli, apkuri un apgaismošanu, kā arī šad tad pa drēbju gabalam. Tagad par visu ir jāmaksā. Esmu ilgi un daudz domājis, kā cilvēki var savilkt galus, saņemot ap DM 80,- mēnesī, kur par dzīvokli vien ir jāmaksā ap 30,- DM, kur vēl uzturs, ja piem., ola maksā ap 20 feniņu, vai sviests vairāk kā 5 markas mārciņā, pāris kurpju maksā ap 25,- DM u. t. t. To dzīvi, kādos apstākļos mūsu tautiešu lielais vairums dzīvo Vācijā, nevar atzīt par normālu nekādā ziņā, tā ir vairāk kā trūcīga, kur vēl nāk klāt dažāda veida slimības. Lai gan Vācijā ir bezmaksas ārstēšana, tomēr ar to nav teikts, ka pati ārstēšana neko nemaksātu. Bez maksas dabū t. s. standartārstniecību, bet ir ļoti daudz vajadzīgs zāļu, kas neietelp bezmaksas ārstēšanā. Ja, piemēram, pēc bezmaksas izrauj zobu, tad tas nenozīmē, ka lieta kārtībā. Ir jāgudro par jaunu zobu ielikšanu, par tiem ir jāmaksā. Tāpat ar citām slimībām. Vācieši gādā tikai par minimālo ārstniecību, bet tā ir tālu no nepieciešamās. Diētniekiem, kādu tur ir lielākais vairums, ir vajadzīgs pirkt produktus, kur vesels cilvēks izdotu nesalīdzināmi mazāk.

Pēc manas labākās pārliecības, visām latviešu organizācijām un visiem tautiešiem ir jāpiešķir vēl lielāka vērība palīdzības sniegšanai aizjūrā, jo nav jāaizmirst, ka tie ir mūsu tautas piederīgie un pie labākās gribas viņi nevar sevi uzgādāt. Ir tiesa, ka ja viņa kāds žurnālists bija ievietojis laikrakstā manu izteicienu, ka daļa tautiešu vegetē un negrib strādāt, bet to skaits ir ļoti niecīgs, salīdzinot ar tiem, kas nav spējīgi strādāt. Tādu negribētāju strādāt ir bijis vienmēr, un to arī turpmāk netrūks, bet uz to mēs nedrīkstam skatīties kā uz pamatu. Ir jāgādā par tiem ,kuŗi ir jāapgādā, lai neaizietu postā: Varu teikt, ka arī slimības pieņemas un rodas jauni saslimšanas gadījumi no nepilnīga uztura un sliktiem dzīves apstākļiem.

Gala rezultātā varu raksturot vispārējo latviešu stāvokli Vācijā salīdzinājumā ar Amerikas kontinentā dzīvojošo. Ja salīdzinām strādājošo izpelņu 1:1 (dolaru pret marku) tad jāsaka, ka dzīves dārdzība Vācijā ir 4 reizes augstāka nekā Amerikas kontinentā. Kā jau minēju, darba algas salīdzinājums ir kā vāc vai vairāk, jo caurmēra izpelņa ir brēkšķa ap 250,- DM mēnesī. Ar šo algu vāc var izdzīvot vieninieks, bet ja av to algu ir jāuztur ģimene, tad stingri jāpadomā. Lai Vācijā varētu normāli iztikt, ģimenes cilvēkam ir jāpelna vismaz ap 500,- DM mēnesī.

Lai nu kā, bet viens ir skaidrs, ka tiem laudīm ir nepieciešama palīdzība, par ko mums ir jāgādā: Ir jāgādā ne tikvien par materiālo aprūpi, bet arī par garīgo. Vienalga, kur būdams, konstatēju, ka ir arī liels latviešu laikraksta un grāmatu trūkums, jo viņi vienkārši nav spējīgi tās paši iegādāties līdzekļu trūkuma dēļ. Ienākumi vienam nevar pieaugt, ātrāk samazināties, jo pabalstus vācu iestādes aizvien cenšas apcirpt, un ļoti iespējams, ka drīzumā bezdarba pabalsti var sākt sarukt, jo jārēķinās ar to, ka taču Vācijā katru dienu pienāk klāt tūkstošiem jaunu bēgļu, kas visi ir jāuztur. Par to lai gods kam gods, bet Vācija ir laikam vienīgā valsts pasaulē, kas tomēr gādā par tiem, kam nav mājvietas. Ieteicu un reizē lūdzu tautiešiem atbalstīt Vācijā dzīvojošos latviešus arī ar laikrakstiem un grāmatām, pasūtinot tos šeit; tā būs palīdzēts mūsu tautiešiem gūt vairāk informācijas arī par dzīves apstākļiem šinī krastā.

V. Mukts.

A. Mežals

JAUNĀS RENŠU LIKMES VĀCIJĀ

Vācijas bundestāgs š. g. 8. maijā vienbalsīgi pieņēma 2. un 3. lasījumā pēdējos grozījumus un papildinājumus likumam par karā cietušo apgādi (Bundesversorgungsgesetz). Jaunie grozījumi stājas spēkā ar atpakaļejošu datumu — š. g. 1. aprīli. Likums paredz ievērojamus materiālus uzlabojumus renšu saņēmējiem, ziņā uzskatāms kā divu karā cietušo organ. neatlaidīgo pūļu rezultāts. Cīņa par minētā likuma pieņemšanu bija sīva un ilga apmēram 6 mēnešus. Grozījumu pieņemšanai bundestāgā sevišķi labvēlīga bija opozīcija, kura prasīja daudz labāku nokārtojumu nekā jaunie noteikumi to paredz, minot arī vēlējumu, lai pēdējie stātos spēkā jau š. g. 1. janvārī. Visu grozījuma tekstu pilnībā šinī rakstā nav iespējams apskatīt. Tādēļ mēģināsim gūt pārskatu par tiem punktiem, kuŗos paredzēti materiāli uzlabojumi renšu saņēmējiem. Jaunais renšu likums attiecas uz visiem karā cietušajiem, paredzot renšu uzlabojumus atsevišķām grupām pieminētā kārtībā.

KARA INVALIDU RENTES

Kā zināms, kara invalidu rente sastādās no 2 daļām pamata un izlīdzināšanas rentes. Pamatrenti maksā neatkarīgi no pārējiem ienākumiem, kamēr izlīdzināšanas rente ir svārstīga un atkarīga no invalida ienākumiem.

Darba spēju zaudējums %	Pamatrente DM	Izlīdzināšanas rente DM	Rentes pielikums DM
30	25,—	—	7,—
40	33,—	—	9,—
50	40,—	70,—	27,—
60	50,—	75,—	27,—
70	67,—	95,—	41,—
80	85,—	115,—	53,—
90	100,—	135,—	54,—
100	120,—	160,—	63,—

Smagi cietušie kara invalīdi, saņiedzot 65. dzīves g., saņem piemaksu pie pamatrentes 10,— DM apmērā. Minētās likmes saņem invalīdi — vienīnieki. Sākot ar 50 proc. darba spēju zaudējumu invalīdi saņem 20 DM lielu piemaksu pie izlīdzināšanas rentes par katru ģimenes locekli (sievu un bērniem), bet sākot ar trešo un nākošo bērnu 25 DM (Kindergeld). Ģimenes piemaksu tiesības saņemt par bērniem līdz pilniem 18 gadiem. Ja bērni iet skolā, tad līdz pilniem 21 gadiem.

Kopšanas nauda paaugstināta: no DM 60 uz DM 75; no DM 90 uz DM 110; no DM 125 uz DM 150; no DM 150 uz DM 175 un no DM 200 uz DM 225.

Invalīdi, kas saņem kopšanas naudu, tiesīgi saņemt pusi no izlīdzināšanas rentes pie jebkuriem ienākumiem. Tomēr, ja kopšanas nauda pārsniedz 150 DM, izlīdzināšanas rente netiek nemaz samazināta. Invalīda nāves gadījumā (ja pēdējais miris no kara sekām) piederīgie saņem 300 DM lielu apbedīšanas naudu. Ja nāves cēlonis nav kara sekas, tad tikai 150 DM apbedīšanas izdevumiem. Pēc invalīda nāves piederīgie saņem 3 mēnešus renti. Invalīdi, kas slimnīcās un sanatorijās uzturas ilgāk par 3 mēnešiem, saņem tikai pamatrenti, bet izlīdzināšanas renti tiem izmaksā, kad tie atstāj slimnīcu resp. sanatoriju. Pēdējo maksā tikai tādā gadījumā, ja jākārto kādas agrākās saistības. Pa to laiku, kamēr invalīds atrodas slimnīcā vai sanatorijā, tā tuvinieki saņem sevišķu pabalstu — t. s. „Hausgeld."

KARA ATRAITŅU RENTES

Darbam spējīgas atraitnes, kuŗām nav neviena apkopjama bērna un kuŗas jaunākas par 40 gadiem, saņem tikai pamatrenti 30 DM. **Turpretī tās atraitnes, kas sasniegušas 45 gadu vecumu vai rūpējas vismaz par vienu bērnu, vai arī ir darbam nespējīgas, tiesīgas saņemt pamatrenti 55 DM apmērā un izlīdzināšanas renti 95 DM apm. Precēšanās gadījumā atraitne saņem vienreizēju izmaksu 1980 DM apmērā līdzšinējo 1200 DM vietā, bet zaudē atraitnes renti. Atraitnes, kas saņem izlīdzināšanas renti, ir tiesīgas saņemt par trešo un katru nākošo bērnu t. s. bērnu naudu 25 DM apmērā (ja bērni nesaņem bērnu naudu vai arī citāda veida naudu no citiem avotiem).**

KARA BĀREŅU RENŠU LIKMES

Pusbāreņi, kuŗiem tēvs vai māte ir dzīvi, saņem pamatrenti 15 DM un izlīdzināšanas renti 50 DM apmērā.

Pilni bāreņi, kuŗiem abi vecāki miruši, pamatrente ir 25 DM un izlīdzināšanas rente 75 DM. Kā vieni, tā otri saņem rentes līdz pilnam 18. dzīvības gadam (mācoties skolās līdz 21. dzīvības gadam). Bāreņi kas ir fiziski vai garīgi slimi un nevar paši sevi uzturēt, tiesīgi saņemt renti tik ilgi, kamēr atrodas slimības stadijā.

KARA VECĀKU RENŠU LIKMES

Ja kara invalīds miris no kara sekām, tad viņa vecākiem tiesības saņemt vecāku renti šādu noteikumu robežās:

(Nobeigums 4. lpp.)

NIKOLAJAM AUSINS

pienākusi vēstule, saņemama LA kantori.

KANADĀ

TORONTO

● Izstrādāja arī rezolūcijas tekstu iesniegšanai Komitejai Eiropas brīvībai, tās subkomitejām un Apspiesto Nāciju asamblejai, sakarā ar ziņām, ka Padomju Savienība nolēmusi dot Baltijas valstīm satelītu tiesības. Attiecīgais atzinums publicēts LA iepriekšējā n-rā.

BRAMPTONĀ

● Sakarā ar to, ka Bramptonā ciemojās komp. Jānis Cīrulis, latviešu b-bas pr-ks J. Dindzāns bija saaicinājis šejienes latviešus, cik ātrumā tas bija iespējams, kuŗiem tad komponists J. Cīrulis pastāstīja par latviešu mūzikas attīstību. Priekšlasījuma illustrēšanai atskaņoja latviešu dziesmas (gan kora, gan arī solo) skaņu platēs. Noslēgumā Bramptonas latviešu jaunatnes pulciņa meiteņu trio (N. Brice, A. Opalā un I. Grodne) nodziedāja trīs dziesmas. Klausītāju starpā (kopā ap 30) bija arī jaunieši.

● LA 48./481. ievietotā rakstā par latviešu sestdienas skolas darba gada noslēgumu izlaists skolotāja J. Ūļuka vārds. Pareizi attiecīgais teikums jālasa: „Jāpiezīmē, ka visi skolotāji, skolas pr-ks J. Dindzāns, skolotāji J. Ūļuks un māc. A. Briedis sāvu audzināšanas darbu Bramptonas latv. sestdienas skolā veic bez atlīdzības." **J. R.**

Kā kāda pilsēta mācījās iecietību

„Pēc diviem kariem, kad Toronto sāka augt visos virzienos, kļuva skaidrs, ka būs nepieciešami daudzi tūkstoši papildus strādnieku. Tie arī ieradās no visām Kanadas malām un no Eiropas. Sakarā ar to, pēckara immigrantu Toronto ir ceturtā daļa, un kopā ar tiem, kas bija jau ieradušies no citurienes, dod krietnu pusi no metropoles apgabala iedzīvotājiem. Pie tādiem apstākļiem Toronto nācās mācīties iecietību, vai arī sairt. — Tā mācījās iecietību.

Augšana padarīja Toronto iecietīgu; augšana pārvērta Toronto par kosmopolītisku pilsētu; augšana vairāk par visu citu, Toronto pievērsa vikas mācijas uzmanību."

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

KOPĒJAS SĒDES NUJORKĀ

Jaunatnes un draudzības dienu laikā LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne satikās ar ALAs centrālās valdes priekšsēža vietn. K. Sventecki un pārrunāja dažus svarīgus mūsu sabiedriskās dzīves jautājumus. Tika pārrunāts arī jautājums par LNAK pārstāvju piedalīšanos. Iespējams, ka tanī pašā laikā notiks arī pirmā Ziemeļamerikas Kultūras fonda valdes sēde un Brīvās pasaules latviešu apvienības sēde. Paredzams, ka sēdes notiks Nujorkā un tanīs ieradīsies LNAK valdes pr-dis A. Svenne, daži valdes locekļi un LNAK darbinieki.

Sēžu laiks vēl nav stingri noteikts, bet tas noskaidrošies tuvākā nākotnē.

LASĪTAJU vēstules

VARBŪT MAZLIET PAR KARSTU

Latvijas Amerikā redakcijai:

Pol̦u sacelšanās mēģinājums Poznaņā, bija izraisījis satraukumu par līdzīgiem notikumiem arī Baltijas valstīs — īpaši Latvijā. — Baltijas valstīs līst atkal asinis, Rīgas radiofonu 48 stundas okupējuši nemiernieki, smagas cīņas „kalnos" ap Jēkabpili, šādas un līdzīgas ziņas puškoja mūsu laikrakstu slejas. Daži komentātori pat izsacījās, ka pašreiz Latvijā atkal cīņās krītot tūkstošiem brīvības cīnītāju...

Lai Dievs nedod, ja šie nelaimīgie to būtu uzdrošinājušies darīt! Dažas no šīm ziņām tomēr, liekas, neatbilst patiesībai, un to safabrikēšanas nolūki — Somijā — ir visai mīklaini. Varbūt „gurķu sezonas" nodarbība, žurnālistiem, bet varbūt arī mērķtiecīgi aprēķināts „šoks." Tas jau vēlāk noskaidrosies. Rīgas radiofons ļiktenīgajās 48 stundās tomēr, programmas saturu nebija grozījis, ne arī raidīšanu pārtraucis. Tāpat nule jau ir saņemtas kārtējās vēstules no dzimtenes, kas pastā apzīmogotas minētajās dienās, to saturs runā par vēlo pavasari un tagad iestājušos karstumu un sausumu. Varbūt „kalnos" ap Jēkabpili kaut kas notiek, bet tad kolchozniekiem atkal nosebos siena plauju, jo nokautie un vergu nometnēs mirušie partizāni mūsu iepriecināšanai neko vairs līdzēt nevar... Ceram, ka Alfr. Bērziņš atkal pieprasīs tālsarunu (tās ir atjaunotas) ar Vili Lāci un noskaidros faktus, lai trimdas sieviņām plāpājot pie tālredzīgo Rietumu demokratiju akām, nekļūtu skumji un garlaicīgi.

V. Pelēcis, ASV

SIEVAS PROTESTĒ

Latvijas Amerikā redakcijai:

Jūsu laikraksta 55. n-rā izlasīju vienu no ļoti interesantajiem Dž. Rimkeita rakstiem, šoreiz ar virsrakstu Sieva un panna jātūr mājās. Es, kā precēta sieviete, pret šādu rakstu ievietošanu (lai gan tie ir ļoti interesanti) stingri protestēju, jo ko gan lai no tā mācās mūsu vīri, arī jaunā paaudze, vēl neprecētie?

Latviešu vīrieši jau tā ir izlaiduši, cik gan ir tādu, kas spēj ģimenei iztiku nopelnīt, sievām tomēr jāiet palīgā. Arī tas nebūtu nekas, bet vai viņi to arī prot novērtēt? Re, kā dara kanadieši un amerikāņi — mazgā traukus, veļu, spodrina grīdas un kopj bērnus, bet mūsējiem jau kauns un slinkums. Bet tagad, izlasījuši Dž. Rimkeita rakstu, tie kļūs vēl nelietojamāki, jo redzēs, kā uzvedas vīrieši citās zemēs. Un jācieš būs mums, nabaga sievām. Trūktu vēl tikai, ka mums būs jāstiepj uz māju vīru alus kastes, kamēr tie paši lepni solos blakus.

Precēta sieva, B. R., Montreālā

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BARDIŅŠ, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7208.

Dr. SILVIJA UŽAŅS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 16 Penhale Dr., tel. CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

Incidents Baltijas valstu dēļ

Kubas delegāts pie AN Dr. E. Nuñjes-Portuondo izdevis 50 lappušu brošūru „The incident at S. Francisco," kuŗā atstāstīts notikums Apvienoto Nāciju 10 gadu pastāvēšanas pilnsapulcē Sanfrancisko pag. gada 22. jūnijā. Nuñjes-Portuondo toreiz savā runā uzbruka Padomju Savienībai par tās rīcību Baltijas valstīs. Pilnsapulces prezidents Holandes delegāts van Klefens viņu pārtrauca. Filipīnu delegāts ģenerālis Romulo pieprasīja, lai Kubas delegātam lauj runāt. Notikums radīja plašākas domstarpības.

LABOJUMS

Latvijas Amerikā 55. n-rā pirmās lappuses pirmo sleju virsraksts jālasa šādi: „Vadības maiņa ASV Daugavas Vanagiem.

DV FONDA VALDE PASKAIDRO

Pēc DVF delegātu pilnsapulces, kas notika š. g. 10./11. martā Londonā, latviešu trimdas laikrakstos parādījās īstenībai neatbilstoši atreferējumi, attiecībā uz D. V. Fonda nostāju divu padomju varasvīru apciemojuma gadījumā Anglijā š. g. aprīlī. DVF valde atrod par nepieciešamu paziņot, ka tādu lēmumu, ar kuŗu DVF saime būtu uzaicināta K. un B. vizītes laikā demonstrācijas nerīkot un nepiedalīties arī citu organizāciju rīkotajās demonstrācijās, pilnsapulce pieņēmusi nav. Pilnsapulce gan pieņēma lēmumu, ar kuŗu, sekojot LNPL viedoklim, šo apciemojuma laiku izsludināja par sēru laiku, aicinot organizācijas saimi atturēties no izpriecas rakstura sarīkojumiem, kā sēru lentas, tāpat izskanēja aicinājums atturēties no vardarbības aktiem un kārtības traucējumiem.

Pretēji izplatītai nepatiesai informācijai, DVF nod. un norganizācijas darbinieki daudzās vietās kopā ar latviešu un citu tautu trimdas, kā arī britu pretkomūnistisko organizāciju Common Cause organizēja un piedalījās mūsu viedokļa un mūsu nostājas demonstrēšanā. Te jāatzīmē, ka organizācijas darbinieki savāca vairāk kā 20.000 parakstu Common Cause pieticīai britu parlamentam, kuŗā arī bija prasīta brīvība Baltijas valstīm. DVF darbinieki iesūtīja vietējai presei LNPL izdoto preses biļetenu, kā arī savus atsevišķos rakstus un vēstules. DVF nodaļas izplatīja vairumu no LNPL sastādītām un tieši šim gadījumam domātām sākrejlapām. Dala organizācijas darbinieku iesaistījās polemikā britu laikrakstos ar kreisajiem elementiem, aizstāvēdami mūsu pienākumu protestēt pret mūsu zemes apspiedējiem. Bez atzīmētās ticības vēl jāmin protesta gājieni ar saukļiem, karogiem un masu sapulces, kas tos papildināja. Šādas protesta demonstrācijas notika Notinghamā, kur, pārstāvēdami latviešus, rīkošanā piedalījās DVF vietējās nodaļas darbinieki. Demonstrācijā DV piedalījās arī Bradfordā un iespaidīgajā gājienā Londonā. DVF informācijas un citi darbinieki vēl atzīmēšanas vērtus protesta soļus spēra Birminghamā, Oksfordā, Keitlejā, Dārbijā u. c. Pateicoties arī latviešu saimes atbalstam, protesta izpausme panāca ievērojamu mūsu jautājuma publicēšanu britu presē, kur visumā izpaudies mums labvēlīgs viedoklis.

D. V. Fonds, izmantojot savu nodaļu plašo tīklu, bija centies parādīt vajadzīgo nostāju mūsu interešu aizstāvēšanā un to vienmēr daris arī turpmāk, kur un kad vajadzība prasīs!

Daugavas Vanagi, sasauksimies!

DVF Lielbritanijā valde

Piezīme: Augstāk minētais paskaidrojums nav attiecināms uz Latviju Amerikā, kur nepareizais atreferējums neparādījās.

Redakcija.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus neuzglabās, bet uz ielūgumu sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

IZMANTOSIM VISAS

Brīvajā pasaulē vēl nav stājis atbalsoties mīlīgais sauciens: „Maizi un brīvību", kas dienlaikam saskatīt mazu cerības starīņu, ka Arī Baltijas valstīs pieaug nemiers — cilvē gaida.

Arī mēs, lielais vairums trimdinieku, kaut ko gaidām, bet ar gaidīšanu vien nepietiek. Tagad ir pienācis laiks — visas zīmes uz to norāda — iestāties par „Maizi un brīvību" viņpus Dzelzs aizkara!

Daudzi politiķi, tā sauktie eksperti, piem., nesen ASV sūtnis Maskavā izteicās: „Satelītu zemju stāvoklis jāieskata par nemainīgu, jāatzīst notikušais u. t. t. Tas rāda, ka šie „speciālisti", kas sēž augstās vietās, nesaprot un nepazīst apspiesto tautu īstās slāpes un potenciālo spēku, kas tajās slēpjas.

Kā lai mēs, kas paši tagad esam saskēlušies divos novirzienos (Latvijas un citu tautu pavalstniekos), atbalstām Latvijā palikušo brīvības slāpes? — Mums sevi vēl vairāk jāiesaista jaunajā stratēģiski psiholoģiskajā (politiskajā) karā, kas nepazīst ne laika, ne vietas ierobežojumus. Psiholoģija aukstajā karā ir labākais ierocis, lai grautu ienaidnieka morāli.

Dedzīgāk iesaistoties politiskajā cīņā mēs nenostājamies pret Rietumu valstu ārpolitiku. Tātad mūsu akcijas kāpinājumu var atbalstīt visas tautas bez morāliem, patriotiskiem, lojālitātes vai kādiem citiem aizspriedumiem.

Latvieši par savu taisnību ir pārliecināti, tāpat kā citu apspiesto tautu laudis. Un lai šo taisnību un draudzību pilnīgi — visiem trimdiniekiem, kas to spēj, jāķeras arī pie jaunā ieroča – ekonomiskās palīdzības, ko pa daļai jau lieto, sūtot dāvanu sainīšus latviešiem aiz sarkanā žoga. Materiālais atbalsts apspiestajiem tautiešiem dos spēku izturēt un laus palikt latviešiem. Ja no ārzemēm pienāks

PAR SVĒTO UGUNI, KAROGA MASTU UN DESIŅĀM

Skautu un gaidu Senlatvijas nometnē sestdienas vakarā pēc lielā ugunskura daudzie viesi vēl ilgi pēc tam, kad īstie nometnes iemītnieki bija jau pēc likumiem un reglamentiem devušies pie miera, rīkoja ugunskurus uz savu roku, neizpaliekot arī individuāliem priekšnesumiem... Bet, tā kā saimnieka Augstmaņa territorijā katrā vietā ugunskuru kurināt nedrīkstēja, un arī malku nēveikliākiem viesiem pa tumsu bija pagrūti sameklēt, tad kāda ciemiņu grupa bija apsēdusies vakarinot jau ap degošu ugunskuru plavas vidū, priecīgi čurkstinot „jachtenes."

Kā par nelaimi un postu ieradās kāds no skautu vadītājiem un paskaidroja, ka, šis, lūk, esot svinīgais ugunskurs pie karoga, un nometne vēl necesot slēgta, tātad desas cept šeit vis nepienāktos.

Vakarinotāji šoreiz gan miermīlīgi atkāpās, aizbildinādamies ar nezināšanu, pie kāda ugunskura piesēdušies, bet praktiskajam trimdas filozofam varētu rasties šādas pārdomas: laikam uz priekšu steidzoties un mūsu tautiskajai dedzībai palēnām izčākstot, nez' vai drīz mēs patiesi nesāksim savus patriotisko svētku ugunskurus kurt drošības pēc tuvāk karogu mastiem, lai notes brīdī pie rokas būtu labs kurināmais, tīri nacionāls turklāt. Un varbūt ar laiku neskādēs arī mūsu sirds dedzību uzšvirkstināt uz krietna iesma, piekožot klāt „tautiskos latviešu ēdienus" — desiņas ar skābiem kāpostiem un O' Kīfu...

PUISI MEITAS APLIECOJA PASA JAŅU VAKARĀ

Vācijas Latvijas Jāņu numurā kāds nezināms (bet, droši vien liels) dzejnieks uzperšojis veselu rindu Jāņu dziesmu pēc īsta cīņas kolchozniekiem parauga. Daži no šiem pantiem skan šādi:

Šādi meli, tādi meli,
Kroderam melu meli —
Naudai zagli piemeloja,
Cūkai kūti debesīs.

Kanadā vārna brēca,
Špabļ knābi mērcējot;
Kam, māsiņa, tu nebrēci,
Kad pazuda tēvu zeme?!

Slaidi, slaidi Lejiņš laida
No kalniņa lejiņā —
Zīda svārki, samta bikses,
Svešu tautu kumeliņš;
Tā, bāliņi, viegli teikt:
Nebrauks brāļi tēvzemē. utt.

Šī nezināmā dzejnieka pantus varētu vēl papildināt šādi:

Lai bij nauda, kam bij nauda,
Tautai naudas nepietrūka.
Braukšu tālu jūras ceļu
Vecu brūti apraudzīt.

Kliedzu, brēcu, sludināju:
— Ej, bāliņi, krievu sist.
Es gan naski ierāpos
Vieglā oša laiviņā.

Slaidi, slaidi augšup kāpšu
Lielas slavas kalniņā.
Lai rīb visas malu malas,
Kur vien sērsti griezīšos.
Tur es dzersīu Jāņu miestu,
Meldām valgus knaiblēdams.

ĢENERĀLKONSULS
r. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
el. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

KOPĒJAS SĒDES NJUJORKĀ

annatnes un draudzības dienu ikā LNAK valdes priekšsēdis A. enne satikās ar ALAs centrālās ldes priekšsēža vietn. K. Svenki un pārrunāja dažus svarīgus īsu sabiedriskās dzīves jautāju-us. Tika pārrunāts arī jautājums r ALAs centrālās valdes sēdi ar NAK pārstāvju piedalīšanos. Ie-ējams, ka tanī pašā laikā notiks ī pirmā Ziemeļamerikas Kultūras nda valdes sēde un Brīvās pe-ules latviešu apvienības sēde. Pa-dzams, ka sēdes notiks Ņujorkā tanīs ieradīsies LNAK valdes -dis A. Svenne, daži valdes locek-un LNAK darbinieki.

Sēžu laiks vēl nav stingri no-ikts, bet tas noskaidrošies tuvākā ākotnē.

LASĪTAJU vēstules

VARBŪT MAZLIET PAR KARSTU

Latvijas Amerikā redakcijai:

Poļu sacelšanās mēģinājuma Poznaņā, bija izraisījis satraukumu ar līdzīgiem notikumiem arī Baltijas valstīs — īpaši Latvijā. — Baltijas valstīs līst atkal asinis, Rīgas radiofonu 48 stundas okupēnī nemiernieki, smagas cīņas ,kalnos" ap Jēkabpili, šādas un līdzīgas ziņas puškoja mūsu laikrakstu slejas. Daži komentātori pat izsacījās, ka pašreiz Latvijā atkal cīņās kritot tūkstošiem brīvības cīnītāju...

Lai Dievs nedod, ja šie nelaimīgie to būtu uzdrošinājušies darīt! Dažas no šīm ziņām tomēr, liekas, neatbilst patiesībai, un to safabricēšanas nolūki — Somijā — ir visai mīklaini. Varbūt „gurķu sezonas" nodarbība, žurnālistiem, bet varbūt arī mērķtiecīgi aprēķināts „šoks." Tās jau vēlāk noskaidrosies. Rīgas radiofonu ilgtenīgajās 48 stundās tomēr, programmas saturu nebija grozījis, ne arī raidīšanu pārtraucis. Tāpat nule jau ir saņemtas kārtējās vēstules no dzimtenes, kas pastā apzīmogotas minētajās dienās, to saturs runā par vēlo pavasari un tagad iestājošos karstumu un sausumu. Varbūt „kalnos" ap Jēkabpili kaut kas notiek, bet tad kolchozniekiem atkal nosebos siena planuju, jo nokautie un vergu nometnēs mirušie partizāni mūsu iepriecināšanai neko vairs līdzēt nevar... Cerams, ka Alfr. Bērziņš atkal pieprasīs tālsarunu (tās ir atjaunotas) ar Vīli Lāci un noskaidros faktus, lai trimdas sieviņām plāpājot pie tālredzīgo Rietumu demokrātiju akām, nekļūtu skumji un garlaicīgi.

V. Pelēcis, ASV

SIEVAS PROTESTĒ

Latvijas Amerikā redakcijai:

Jūsu laikraksta 55. n-rā izlasīju vienu no ļoti interesantajiem Dž. Rimkeita rakstiem, šoreiz ar virsrakstu Sieva un panna jātur mājās. Es, kā precēta sieviete, pret šādu rakstu ievietošanu (lai gan tie ir ļoti interesanti) stingri protestēju, jo ko gan lai no tā mācās mūsu vīri, arī jaunā paaudze, vēl neprecētie?

Latviešu vīrieši jau tā ir izlaiduīgi, cik gan ir tādu, kas spēj ģimenei iztiku nopelnīt, sievām tomēr jāiet palīgā. Arī tas nebūtu nekas, bet vai viņi to arī prot novērtēt? Re, kā dara kanadieši un amerikāņi — mazgā traukus, velu, spodrina grīdas un kopj bērnus, bet mūsējiem jau kauns un slinkums. Bet tagad, izlasījuši Dž. Rimkeita rakstu, tie kļūs vēl nelietojamāki, jo redzēs, kā uzvedas vīrieši citās zemēs. Un jācieš būs mums, nabaga sievām. Trūktu vēl tikai, ka mums būs jāstiepj uz māju vīru alus kastes, kamēr tie paši lepni solos blakus.

Precēta sieva, B. R., Montreālā

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavaro Ave, tel. LE 4-1681.
Dr. P. BARDIŅS, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7202.
Dr. SILVIJA UZAŅS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.
Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.
Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.
Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.
Dr. L. UPENIEKS, 16 Penhale Dr., tel. CH 4-2081.
GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

sūtītos manuskriptus saīsināt. ienāglāšas, bet uz ielūgumu sūtīs aspa-a.

ēm parakstītajos rakstos iesūtītās ar viedokļiem.

IZMANTOSIM VISAS IESPĒJAS

Brīvajā pasaulē vēl nav stājis atbalsoties Polijas strādnieku izmisīgais sauciens: „Maizi un brīvību", kas liek arī latviešu trimdiniekam saskatīt mazu cerības starpiņu, ka viss vēl nav zudis. Arī Baltijas valstīs pieaug nemiers — cilvēki kaut ko dara un gaida.

Arī mēs, lielais vairums trimdinieku, kaut ko gaidām, bet ar gaidīšanu vien nepietiek. Tagad ir pienācis laiks — visas zīmes uz to norāda — iestāties par „Maizi un brīvību" viņpus dzelzs aizkara!

Daudzi politiķi, tā sauktie eksperti, piem., nesen ASV sūtnis Maskavā izteicās: „Satelītu zemju stāvoklis jāieskata par nemainīgu, jāatzīst notikušais u. t. t. Tas rāda, ka šie „speciālisti", kas sēž augstās vietās, nesaprot un nepazīst apspiesto tautu īstās slāpes un potenciālo spēku, kas tajās slēpjas.

Kā lai mēs, kas paši tagad esam sašķēlušies divos novirzienos (Latvijas un citu tautu pavalstniekos), atbalstām Latvijā palikušo brīvības slāpes? — Mums sevi vēl vairāk jāiesaista jaunajā, stratēģiski psiholoģiskajā (politiskajā) karā, kas nepazīst ne laiku, ne vietas ierobežojumus. Psiholoģija aukstajā karā ir labākais ierocis, lai grautu ienaidnieka morāli.

Dedzīgāk iesaistoties politiskajā cīņā mēs nenostājamies pret Rietumu valstu ārpolitiku. Tātad mūsu akcijas kāpinājumu var atbalstīt visas tautas bez morāliem, patriotiskiem, lojālitātes vai kādiem citiem aizspriedumiem.

Latvieši par savu taisnību ir pārliecināti, tāpat kā citu apspiesto tautu laudis. Un lai šo taisnību un draudzību padziļinātu — visiem trimdiniekiem, kas to spēj, jāķeras arī pie jaunā ieroča — ekonomiskās palīdzības, ko pa daļai jau lieto, sūtot dāvanu sainīšus latviešiem aiz sarkanā žoga. Materiālais atbalsts apspiestajiem tautiešiem dos spēku izturēt un laus palikt latviešiem. Ja no ārzemēm pienāks labākas mantas, viņu ērni redzēs, ka Padomija nav tā Paradīze, par kādu to savā aģitācijā pataisa komūnisti. Ir zīmīgi, ka sarkanie okupanti Polijā nepieņēma ASV piedāvāto palīdzību (kviešus); tas pats zināmā mērā sakāms par augsto muitu, ko krievi uzlikuši precēm dāvanu sainīšos. Protams, krievi ar to iegūst vairāk dolaru, bet aiz augstās muitas slēpjas arī bailes: ja muita būs zema, palīdzības sūtījumi pienāks lielākos vairumos, kas stiprinās apspiesto morāli un veicinās padomju iekārtas grīļošanos.

ASV Kongress ir izpratis šo sevišķo stāvokli un tāpēc atbrīvojis vairākus miljonus dolaru, lai atbalstītu apspiestos viņu cīņā par brīvību. Šis ir vēlēšanu gads ASV — izmantosim visas iespējas: ne tikvien turpināsim ar vārdiem un iespiesto vārdu brīdināt brīvo pasauli no komūnistu viltības, bet darīsim vēl vairāk, pastiprināti palīdzot mūsu tautiešiem okupētajā Latvijā un nometnēs — sūtīsim sainīšus!

H. Atoms

Dalless ieteic Kremlim atbrīvot apspiestās tautas

Pag. nedēļā preses konferencē ASV ārlietu min. Dž. Dalless, piekaroties CK rezolūcijai destalinizēšanas jautājumā, starp citu teica:

„Man šķiet, visa pasaule var rēķināties ar starptautiskā stāvokļa uzlabošanos. Tagadējai padomju vadībai vajadzētu atbrīvot Staļina apspiestās tautas, tādējādi novēršot mirušā diktātora izdarīto launumu.

Aiz dzelzs priekškara pašlaik briest spēki, kuriem neapšaubāmi izdosies apspiestos atbrīvot."

Pašlaik, Dalless domā, kara iespējas ir daudz mazākas kā jebkad agrāk. Dalless atzīst viceprezidenta Niksona domas, ka nākotnē brīvās pasaules valstīm vislielākās briesmas draud no padomju saimnieciskās palīdzības. Viņš atzīst arī, ka ASV pabalsts mazattīstītajām valstīm turpināms pilnos apmēros.

„Galvenais ASV mērķis," turpināja ministrs, „pierādīt citām tautām, ka demokratiskā sistēma ir daudz labāka par totalitāro."

Uz jautājumu, vai šāda „pierādīšana prakse" ir savienojama ar apspiesto atbrīvošanas politiku, Dalless paskaidroja, ka pretrunas te nesaskatot.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

PAR SVĒTO UGUNI, KAROGA MASTU UN DESIŅĀM

Skautu un gaidu Senlatvijas nometnē sestdienas vakarā pēc lielā ugunskura daudzie viesi vēl ilgi pēc tam, kad īstie nometnes iemītnieki bija jau pēc likumiem un reglamentiem devušies pie miera, rīkoja ugunskurus uz savu roku, neizpaliekot arī individuāliem priekšnesumiem... Bet, tā kā saimnieka Augstmaņa territorijā katrā vietā ugunskuru kurināt nedrīkstēja, un arī malku neveiklākiem viesiem pa tumsu bija pagrūtī sameklēt, tad kāda ciemiņu grupa bija apsēdusies vakariņot jau ap degošu uguskuru plavas vidū, priecīgi čurkstinot „jachtenes."

Kā par nelaimi un postu ieradās kāds no skautu vadītājiem un paskaidroja, ka, šis, lūk, esot svinīgais ugunskurs pie karogiem, un nometne vēl neesot slēgta, tātad desas cept šeit vis nepienāktos.

Vakariņotāji šoreiz gan miermīlīgi atkāpās, aizbildinādamies ar nezināšanu, pie kāda ugunskura piesēdušies, bet praktiskajam trimdas filozofam varētu rasties šādas pārdomas: laikam uz priekšu steidzoties un mūsu tautiskajai dedzībai palēnām izčākstot, nez' vai drīz mēs patiesi nesāksim savus patriotisko svētku ugunskurus kurt drošības pēc tuvāk karogu mastiem, lai notes brīdī pie rokas būtu labs kurināmais, tīri nacionāls turklāt. Un varbūt ar laiku neskādēs arī mūsu sirds dedzību uzšvirkstināt uz krietna iesma, piekožot klāt „tautiskos latviešu ēdienus" — desiņas ar skābiem kāpostiem un O' Kiju...

PUISI MEITAS APLIGOJA PAŠA JAŅU VAKARĀ

Vācijas Latvijas Jāņu numurā kāds nezināms (bet, droši vien liels) dzejnieks uzpērsojis veselu rindu Jāņu dziesmu pēc īsta Cīņas kolchozniekiem parauga. Daži no šiem pantiem skan šādi:

Šādi meli, tādi meli,
Kroderam melu meli —
Naudai zagli piemeloja,
Cūkai kūti debesīs.

Kanadā vārna brēca,
Šņabi knābi mērcējot;
Kam, māsiņa, tu nebrēci,
Kad pazuda tēvu zeme?!

Slaidi, slaidi Lejiņš laida
No kalniņa lejiņā —
Zīda svārki, samta bikses,
Svešu tautu kumeļiņš;
Tā, bāliņi, viegli teikt:
Nebrauks brāļi tēvzemē. utt.

Šī nezināmā dzejnieka pantus varētu vēl papildināt šādi:

Lai bij nauda, kam bij nauda,
Tautai naudas nepietrūka.
Braukšu tālu jūras ceļu
Vecu brūti apraudzīt.

Kliedzu, brēcu, sludināju:
— Ej, bāliņi, krievu sist.
Es gan naski ierāpos
Vieglā oša laiviņā.

Gaidi, slaidi augšup kāpšu
Lielas slavas kalniņā.
Lai rīb visas malu malas,
Kur vien sērsti griezīšos.
Tur es dzeršu Jāņu miestu,
Meičām vaigus knaibīdams.

JAUNIEŠU IESVĒTE LONDONĀ, ONT.

8. jūlijā māc. V. Sēķers iesvētīja: No kr.: Rusiņš Albertiņš, Rita Liekniņa, Evija Cauka un Daila Grīna. O. Lesiņa foto

„DIEVS, DOD SPĒKU TAVA GARA ZOBENAM!"

Prāvesta Jāņa Ozola jubilejas svinības Grand Rapidos

Šos dziļi zīmīgos vārdus teica agronoms K. Liepiņš no Grand Hēvenes prāv. J. Ozola 80 gadu jubilejas svinībās 8. jūlijā, kad notika sirmā reliģiskās dzīves kopēja godināšana. Nozīmīgais brīdis izvērtās par reti skaistu svētku dienu visiem šīs kolonijas latviešiem. Daudzi bija braukuši tālus ceļa gabalus, lai sveiktu un suminātu gavilnieku personīgi. Kad jubilārs līdz ar dzīves biedri ieradās līdz pēdējai vietai pārpildītā latviešu biedrības zālē, viņus pie ieejas sveica draudzes dāmu komitejas pārstāves un pasniedza krāšņas rozes. Svētbrīdi vada māc. A. Piebalgs no Kalamazū un raksturo savā runā prāv. J. Ozolu kā taisna ceļa gājēju, kas nekad nav juties piekusis un noguris un ar vien bijis labs vadītājs draudzē un baznīcā. Starp dažiem citiem latviešu stiprajiem celmiem, kā prāv. Irbes, Āvota, prof. Kundziņa, prof. L.Bērziņa u. c. arī prāv. Ozola vārds pacelas redzamā vietā.

Garo apsveicēju virkni ievada draudzes priekšnieks A. Jaunais, izcelot gaviļnieku kā dižeņu latvieti un tautiskās atmodas pēdējā posma gara bērnu. Viņš pakavējas pie prāv. J. Ozola dzīves ceļiem dzimtenē un svešumā, atsevišķi izcelot dažus zīmīgākos gadījumus un epizodus. Viens no tādiem bijis 25 gadu dzimšanas rienas svinībās Vijciemā un brauciens uz fronti Pirmā pasaules kara laikā, kur viņam vajadzēs pieņemt pie dievgalda 1600 karavīrus. Draudzes priekšnieks paziņo, ka dāvina no draudzes jubilāram divus atpūtas krēslus. Tālāk sveic draudzes jaunatnes pulciņa pārstāvis, māc. A. Piebalgs nodod sveicienus no Latvie-

Šos dziļi zīmīgos vārdus teica agronoms K. Liepiņš no Grand Hēvenes prāv. J. Ozola 80 gadu jubilejas svinībās 8. jūlijā, kad notika sirmā reliģiskās dzīves kopēja godināšana. Nozīmīgais brīdis izvērtās par reti skaistu svētku dienu visiem šīs kolonijas latviešiem, kas atsaucās aicinājumam uzņemt savā aizgādībā latviešu bāreni Ivaru Cibuli. Aicinājumam atsaukušies sekojoši tautieši: A. Gailītis, Toronto, A. Laguns, Toronto, E. Augstmanis, Delhī, R. Austrums, Omahā, M. Sičelis, Toronto un E. Bērziņš, Virdžinijtaunā.

Ar tautiešu atsaucību un LNAK Immigrācijas daļas vadītāja I. Andrejsona enerģisku rīcību izdevās ne tikai atcelt I. Cibulim draudošo deportāciju, bet arī viņu atbrīvot no apcietinājuma. Tāpat izdevās atbrīvot no apcietinājuma otru latviešu bāreni — Stanleju Mikaškinu.

Ivaru Cibuli ir pieņēmuši savā aizgādībā A. Gailīša ģimene, bet Stanlejs Mikaškins ir atgriezies pie saviem līdzšinējiem audzinātājiem Slaucītāju ģimenē. Sirsnīgs paldies visiem šiem atsaucīgajiem tautiešiem!

LNAK valde

PATEICĪBA

LNAK valde izsaka sirsnīgu pateicību visiem tiem tautiešiem, kas atsaucās aicinājumam uzņemt savā aizgādībā latviešu bāreni Ivaru Cibuli. Aicinājumam atsaukušies sekojoši tautieši: A. Gailītis, Toronto, A. Laguns, Toronto, E. Augstmanis, Delhī, R. Austrums, Omahā, M. Sičelis, Toronto un E. Bērziņš, Virdžinijtaunā.

Ar tautiešu atsaucību un LNAK Immigrācijas daļas vadītāja I. Andrejsona enerģisku rīcību izdevās ne tikai atcelt I. Cibulim draudošo deportāciju, bet arī viņu atbrīvot no apcietinājuma. Tāpat izdevās atbrīvot no apcietinājuma otru latviešu bāreni — Stanleju Mikaškinu.

Ivaru Cibuli ir pieņēmuši savā aizgādībā A. Gailīša ģimene, bet Stanlejs Mikaškins ir atgriezies pie saviem līdzšinējiem audzinātājiem Slaucītāju ģimenē. Sirsnīgs paldies visiem šiem atsaucīgajiem tautiešiem!

LNAK valde

VAI APVIENOTĀS NĀCIJAS NEVARĒTU KO DARĪT?

Poznaņā ārzemniekiem jautā izmisušie poļi

Kādā kafejnīcā Poznaņā pagājušajā nedēļā jauna poliete skūpstījusi tur esošajām amerikānietēm rokas un stāstījusi savu bēdu stāstu. Tā bijusi viena no tiem tūkstošiem demonstrantu, ko policija vajā pēc Poznaņas nemieriem, kuros strādnieki prasīja maizi un brīvību. Pēc dumpja apspiešanas apcietinātie sadzīti kādā priekšpilsētas lidlaukā, kur divas dienas un naktis tie gulējuši uz grīdas un baroti ar maizi un ūdeni. Kāds cits polis kafejnīcā teicis: „Mēs tik ļoti, ļoti baidāmies." Tikko aizbrauks ārzemnieki, te notiks šausmu lietas. Valdība ir ārkārtīgi saniknota, un daudziem par to būs jāmaksā; tie, protams, būsim mēs." „Visvairāk mēs baidāmies no izsūtīšanas uz Krieviju," teicis vēl kāds cits polis. „ Sacelšanās akcijā piedalījās ļoti daudz jauniešu; mēs zinām, kas notika pēc nemieriem Austrumvācijā. Te gāja cauri veseli vilcienu sastāvi ar vāciešiem, ko veda uz Krieviju. Mēs gājām uz dzelzceļa pieturām skatīties, bet palīdzēt neko nevarējām. Dažreiz aiznesām maizi, jo viņi visi bija izsalkuši. **Vai Apvienotās Nācijas nevarētu ko darīt, lai tas nenotiktu arī ar mums?"**

Tagad strādnieki Poznaņā ir atpakaļ pie saviem darba galdiem un mašīnām, bet pilsētā valda baiļu piesātinātā nemiera.

Aizpagājušā svētdienā varēja vērot, ko strādnieki patiesībā domā: klusībā, sāpēs noliektām galvām,

Latvijas Amerikā Hamiltonā

abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem

JĀNIS GAILĪTIS,

79 SMITH AVE,

Hamilton, Ont., tel. JA 8-8217

ALGAS UN CENAS PADOMJU LATVIJĀ

DVF INFORMĀCIJAS DAĻAS SAKOPOTIE DATI PAR APSTĀKĻIEM DZIMTENĒ

Protams, „vienlīdzības" zemē algu starpība pārspēj kapitālistiskās. Tā, piem., Baltijas okupantu armijas admirālis pelna mēnesī 7—8000 rubļu, zemākā virsnieka alga ir 1500 rb. Lielāku uzņēmumu vadītāji arī nevar žēloties, tie saņem ap 2500 rb. un vēl turklāt daždažādas prēmijas, ja plānā noteiktā produkcija veikta laikā vai pārsniegta. Augstskolu profesori saņem 1300-1500 rb. Nesamērīgi augsta alga arī tramvaju vadītājiem — 1300 rb. mēnesī, mazāka konduktoriem, taču tie saņem 20 proc. no pārdoto biļešu skaita. Tāpat līdz 2000 rb. mēn. var izpelnīt smaga darba akordstrādnieki, piem., tērauda un čugunlietuvēs. Apm. līdzīgi atalgoti rakstnieki, aktieri, dziedātāji, baletdejotāji. Augstskolu beiguši ārsti, inženieri, skolotāji, darbu sākot, saņem 600-700 rb. mēnesī. Mazāki ierēdņi Rīgā, piem., mašīnrakstītājas saņem 400 rb. mēnesī, tāpat rēķinvežī; vec. grāmatvedis saņem ap 800 rb. mēn. 1. kategorijas ārsts ar izglītību un stāžu izpelna mēn. brutto 900 rb., šo algu maksā par viena darba slodzi, bet bieži tie uzņemas vēl otru, vai pusdarbu, tā paaugstinot savus ienākumus. Želsirdīgo māsu alga - 400 rb., māsa ar augstāko stāžu var izpelnīt 670 rb., bet strādājot divas slodzes pat līdz 900 rb. Mēchanikis slimnīcā pelna 600 rb., vienkāršs strādnieks slimnīcā 300-450 rb. mēnesī.

Zemākās algas: apkopējai 150 rb., sētniekam 200 rb., pastniekiem — pasta iznēsātājiem 300 rb. mēn., Maza alga arī tekstīlrūpniecības strādniekiem 400-600 mēnesī.

Salīdzinājumam šeit būs precīzas algas kādā mazākā darba vienībā resp., ceļu labošanas rajonā 1. šķ. remostrādnieks 450 rb., 2. šķ. remontstrādnieks 400 rb., 3. šķ. remontstrādnieks 310 rb.; 1. šķ. ceļu meistars 690 rb., 2. šķ. ceļu meistars 640 rb., 3. šķ. ceļu meistars 550 rb. mēnesī, Galv. grāmatvedis saņem 690 rb., ceļu labošanas rajona priekšnieks — inž. 740 rb., mēchaniķi un inženieri 740 rb., tehniķi 550 rb., kasieris-rēķinvedis 450 rb., šoferi (akorda darbs) ap 600 rb., ceļu sargi 310 rb. (šīs algas spēkā kopš 1952. gada, pēc plāna jāietaupa viena ceļa meistara alga gadā). Visas šīs algas te minētas brutto, no tām ap 30 proc. aiziet atvilkumos, piem., 6 proc. valsts nodoklim, 1 mēn. alga valsts aizņēmumam un tml.

Un kādas šai pašā laikā krievu okupētā Latvijā ir preču cenas? Vienkāršāka maize ar auzu miltu piemaisījumu maksā 1.20 līdz 1.50 rb. kg., rudzu rupjmaize 1.60 līdz 2.00 rb. kg. (abas šīs maizes dabūjamas veikalos vienmēr, tikai rudzu rupjmaizi nedod vairāk kā 2 kg vienam pircējam). Baltmaize, pēc kuras stāvēšana garās rindās ir parasta lieta un ko Rīgā tikai apm. reiz nedēļā veikalos var dabūt, maksā 3.20-4 rb. kg. Pienu veikalos gandrīz nekad nevar dabūt, bērni līdz 2 gadiem saņem pus litra dienā īpašos „konsultācijas veikalos," kuros zīdaiņi reģistrējami. Pienu pieaugušie pērk uz tirgus, kur tas vasarā maksā 3-4 rb. litrā, ziemā 5-6 rb. litrā. Kartupeļus parasti var dabūt, to cena Rīgā 1.20-1.50 rb. kg sezonas laikā, pavasaros cena sakāpj līdz 3 rb. Arī tie pērkami drošāk uz tirgus, piemaksājot, jo veikalos tie bieži sapuvuši vai apsaluši. Kāpostus un citas saknes var Rīgas veikalos dabūt gandrīz tikai rudenī. Olas Rīgā ir luksa prece, parasti dabūjamas tikai aprīļa vai maija mēnesī, maksā tad 50 kap., gabalā, uz tirgus 1 rubl. un ziemu pat 2 rb. Mazpilsētās par 10 rb. var dabūt 8 olas. Sviestu gandrīz veikalos neiespējami dabūt. Atkarā no sāls un kvalitātes, tas maksā 28-30 rb. kg., pie kam uz personas izsniedz pus kg. Kolchoza tirgū sviesta netrūkst, bet tur cena 40-45 rb. kg. Margarīns, ko var lietot tikai cepšanai, maksā valsts veikalos 20-22 rb. un dabūjams vieglāk. Tāpat dārga ir gaļa, un pēc tās vienmēr jāstāv rindās: cūkas karbonāde 24-26 rb. cūkas gaļa 15 rb., liellopu 18-20 rb., altas 20-22 rb. Cukurs maksā Rīgā un tās apkaimē 3-12 rb. kg., pie kam dabūjams ļoti reti, ārpus Rīgas 1955. g. rudenī tā nebijis ilgāku laiku pavisam, kādēļ melnajā tirgū tā cena sakāpusi līdz 18-20 rb. Kg. kafijas maksā 75-100 rb., kakao 95 rb. kg., šokolādes konfektes 35 rb., reti šī manta veikalos, bet neviens par to nebēdā, jo lielā cena nelauj šādu greznību. Vienkāršākais degvīns Dzidrais maksā 20 rb. pus litra pudele, par ko vēl jāmaksā 1.20 atsevišķi. Degvīns Moskovskaja maksā 22.70 rb., Stolicnaja 26 rb. 50 gr. degvīns maksā 30 rb. Alus Rīgā maksā 2.45 rb., bez pudeles, alus Zigulovskaja 2.10 rb. pudeles cena arī šeit 1.20 rb.

Vissmagākā problēma ir drēbes. Vīriešu ādas kurpes maksā 200-400 rb., sieviešu 200-250 rb. Vislētākā vīriešu uzvalka drēbe maksā 220 rb. metrā, labākā padomju drēbe ap 500 rb., bet ārzemju (poļu) vēl vairāk. Drēbnieks ņem par darbu 300-400 rb. Tā vīrieša uzvalks maksā ap 1000 rb. Var pirkt arī gatavas drēbes, kas maksā ap 800 rb., bet tās reti veikalos dabūjamas un nolietojas jau gada laikā. Pāris vīrieša zeķu maksā 10 rb., 1 kg vilnas dzijas 150-200 rb. kg., 1 metrs katūna drēbes maksā 6 rb. un to var vienmēr dabūt, metrs mākslīga zīda maksā ap 50 rb.

Stērs bērza malkas Rīgā maksā 50 rb., grūti dabūjama, un š. g. februārī, kad tur bijis —36 gr. liels sals (Daugavpilī —45 gr.) dzīvokļos temperatūra turējusies ap plūs 2 gr.

Radioaparātu iegādei īpašas atļaujas nevajag, nodeva 10 rb. par pusgadu. Labākie Rīgas elektriskās rūpnīcas VEFa aparāti dārgi: Rīga 6 — 600 rb., Rīga 10 — 1100 rb., Daugava — 800 rb., luksa aparāts MIR (pēc Rīgas radioziņām sver 40 kg.) - 1800 rb.; lētāki krievu radioaparāti: Moskvic - 192 rb., ARZ no Maskavas — 235, taču pēdējiem trūkst īsviļņu skālas. Ja nauda, nav šarežģījumu arī automašīnu iegādē. Vieglais Moskvičs maksā 9000 rb., Pobeda 12.000 rb., ZIM 45.000 rb. Smagās mašīnas drīkst pirkt tikai kolchozi vai dārzkopības arteļi. Motocikli, ļoti dzīgi vācu BMW vai DKW ar blakus vāģi maksā 5000 rb., fotoaparāti ap 2500 rb.

Savienotās VALSTIS

INDIĀNAPOLE (IND.)

Indiānapoles latviešu ev.-lut. draudzes māc. Pēteris Nesaule, asistējot viesim - māc. G. Kļess-Kļeziņskim, 1. jūlijā iesvētīja 6 latviešu jauniešus: Juri Cauni, Gunāru Greiberi, Agati Nesauli, Gunāru Putniņu, Juri Veilandu un Dainu Zvejnieci. Ar vijoles solo svētbrīdi kuplināja pazīstamā Latviešu trio mūziķis Viktors Ziedonis.

1. apvienotās ev.-lut. draudzes latviešu grupas māc. Volrats Isaks 17. jūnijā iesvētīja 7 jauniešus: Ievu Antoni, Brigitu Čuberķi, Anitu Skaidriti Demanti, Rutu Demanti, Ilonu Ievu Grūbaumu, Guntu Pīmani un Viesturu Jāni Lāci. Dievkalpojumu kuplināja jaunās paaudzes dziedātāja Skaidrite Līduma, vijolnieks Viktors Ziedonis, baznīcas amerikāņu ērģelniece Dorotija Brauna un Indiānas latviešu biedrības jauktais koris, diriģenta brīvmākslinieka Valdemāra Melķa vadībā.

Zigudra un Vijas Veilandu ģimenē 9. jūlijā ieradusies pirmdzimtā — meita Austra Aija. G. G.

KALAMAZU

Šestdien, 7. jūlijā, reti jauki ziediem un zaļumiem greznotā Cīņas ev.-lut. baznīcā mācītājs A. Piebalgs salaulāja Dainu Melķus ar Teodoru Jumiķi. Laulības kuplināja Dziesmu Vairoga koris dir. Kalnāja vadībā. Arī līgava ir aktīva šī koŗa dalībniece. Solo dziedāja E. Reinvalde. Pēc laulībām Romana Park zālē, jaukajā Long ezera krastā notika kāzu mielasts. Viesu skaits pārsniedza 60, un jaunsalaulātie saņēma daudz vērtīgu kāzu dāvanu.

Kalamazū ev.-lut. latv. draudzē mācītājs A. Piebalgs iesvētīja M. Kaugaru, G. Kaugaru, J. Karpu, I. Libienšteini, V. Ķiruli, R. Neimani, J. Pāvuli un M. Rāvu. Dievkalpojumu kuplināja koris Dziesmu Vairogs.

Sv. Jāņa ev.-lut. dr. mācītājs J. Turks iesvētīja A. Grīnbergu, V. Dinvaldu, U. Meieru, A. Šmitu, A. Pelsi, M. Vigantu un A. Zīdaru. Dievkalpojumu kuplināja prof. A. Ābeles ērģeļu solo un P. Lielzuika ar solo dziesmām.

A. Jākobsone līdz šim ar ļoti lābām sekmēm mācījās Malonias baleta skolā. Ar saviem baleta priekšnesumiem viņa kuplinājusi vairākus vietējos sarīkojumus. Tagad viņa papildinās baleta mākslā Čikāgā.

Kalnis

GRAND RAPIDI (MICH.)

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev lut. draudzes organizēto bērnu vasaras nometni pie Chief Noonday ezera atklāja 24. jūnijā. Nometnē bērni uzturējās divas nedēļas, un dalībnieki bija ieradušies ne tikai no Grand Rapidiem, bet arī daudzām citām latviešu kolonijām Mičigēnā. Iemītnieku kopskaits 86 — tālu pārsniedz iepriekšējo gadu dalībnieku skaitu. Nometni atklāja draudzes priekšnieka vietn. A. Valdmanis, bet garīgo aktu vadīja prāv. J. Ozols. Dažus vispārējus norādījumus par nometnes dzīvi un tās kārtību sniedza tās vadītāja cand. theol. Vera Fricsone, pēc kam mazie iemītnieki iepazinās ar tuvāko apkārtni un līdz ar vecākiem vēroja skaisto ezeru un citus dabas jaukumus.

— Cik ilgi tu vēl domā posties? Es gaidu tevi jau veselas 15 minūtes!

— Ko gan nozīmē 15 minūtes, ja šai laikā es spēju kļūt jaunāks par 10 gadiem?

Skrundas skautu un gaidu saime Līgo vakaru nosvinēja 22. jūnijā jaukā vietā ārpus pilsētas. Līgošanai bija izraudzīts pats augstākais un dižākais kalns. Vakara norisi vadīja skautu vadītāji A. Grīgors, A. Kangars un J. Apsītis, kuŗi bija rūpējušies, lai pilnībā atšķirtos šos svētkus, kā tie risinājās mūsu dzimtenē. Tad nu Kalnu mājas laudis sagaidīja vaiņagiem un ziediem puškojošos līgotājus, kas ar dziesmām un gavilēšanu nāca no Lejas mājām. Tika aizdegtas Jāņu ugunis, atkal līgots, un tā laiks tecēja priecīgā pacilātībā. Skolotājs A. Bankovičs vēl stāstīja par šo tradiciju kopšanu Latvijā un paciešanu kuplo svētku dalībnieku saimi ar sieru un agrīnām zemenēm. Notika arī papardes zieda meklēšana, tikai šoreiz mazliet citādi kā parasts, turklāt pat sacensību veidā. Apvidū bija izmētāti daudzi fosforizēti papīrīši, un tos kopu dalībniekiem vajadzēja sameklēt. Uzvarētāji bija savākuši 44 papīrīšus, čakli šo darbu veica arī mazskauti. Vakarā bija klāt daudz skautu un gaidu vecāki. Kad bija izskanējusi skautu vakara dziesma, visi šķīrās ar pateicību šīs jaunatnes organizācijas vadītājiem par skaisto brīdi, kas bija sagādāts latviešu zēniem un meitenēm. **V. Z.**

NEBRASKA

Nebraskas universitātes medicīnisko fakultāti Omahā ar Doctor of Medicine gradu beigusi Vivita Krieva.

Nebraskas universitātes mākslas galerijā uzņemti un novietoti pastāvīgai izstādīšanai Maijas Bergmanes keramikas darbi. Pa vasaras mēnešiem tie būs apskatāmi publikai Morrill Hall telpās, 3. stāvā.

CEĻA VĀRDI

Pārrautu saiti var arvienu sasiet, bet sasienot tā top arvien īsāka, nestiprāka.

Kalnis

*

Visam domāt līdz ir vienmēr nepieciešami, bet ne tā ir vienmēr runāt līdz.

G. Kellers

*

Nekas nav retāk sastopams kā cilvēks, kura klātiene ir paciešama ilgāku laiku.

Leopardi

*

To, ko nesaprot mūsu gadusimtenis, sapratīs nākošais.

Lichtenbergs

*

Es zinu vienu respektējamu nezināšanu: to, kuŗai ir respekts pret zināšanām.

Egons Fridells

TEIKSMJU ZEMĒ SPĀNIJĀ

DŽ. RIMKEITA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

II

NAUDAS FABRICĒŠANA AR MAŠINĀM

Pazīstama ir arī „naudas fabricēšanas mašīna". Tur tiek veikti jau lielāki sagatavošanas darbi: kā īrēt istabu lepnā rajonā, vesels pudelīšu arsenāls ar ķīmiskām vielām un pati spiestuve. Sākumā tiek iespiestas naudas zīmes mazākā vērtībā. Tiek no bankas ņemtas pilnīgi jaunas naudas zīmes ar tekošiem numuriem, un tās naudas zīmes, kas tiks iespiestas, jau gul iepriekš ieliktas mašīnā. Pašu pircēju aicina, lai pārliecinātos par labi veikto darbu, lai mainot attiecīgo „pašfabricēto" naudu, kuŗā katrā veikalā. Par spīti saprotamam uztraukumam, viss noris gludi... jo nauda tiešām īsta.

Tad pavēršas uz lielākām naudas zīmēm. Pircēju arī apmāca, kā šis darbs veicams. Beigās viņš arī par dārgu naudu nopērk mašīnu un skrien mājās sajūsmināts, ka nu drīz būs miljonārs. To visu atstāstot īsos vārdos, var likties grūti izprotama tautas vienties ība. Visādās izdarībās, protams, nav tik svarīgi, ko dara, bet galvenais — kā to dara, un tur atkal jāslavē spāņu iniciātīva un spējas pievārdot cilvēkus. Protams, ka laimīgais naudas fabrikants mājās neko nespēj „sadrukāt"; viņš skrien uz turieni, kur mašīnu pircis, bet tur jau putniņi aizlaiduši. Tad piesteidzas palīgs, kas abiem visu laiku sekojis. Apstājas arī pārējie ielas gājēji. „Palīgs" izrādas seviški cilvēcīgs un izpalīdzīgs. Saļimušo vecīti ieved kādā kafejnīcā. Tur iedzer konjaku, „vājais" drusku atspirgst un tūlīt domā par savu svēto pienākumu — sava miruša brāļa vēlēšanos — nodot bankas čeku reālizēšanai. Bet visiem cilvēkiem jau nevar uzticēties, tādēļ uzmanīgais „laucinieks", pēc apstākļu paskaidrošanas un, ievērojot nogurumu, lūdz lai abi viņa draugi aiziet uz čeka īpašnieka dzīvokli, kas nav diezcik tāļu, lai to tur nodotu. Abi kungi arī tūlīt dodas ceļā. „Palīgs", protams, sāk jautāt, kas tur par mantojuma lietu, viņš lāgā nevarējis saprast no „vecīša" saraustītiem vārdiem. Uzacina iegriezties tuvākā krogelī, lai pārrunātu šo gadījumu. Pēc tam, kad tā lieta saprasta, „palīgs" uzaicina uzplēst vēstuli, lai zinātu, vai tas laucinieks nav melis, vai pat blēdis... Ziņkārēs dzīts, upuris ar mieru uzplēst vēstuli, protams, ļoti uzmanīgi, lai to vēlāk varētu salīmēt. Liels pārsteigums, redzot tā saturu: vēstulei pielikts klāt čeks par 5.000 pesetām. Palīgs tūlīt dod padomu: — ja jūs te nebūtu, es atpakaļ vairs neietu... Lai būtu kas būdams, tas laucinieks mūs nepazīst, un ja mēs aizmirstam viņu... Dalīsim pusi uz pusi. Upuris, protams, nevar sadabūt tik ātri pusi no naudas, palīgs piekāpjas, ar 1500,- viņš ir arī ar mieru. „Labs darījums", gudro otrs. Beigās arī izvelk 1000,- un samaksā, lai rīt varētu iekasēt labo peļņu. „Slimais laucinieks" tapa vesels, bet bankas čeks nesegts.

JAUNĀS RENŠU...

(Pārnesums no 2. lpp.)

1. Ja invalids uzturējis savus vecākus vai uzturētu tos nākotnē.

2. Ja vecāki nabadzīgi, fiziski vai garīgi slimi, kā arī ja māte sasniegusi 50. dzīvības gadu un tēvs 65. dzīv. gadu, un ja tie nav spējīgi sevi uzturēt.

Ja abi vecāki dzīvi, vecāku rente noteikta 110 DM apmērā mēnesī. Ja dzīvs tikai viens no vecākiem, tad 75 DM mēnesī.

Ja karā krituši vai no kara sekām miruši vairāki bērni, tad rente par katru nākošo bērnu tiek paaugstināta šādā kārtā:

a) ja abi vecāki dzīvi — par 15 DM, bet b) ja dzīvs tikai viens no vecākiem, tad par 10 DM mēnesī.

Ja vienīgais bērns, pēdējais, vai visi bērni krituši resp. miruši no kara sekām, tad rente tiek paaugstināta:

a) vecāku pārim par 50 DM un b) vienam no vecākiem par 35 DM mēnesī.

Termiņš vecāku rensu pieprasīšanai ir pagarināts līdz 1958. gada 31. decembrim.

Jauno rensu likumus apstiprinājis arī bundesrāts un atliek tikai nogaidīt, cik ātri apgādes pārvaldei (Versorgungsamt) izdosies pārrēķināt jaunās rentes. Pēdējais rensu paaugstinājums notika 1955. gada 1. janvārī, bet jau tā paša gada 12. jūnijā vācu karā cietušo organizācija VdK pieprasījo uzlabojumus karā cietušajiem, jo dzīves dārdzība bija strauji kāpusi, un rentes neatbilda toreizējam dzīves standartam Vācijā.

Kā redzams, vācu karā cietušie, būdami labi organizēti, panākuši savu prasību ievērošanu. Lai šis piemērs mudinātu arī mūs vēl cietušāk saslēgties ap latviešu karā cietušo aprūpes organizāciju Daugavas Vanagiem.

KANADAS MEŽU SKAISTULIS – BRIEDIS PLATRADZIS

Viens no skaistākajiem dzīvniekiem, kāds sastopams Kanadā, ir lielākais briežu dzimtas pārstāvis — platradzis. Tas dzīvo Ziemeļamerikā līdz pat Arktiskam lokam un ir otrs lielākais dzīvnieks šinī apvidū tūlīt aiz bizoņa, kam pieder pirmā vieta.

Platradža auguma ir līdz 6 ar pus pēdu, bet svars no 900-1400 mārciņu. Alaskas brālis ir vēl lielāks izmēros un sasniedz 7 ar pus pēdu augstumu un līdz 1800 mārciņu svarā. Lielākais ragu izmērs ir tuvu 7 pēdām.

Pa lielākai daļai brieži ir ar skaistu, slaidu un simetrisku augumu, bet ne tā to var teikt par platradzi, seviški par pašu galvu, tomēr veiklībā un ātrumā tas nepaliek tālu aiz veiklākiem un ātrākiem savas dzimtas pārstāvjiem.

Ziemā, kad Kanada un Alaska ir klāta biezu sniega kārtu un zāle ir grūti pieejama, platradzis ēd skujas, sūnas un dažādas jaunas koka ataudzītes. Tāpēc arī cēlies vārds „Moose," kas indiāņu valodā (Mongsva) nozīmē dzīvnieku, kas ēd zariņus. Liekas, ka liels gardums tam tomēr ir ūdens zāļu sakņes.

Pārošanās laiks platradzim ir septembŗa un oktobŗa mēnešos, kad „kavalieri" arī izcīna lieliskas divkaujas „dāmu" dēļ, un šīs cīņas nereti beidzas ar abu cīnītāju nāvi dabūto ievainojumu dēļ. Ir bijuši gadījumi, kad atrasti jau vilku apgrauzti divi platradžu ģindeņi ar kopā saķērušamies ragiem. Bet ne jau katru reizi cīņa beidzas tik traģiski.

Šinī laikā platradzis ir bīstams un negrib nevienam griezt ceļu. Tā pagājušā rudenī kāds mežinieks strādājis ar diviem zirgiem mežā, kad viņa ceļu krustojis platradzis ar divi „dāmām". Bullis tūlīt bijis gatavs cīņai, bet tā kā vīrs uzlīdis kokā, tad meties virsū zirgiem, kuŗi sākuši skriet uz netālo meža nometnes pusi. Redzēdams savu pārākumu, briedis atgriezies pie koka, kuŗā tupējis mežinieks, un apsargājis to turpat vai veselu stundu. Bet kad „dāmām" kļuvis garlaicīgi un tās sākušas attālināties, tad negribot gājis projām arī cīņas kārīgais bullis.

Ne katru reizi platradzis bēgs no cilvēka, sastopoties ar to, un tāpēc jābūt piesardzīgam. Ja viņš nav labā „omā", tas pat nelabprāt steidzas krustot ceļu, kaut arī brauc automobilis, bet izdara to nesteigdamies un pēc tam it kā aizvainots noskatās pakaļ aizbraucošai mašīnai.

Liekas, ka visvairāk platradžu ir Algoma rajonā. Daudzi mednieki nošauj pat pa divi vienā sezonā. Tā kāds mednieks Vavā paspējis nomedīt savā dzīvē jau 18 briežu. (Cik tonnu gaļas!)

Kā jau visi dzīvnieki, tā arī platradzis, it kā instinktīvi nojauzdams savu briesmu laiku, nozūd mazāk pieejamās vietās, bet, iestājoties taupīšanas laikam, atkal parādās un ir samērā drošs.

Tas bija ap Jāņiem, kad ar draugu laivā kādā meža ezerā makšķerējām. Nebijām visai tāļu no krasta, kad no meža iznāca platrādzene un, nopētījusi mūs kādas 10 minūtes, sāka brist ezerā. Iebridusi diezgan padziļi — ūdens tai sniedzās jau līdz pus sāniem, un atrazdamās no mums vairs tikai kādas 30 pēdas, tā apstājās. Mēs negribējām viņu traucēt un izlikāmies, ka nepiegriežam tai vērību, cenzdamies strauji necilāt makšķeru kātus un daudz neskatīties uz viņas pusi. Vēl viņa noskatījās uz mums, bet redzēdama, ka mēs nepiegriežam tai nekādu vērību, tā iebāza galvu ūdenī un, izvilkusi kāda auga sakni, nopurināja galvu, ka ūdens šļācās tāļu tai apkārt, un sāka ēst. Sākumā tā vienmēr turēja galvu mūsu virzienā, bet vēlāk to vairs nedarīja, un tā mēs viņu dabūjām apskatīt no visām pusēm. Tā bija lielāka par vidēju zirgu, bet nebija nekāda skaistule, likās pavāja un ar lielu galvu.

Mātītēm nav ragu. Parasti tām ir viens telš gadā, reti divi. Meklējot pēc ūdenszāļu saknēm, platradži droši bāž galvu ūdenī, nebaidīdamies, ka ūdens varētu ieiet ausīs, jo, izvelkot galvu no ūdens, tiem ausis karājas uz leju kā zvani un ūdens izlīst ārā.

Neskatoties uz to, ka ar likumu noteikts medību laiks, un daudzreiz tas attiecas tikai uz bullīšiem, bet mātītes vispār nedrīkst šaut, tomēr gadu no gada šo stalto dzīvnieku kļūst arvien mazāk un mazāk.

1924.-1925. gados ļoti daudz briežu nobeigušies, jo bijusi barga ziema un ļoti dziļš sniegs. Dzīvnieki bijuši tik izvājējuši, ka tos varējis viegli notvert. Daudzus saplosījuši meža zvēri, it seviški vilki.

Daudzi veci mednieki atceras šo ziemu un stāsta, ka iežēlojušies par nabaga dzīvniekiem un gājuši mežos cirst kokus, lai koku zari būtu pieejami barībai. Bijuši arī attiecīgi rīkojumi mežu resora darbiniekiem.

Platradzis ir daudz varenāks savā miesas uzbūvē par mājas govi, tomēr liekas, gaļa tam ir labāka un, labi sagatavota, pārspēj vērša gaļu. Bez tam attiecīgi preparēti ragi ir skaista dekorācija, bet tikai lielās telpās, jo mazās tie grūti novietojami savu vareno apmēru dēļ.

A. P., Vavā.

KANADĀ ZUŠIEM ZIRŅI NEGARŠO

Herberta Lapiņa dubultuzvara makšķerēšanas sacīkstēs Niagaras upē

Jaukā sestdienas novakarē Niagaras upmalā, St. Katarīnas mednieku un makšķernieku kluba aicināti, pulcējās latviešu zušu ķeršanas speciālisti no tuvākajām apkārtnes pilsētām un arī no ASV, lai izcīnītu 1956. g. latviešu čempiona nosaukumu šajā makšķerēšanas sporta nozarē. Pieteikumiem paredzētajam laikam beidzoties, sacīkšu vadība un tiesneši līdz ar 50 sacīkšu dalībniekiem izklīda upmalā norādītajās vietās, lai īsi pirms pusnakts atkal visi pulcētos ar saviem lomiem pie tiesnešu galdiem.

Tiem sacīkšu dalībniekiem, kas labi nepārzināja Niagaras upes īpatnējos makšķerēšanas apstākļus (upes straujumu, zāļu joslu gar krastmalu, cik lieli svina gabali jālieto ēsmas nogremdēšanai un t. t.), konkurēt ar vietējo apstākļu pazinējiem bija stipri pagrūti. Tā labākos rezultātus uzrādīja katrīnieši un niagarieši. Salīdzinot šīgada sacīkstēs izvilktos lomus ar iepriekšējo gadu, tie bija stipri vājāki, jo sacīkstes notika pāris nedēļas vēlāk kā pagājušajā gadā, un upes dibens bija vairk pieaudzis zālēm. Sacīkšu vadībai ar enerģisko kluba priekšsēdi Jāni Jundzi priekšgalā bija darba pilnas rokas, visus lomus izsvērot un izvērtējot.

Šogad zušu čempiona godu izcīnīja pazīstamais dailamatnieks un kokgriezējs Herberts Lapiņš (Niagara), saņemot balvu par lielāko (6,5 mārciņas) izvilkto zuti un otro godalgu par zušu kopsvaru. Trešo godalgu saņēma Teodors Kaminskis (makšķernieku aprindās pazīstams ar pavārdu „pulkvedis"), par lielāko izvilkto zušu skaitu. Kluba labvēlis, kādreizējais Ķeguma futbolists Vilis Egle arī šogad bija ziedojis naudas balvu tam sacīkšu dalībniekam, kas izvilks vismazāko zutīti. Šo balvu ieguva Juris Ivanovskis par 85 gramu izvilkto „mazuli".

Pavisam tuvu uzvarētājiem ar saviem izvilktajiem zušu lomiem, gan svarā gan skaitā, pietuvojās Niagaras volejbolisti — Raimonds Kalniņš un Viesturs Šķidra.

Uzvarētājiem balvas izsniedza kluba pr-ks, vakaru noslēdza kopīgs pikniks pie ugunskuriem.

Uz jautājumu, vai bija vērts šis tālais brauciens uz sacīkstēm Niagarā, ASV sportistu Kārļa Pētersona un Alberta Skujiņa no Klīvlendas atbilde bija: „Kas gan var aizstāt šo skaisto sportu upmalā, izmēģinot roku zušu ķeršanā draudzīgu makšķernieku pulkā. Ja jau Latvijā bija sporta makšķernieki, kas mēroja ceļu vilcienā no Rīgas līdz Lubānai vai uz Kurzemes Šveici, dažreiz atvedot ne vairāk kā pusduci asarīšu, tad šodien pāris simts jūdžu pa labiem satiksmes ceļiem savā auto, ir tikai pirms pusnakts atkal visi pulcētos nieks!"

Sacīkšu divkāršais uzvarētājs H. Lapiņš savu guvumu nepieskaita pie gadījuma rakstura panākumiem, bet gan atzīst par vietējo apstākļu pazīšanu un ilgajās makšķernieka gaitās uzkrātās pieredzes rezultātu. Viņš lietojis pasmagu trijstūra veida plāksnes svinu, kas neļaujot ākiem straumē sapīties. Bieži mainījis ēsmu, to iemetot dažādās vietās „tā pilnīgi „iztaustot" visus sava zālainā upes sektora stūrus. Kāds vecāks sacīkšu dalībnieks stāstīja, ka viņš jau no „bērna kājas" zinot, ka zuši nākot uz zirņiem, tāpēc tas novārījis veselu katlu; ēdis pats un bārstījis pa upmalu, bet rezultāti šoreiz izpalikuši...

J. L.

• St. Katarīnas mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējās zušu makšķerēšanas sacīkstes Niagaras upē. Attēlā no labās: H. Lapiņš (Niagara) ieguva godalgas par lielāko zuti un zušu kopsvaru. Tālāk J. Jundzis, St. Katarīnas medn. un makšk. kluba prezidis, tad T. Kaminskis, kas saņēma balvu par lielāko izvilkto zušu skaitu, un J. Ivanovskis par izvilkto vismazāko zutīti saņēma sporta labvēļa V. Egles dāvāto naudas balvu. Apakšā: Kā pārmais sacīkšu sākumā zuti izvilka Hamiltonas medn. un makšķern. kluba sekretārs un pazīstamais aktieris Z. Upīte (vidū). Lomu savaldīt viņam palepalīdz Grīnbergs (St. Katarīna), bet šo izdarību uzmanīgi vēro tālā viešņa I. Petersone no Klīvlendas.

J. Liģera uzņēmumi

BULGĀŅINA SOLĪJUMI SIEVIETĒM

Maskavā. — Padomju Savienības premjērs Bulgāņins 11. jūlijā teicis runu Augstākās padomes deputātiem, kuŗā aizrādījis, ka jau vistuvākā nākotnē Pad. Savienībā sievietes būs atbrīvotas no visiem smagiem, nepiemērotiem darbiem. Šo Bulgāņina solījumu noklausījās 1300 Augstākās padomes deputāti. Nenosaucot Staļinu tieši vārdā, Bulgāņins lika nojaust, ka šo smago darbu uzvešanā sievietēm pleciem vainojams atkal tas pats jaunatrastais grēkāzis.

Runu noklausījās arī viesi — Irānas šahs ar savu dailo sievu Soraju, un Kim Il Sungs, Ziemeļkorejas komūnistiskās valdības galva. Kamēr Soraja pacietīgi noklausījās tulkojamā aparātā visu runu līdz beigām, Chruščevs, kā parasts, runas vidū piecēlās un, izteicis dažas piezīmes Molotovam, atstāja sanāksmi.

30 stundu darba nedēļa Kanadā

Ir dzirdētas pārrunas, ka nākotnē Kanadā varētu oficiāli ievest 30 stundu garu darba nedēļu. Izrādās, ka dažiem strādniekiem Otavā tāda jau ir. Kanadas strādnieku kongress parakstījis vienošanos ar arodbiedrību, ka turpmāk nodarbinās savu kantora personālu tikai 30 stundas nedēļā. Šos kantora darbiniekus pārstāv „International Office Employees" arodbiedrība.

Ar vienu roku dod, ar otru ņem atpakaļ

EDGARA ARDENSA KOMĒDIJA

(11. turpinājums)

Rita. Nu, smieklīgi patiešām! Kāpēc viss tas man jādzird? Kad nu vēl būtu neprecējies cilvēks.

Knazs. Neprecējies! O, es tāds varu kļūt kuŗu katru brīdi! Sakait man tik vienu pašu vārdiņu, un es jums kļūšu neprecējies vergs un padevīgs kalps uz mūžīgiem laikiem! (Knazs grasās piesēsties viņai tuvāk).

Rita. Ne tik strauji, mans kungs, ne tik strauji! Nevirzieties man tik tuvu klāt: varu jums vēl iedurt ar adatu!

Knaze (ienākdama pa vidu). Nu, paldies Dievam, beidzot tevi, Džordž, atradu. Es tevi meklēju, meklēju krustām šķērsām pa visu māju. Jau sāku uztraukties, sak', vai nav kas ļauns atgadījies, pēdējā laikā jau vīrieši pie mums sāk pazust bez jebkāda redzama iemesla, paši no sevis.

Knazs (piecēlies). Bet, Mardžorij mīļā, esmu sveiks un vesels, kā redzi.

Knaze. Nu, paldies Dievam... Bet jums, jaunkundz, es atkal teikšu vienu patiesu vārdu: jūs izbeidziet to savu niķi, ka visur „vai rīts vai vakars, dzenaties knazam pakaļ. Jeb vai jums tas vienalga, vai viņš ir man likumīgi pielaulāts vīrs vai ne? Laikam gan, jo citādi jau jūs nebūtu uzdrošinājusies nosēsties viņam te uz kušetes cieši blakām, gandrīz viņam klēpī.

Rita. Tas jau bija viņš, kas še ienāca un apsēdās man blakām.

Knaze. Labi. Bet ja viņš ienāca un apsēdās jums blakus, vai tad jūsu, kā jaunsaderinātas godīgas jaunkundzes, pienākums nebija tūlīt piecelties un iet projām? Bet to jūs nedarījāt vis, turpretī palikāt un pūlējāties ievilkt viņu savos tīklos!

Rita. Nu, šī jūsu nevainīgā zivtiņa jau pati lūgšus lūdzas, lai laiž iekšā tīklos! Ha, ha!

Knazs. Iesim Mardžorij, lūdzama. Tu pārproti... tā nebija...

(Abi aiziet).

Rita. Tā vecene ir galīgi traka, nevar mani ieraudzīt ne acu galā. Ko līdz pamana mani, tā šņāc. Būs vienreiz, kad atliks vairāk brīva laika, kā nākas viņa jānokaitina! (Kāds klauvē pie vidus durvīm). Kas tad nu tik piekļājīgs un kautrīgs gadījies? Parasti jau te neviens nemēdz klauvēt. (Viņa iet un atver durvis. Ienāk Krasts, ģērbies kā jau svētdienā; mazliet apjūk).

Rita. Tas tu? Kur tu te gadījies?

Krasts. Tev brīnums? Vai tad es arī kādreiz, kā svētdienas dienā, nedrīkstu uzkāpt augšā pie kungiem? Ha, ha! Bet nu labi gan, ka es vienreiz tevi, Rita, sastopu. Es jau vairākus vakarus veltīgi tevi izgaidījos nonākam kaut uz brīdi lejā Rāceņu istabā. Tad nu šodien saņēmos un nācu vien pa lielajām kāpnēm augšā, sak', pa galvu jau gluži tamdēļ man neviens nesitīs, un tā nu, kā redzi, esmu še... Diezgan smuka telpa; vai tu parasti še uzturies?

Rita. Nē, bet šodien tā iznāca. Es to te sašūstīju cienīgai; viņa nejūtas vesela: migrēna, nervi un tā tālāk. (Pievākdama savus šuvumus). Tu gan labāk būtu tagad nogājis lejā, jo kuŗu katru brīdi var ienākt arī pati, — un tamdēļ jau vispārīgi šodien mēs visi esam tādi nevaļīgi un aizņemti, — saproti, kundzes nervu dēļ...

Krasts. Es jau ilgi neuzkavēšu tevi. Tikai vienu vēl es gribēju zināt. Saki, Rita, vai tas var būt tiesa, ka tu esot it kā tikusi saderināta?

Rita (ļgni). Ak, tad tamdēļ tu man dzini pēdas pa visām kungu istabām? Nu, ja jau tu esi tik nepacietīgs visu zināt, tad teikšu, ka, man šķiet, neesmu jau gluži tik atbaidīga, ka tas nevarētu arī notikt.

Kalps. Un ar to vecu vīru!?

Rita. Še ir Amerika, un augstākās aprindās valda modernākā un jēdzīgāka dzīves gudrība kā tur viņā pusē. Un bez tam: labāk zem vecā bārdas nekā zem jaunā pātagas.

Krasts. Ja tev, Ritiņ, patīk bārda, tad arī es varu viņu uzaudzināt, bet pātagu nu gan es atsakos pataisīt par kopdzīves simbolu. Bet kas attiecas uz tām augstākām aprindām, kuŗas tu tā respektē, tad arī manējās nav tik gluži zemē metamas: tāpat ir izglītība, garīgas intereses, — vienīgi trūkst tās lielās bagātības.

Rita. Lūk, taisni tas ir tas galvenais — bagātība! Kāds prieks var būt mūžu dienu sisties cauri dzīvei ar šauru izstiku! Bet nu gan man jāiet...

Krasts. Bet klausies, Rita, joki kur joki, bet tas tavs vecīgais kungs jau, kā man stāstīja Jānis, nemaz vairs te nedzīvojot, esot it kā pazudis vai pat autokatastrofā nosities...

Rita. Nu, ko tu mani tā izprašņā un nopratini, itin kā kad tu man kāds prokurors un es kāda apsūdzētā būtu! Ja jau kāds ir beigts, tad viņš varbūt ir beigts, un tur vairs neko lielu nevar līdzēt. Bet tāpēc jau nav tūlīt jāiedomājas, ka katram nu ir it kā brīvas rokas mani tincināt vai izrīkot? Es vēl pati esmu pietiekami spējīga izlemt, kurp iet, kurp neiet, it seviški tad, ja mani kāds saderina, kā, piemēram, tagad pat... Un vispārīgi man jāsaka, ka šai zemē dzimušie jaunie vīrieši visādā ziņā ir daudz elastīgāki un interesantāki kā mūsējie, pat viņu valoda skan daudz smalkāk, un tā tālāk. Ja jau es kādreiz precēšos, tad tikai ar amerikāni, neņem man ļaunā!... Bet nu gan man jāiet!

Krasts. Es, Rita, tev neņemu ļaunā, ja tev cits kāds padomā. Tu esi brīva un vari rīkoties, kā tava sirds to liek. Tikai man gribētos vēl piezīmēt, ka katrai tautai tās valoda skan visjauāk un vissmalkāk, to varu no piedzīvojumiem apgalvot ne vien es, bet arī tu pati, ja vien gribi būt patiesa. Un beidzot, Ritiņ, neaizmirsti to. — es tev novēlu to vislabāko un lai tu esi laimīga tavos pasākumos; bet man gribētos, ka tu tomēr galīgi neaizmirstu, ka tevi vienmēr atcerēšos ar mīļu sirdi.

Rita (gandrīz raudulīgi). Nu patiešām vairs nav gala! Es nesaprotu, ko tie vīrieši visi it kā iekodušies mani! Rauj, tā teikt, aiz rokām un kājām. Un es jau arī esmu tikai cilvēks vien, kaut arī sieviete. Jau cik nav man bijis jādzird nepatikšanu šakarā ar Ivninga kungu, to vislēnāko un rātnāko cilvēku virs zemes, un kuŗš pret mani ir arvien izturējies vēl godīgāk nekā tēvs pret savu meitu! Tad vēl tas trakais knazs, kas gatavs šķirties no savas miljonāres un kļūt manis dēļ atkal nabags. Un nu nāc turklāt vēl tu ar tik nepelnītiem pārmetumiem, ka man liekas, es neizturēšu un palikšu veca pāris nedēļas. Vismaz tev taču vajadzēja mani kautcik saprast un stāvēt manā pusē! Nu es eju! (Aiziet pa kreisi. Krasts brīdi stāv kā neziņā, norausdzidamies, kur viņa aizgāja. Raitvūdes kundze, ar apsietu pieri, ienāk pa kreisi. Viņai seko knazu pāris).

Raitvūdes kundze. Lūdzu, lūdzu — nāciet man līdz! Būs vairāk galvu, būs vairāk padoma, — jo manējā sāp un tai vairs nav lielas vērtības. (Ieraudzījusi Krastu). Jūs, jaunais cilvēk, gaidāt uz mani? Jums varbūt ir kādas ziņas sakarā ar Ivninga kungu?

Krasts. Nē, man nav nekādu ziņu. Es tikai ienācu še uz īsu brīdi, lai satiktu Ritas jaunkundzi. Piedodiet, ka... Es jau arī eju (Aiziet pa vidu).

Raitvūdes kundze. Sēdīsimies tepat. (Apsēžas visi)... un mēģināsim kaut cik kļūt skaidrībā, kas bija darāms un netika darīts, kamēr nu esam nonākuši tādā stāvoklī, ka nezinām, ko darīt, — isi runājot, noturēsim, tā teikt, mazu konferenci. Es jau devu rīkoju, nu arī visiem mājas ļaudīm šeit ierasties, jo kaut kas mūsu mājturībā nav kārtībā, un tā tas tālāk nevar turpināties... Ā, tur jau viņi arī nāk — (Ienāk pa vidu Džimmijs, aiz viņa Džeks, tad Alma. Mazliet vēlāk pa kreisi ierodas Rita. Visi apstājas rezervētā atstatumā no savas priekšnieces).

Raitvūdes kundze. (Džimijam). Vai nu visi esat klāt?

Džimmijs. Jā, kundze, visi — izņemot Džāni, kas vēl nav atgriezies no savas dienas apgaitas ap apkārtni.

(Turpinājums sekos)

KĀ RIECIENU ĢIM

Dzejis

Pie manis atnāca Rieciena kundze un žēlojās, ka viņas ģimenē vairs neesot nekādas satikšanas: viņam esot gadījusies kāda cita, tādēļ par mājas dzīvi vairs nemaz neinteresējoties, drīz būtu jāsvin sudrabkāzas, bet par tām viņš negribot nekā dzirdēt, tikai pērkot jaunas kaklasaites un esot sācis dzejot, viņai daži dzejoļi nākuši rokā, lai es tos izlasot. Un viņa man izklāja priekšā vairākas aprakstītas papīra loksnes.

— Bet te taču neviens vārds nav rakstīts par sievieti — es teicu, kad manuskriptus biju izskatījis. Te jūsu laulātais draugs ir izteicis tikai savas ilgas pēc dzimtenes, seviški pēc Gaujas, kā, piem., šeit: „Tu atmiņās ap mani klusēdama vijies... Skiet, ka es tavos krastos būtu apmaldījies..."

— Blēdis! — Rieciena kundze teica, kājās pielēkusi — Tā ir viņa mīļākā, ko viņš sauc par Gauju... Divdesmit piecus gadus godīgi strādāja savu darbu, gādāja par sievu un bērniem.. Un nu pēkšņi kļuvis dzejnieks! Tā sieviete viņu ir savaldzinājusi. Bet ko lai nu es tagad daru? Dodiet man padomu, doktoranda kungs! (Rieciena kundze sāka raudāt).

Man ilgi bija jādomā, bet es izdomāju gan.

— Šādos gadījumos asaras, kundze, neko nepalīdz. Jums jācīnās par savām tiesībām. Un jums būs vislabākie panākumi, ja rīkosities tāpat, kā rīkojas jūsu laulātais draugs: dzejojiet!

Kundze noslaucīja asaras un vēlējās dzirdēt manu padomu vēlreiz.

— Vai tad man pašai tas nevarēja ienākt prātā! Viņa izsaucās, rādot priecīgu sejas izteiksmi — Vēl šovakar pat viņš dabūs īasīt... Tikai man pašai uz papīra nekas neiznāk... Doktoranda kungs, jūs esat mācīts cilvēks, jums ies ātri, uztaisiet man vienu peršu, es jūs kādreiz pacienāšu ar štovētiem kāpostiem, jūs tādus nekad nebūsit ēdis, cūkas gaļa iekšā, vienos taukos... Rakstiet, ka es pie Niagaras ūdenskrituma satiekos ar savu jaunības draugu... Mums ir daudz skaistu atmiņu... viņš par mani vien visu mūžu domājis... palicis vecpuisī... sāka, lai es šķiroties un ejot pie viņa... citādi viņš lēkšot Niagarā iekšā...

Visu to, ko Rieciena kundze jelca, es arī iedzejoju „Manā pavasarī", un viņa, dzejoli alz blūzes noglabājusi, kā gimnazistes mēdz darīt, priecīgā noskaņā aizsteidzās uz māju.

Bet vakarā bija atkal klāt.

— Es izzagos no mājas — viņa stāstīja. — Viņš palika ēdot vakariņas, un pēc tam viņš mēdz atlaisties uz dīvana... Tur es to peršu noliku... Varbūt jau tagad viņš to lasa... Varbūt skrien pa visām istabām, meklē mani... Gauja viņam kluseāma vīsies apkārt! Bet tad ar mums vareni izdevies: „...Un vēlos es no mājas projām bēgt, Ar tevi kopā Niagarā lēkt." Lai viss iznāktu, kā stāv rakstīts, tad es arī aizbēgu no mājas... Un es gribētu pie jums palikt līdz pusnaktij, lai dabū pagaidīties...

Atskanēja durvju zvans. Ko var zināt, kas nāk — iestūmu Rieciena kundzi savā guļamistabā un gāju ielaist. Tas bija dzejnieks Andrejs Rieciens.

— Ko jūs vēlaties? — jautāju.

— Te ir divas lietas — lielā uztraukumā teica dzejnieks, pasniedzot man savas sievas ģimetni un viņas dzejoli „Mans pavasaris"

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces viņete

(14. turp

„Negribējās," Anna pamā
bāt, „negribējās laudis sastap
la kungs no jums aizbēga? —
drīkst, bet taisnību runāt net
„Ak tu vai, ak tu vai! K
Līna palagu papulrināja sevi
uzreiz nedrīkst! Vai nu ba
uzreiz taisnību vien runāsi?"
„Vai tu ar to grīli teikt,
nez', tas bija jāslēpj, ka vien
jadzēja pie laulāšanās sarkt?
zināja agrākās draudzenes vā
„Tā, tā, tā! Piekliedz ti
ļi. Lai tad nāk laudis un kla
— Ja tev taisnība tā rūpēja,
ci, ka man vīra nekad nav b
pastāsti tiesā, ka toreiz abas
sim un pasēdēsim abas drau
balsi labi augstu.
Saruna divu dāmu starp
dēļ: kad viss pateikts, kad vie
kums sarunu liek pārtraukt.
pirmie trīs iemesli šeit piemi
kas prakšē nekad nav novēr
tu piepildīties. Ceturtais iem
tas, ka arī šoreiz dāmām lik
ties pelēkajā ikdienā.
Ar Cibulkinu Līnai ved
par mērauklu ņem vīra pa
No otras puses, Līna tomēr
rāk enerģijas un spara. T
jis makšķerēt, bet viņas Miša
Kaut viņa Rembēnietes prie
domāja, ka arī viņas vīrs bū
maiņas viņu ēdienu kartē.

EGARŠO

acikstēs Niagaras upē

apiņš savu guvumu nepieskaita
ie gadījuma rakstura panāku-
niem, bet gan dziļi par vietēju
ostāķļu pazīšanu un ilgajās mak-
kernieka gaitās uzkrātās pieredzes
ezultātu. Viņš lietojis pasmagu
rijstūra veida plāksnes svinu, kas
elaujot ākiem straumē sapīties.
Bieži mainījis ēsmu, to iemetot da-
žādās vietās ,tā pilnīgi „iztaustot"
visus sava zālainā upes sektora
tūrus. Kāds vecāks sacīkšu dalīb-
nieks stāstāja, ka viņš jau no „bēr-
ca kājas" zinot, ka zuši nākot uz
ziņiem, tāpēc tas novārījis veselu
katlu ēdis pats un bārstījis pa
upmalu, bet rezultāti šoreiz izpali-
kuši...

J. L.

akšķernieku kluba gadskārtējās zu-
Niagaras upē. Attēlā no labās: H.
lgas par lielāko zuti un zušu kop-
Katarīnas medn. un makšķ. kluba pr-
aņēma balvu par lielāko izvilkto zušu
izvilkto vismazāko zuti saņēma
vāto raudas balvu. Apakšā: Kā pir-
ika Hamiltonas medn. un makšķern.
ais aktieris Z. Upīte (vidū). Lomu sa-
bergs (St. Katarīna), bet šo izdarību
šņa I. Petersone no Klīvlendas.

J. Ligera uzņēmumi

raudulīgi). Nu patiešām vairs nav
, ko tie vīrieši visi it kā iekodušies
ēt, aiz rokām un kājām. Un es jau
ēks vien, kaut arī sieviete. Jau
jādzird nepatikšanu šakarā ar Iv-
slēnāko un rātnāko cilvēku virs ze-
uni ir arvien izturējies vēl godī-
savu meitu! Tad vēl tas trakais
ķirties no savas miljonāres un kļūt
bags. Un nu nāc turklāt vēl tu ar
rmetumiem, ka man liekas, es ne-
u veca pāris nedēļas. Vismaz tev
ui kauteik saprast un stāvēt manā
(Aiziet pa kreisi. Krasts brīdi stāv
zidamies, kur viņa aizgāja. Raitvū-
sietu pieri, ienāk pa kreisi. Viņai

dze. Lūdzu, lūdzu — nāciet man lī-
alvu, būs vairāk padoma, — jo ma-
irs nav lielas vērtības. (Ieraudzīju-
unais cilvēk, gaidāt uz mani? Jums
ņas sakarā ar Ivninga kungu?
man nav nekādu ziņu. Es tikai ie-
ļi, lai satiktu Ritas jaunkundzi. Pie-
au arī eju (Aiziet pa vidu).
dze. Sēdīsimies tepat. (Apsēžas
āsim kaut cik kļūt skaidrībā, kas
etika darīts, kamēr nu esam nonā-
ī, ka nezinām, ko darīt, — īsi runā-
teikt, mazu konferenci. Es jau de-
visiem mājas ļaudīm šeit ierasties,
u mājturībā nav kārtībā, un tā tas
ināties... Ā, tur jau viņi arī nāk —
Džimmijs, aiz viņa Džeks, tad Alma.
kreisi ierodas Rita. Visi apstājas re-
no savas priekšnieces).
dze. (Džimijam). Vai nu visi esat

, kundze, visi — izņemot Džāni, kas
no savas dienas apgaitas ap apkārtni.
(Turpinājums sekos)

KĀ RIECIENU ĢIMENES DZĪVĒ RADĀS PLAISA

Dzejiskas pārdomas vasarā

Pie manis atnāca Rieciena kundze un žēlojās, ka viņas ģimenē vairs neesot nekādas satikšanas: vīram esot gadījusies kāda cita, tādēļ par mājas dzīvi vairs nemaz neinteresējoties, drīz būtu jāsvin sudrabkāzas, bet par tām viņš negribot nekā dzirdēt, tikai pērkot jaunās kaklasšķītes un esot sācis dzejot, viņai daži dzejoļi nākuši rokā,lai es tos izlasot. Un viņa man izklāja priekšā vairākas aprakstītas papīra loksnes.

— Bet te taču neviens vārds nav rakstīts par sievieti — es teicu, kad manuskripts biju izskatījis. Te jūsu laulātais draugs ir izteicis tikai savas ilgas pēc dzimtenes, sevišķi pēc Gaujas, kā, piem., šeit: „Tu atmiņās ap mani klusēdama vijies... Šķiet, ka es tavos krastos būtu apmaldījies..."

— Blēdis! — Rieciena kundze teica, kājās pielēkusi — Tā ir viņa mīļākā, ko viņš sauc par Gauju... Divdesmit piecus gadus godīgi strādāja savu darbu, gādāja par sievu un bērniem... Un nu pēkšņi kļuvis dzejnieks! Tā sieviete viņu ir savaldzinājusi. Bet ko lai nu es tagad daru? Dodiet man padomu, doktoranda kungs! (Rieciena kundze sāka raudāt).

Man ilgi bija jādomā, bet es izdomāju gan.

— Šādos gadījumos asaras, kundze, neko nepalīdz. Jums jācīnās par savām tiesībām. Un jums būs vislabākie panākumi, ja rīkosities tāpat, kā rīkojas jūsu laulātais draugs: dzejojiet!

Kundze noslaucīja asaras un vēlējās dzirdēt manu padomu vēlreiz.

— Vai tad man pašai tas nevarēja ienākt prātā! Viņa izsaucās, rādot priecīgu sejas izteiksmi — Vēl šovakar pat viņš dabūs lasīt... Tikai man pašai uz papīra nekas neiznāk... Doktoranda kungs, jūs esat mācīts cilvēks, jums ies ātri, uztaisiet man vienu peršu, es jūs kādreiz pacienāšu ar štovētiem kāpostiem, jūs tādus nekad nebūsit ēdis, cūkas gaļa iekšā, vienos taukos... Rakstiet, ka es pie Niagaras ūdenskrituma satiekos ar savu jaunības draugu... Mums ir daudz skaistu atmiņu... viņš par mani vien visu mūžu domājis... palicis vecpuisī... saka, lai es šķiroties un ejot pie viņa... citādi viņš lēkšot Niagarā iekšā...

Visu to, ko Rieciena kundze teica, es arī iedzejoju „Manā pavasarī", un viņa, dzejoli aiz blūzes noglabājusi, kā gimnazistes mēdz darīt, priecīgā noskaņā aizsteidzās uz māju.

Bet vakarā bija atkal klāt.

— Es izzagos no mājas — viņa stāstīja. — Viņš palika ēdot vakariņas, un pēc tam viņš mēdz atlaisties uz dīvana... Tur es to peršu noliku... Varbūt jau tagad viņš to lasa... Varbūt skrien pa visām istabām, meklē mani... Gauja viņam klusēdama visies apkārt! Bet tad ar mums vareni izdevies: „...Un vēlos es no mājas projām bēgt, Ar tevi kopā Niagarā lēkt." Lai viss iznāktu, kā stāv rakstīts, tad es arī aizbēgu no mājas... Un es gribētu pie jums palikt līdz pusnaktij, lai dabū pagaidīties...

Atskanēja durvju zvans. Ko var zināt, kas nāk — iestūmu Rieciena kundzi savā guļamistabā un gāju ielaist .Tās bija dzejnieks Andrejs Rieciens.

— Ko jūs vēlaties? — jautāju.

— Te ir divas lietas — lielā uztraukumā teica dzejnieks, pasniedzot man savas sievas ģimetni un viņas dzejoli „Mans pavasaris" — Es gaidu no jums, doktoranda kungs, atbildi uz šādu jautājumu: kas man tagad jādara?

Es apsēdos, aizpīpoju cigareti un iegrimu domās, bet Andrejs Rieciens nervozi skraidīja pa istabu.

— Jūs varētu mani ielaist kādā citā istabā, kamēr izdomājat atbildi — viņš nāca ar priekšlikumu. — Esmu noguris un uztraucies... labprāt atlaistos.

— Guļamistaba ir lielā nekārtībā — es atbildēju — un man tikai divas istabas vien ir, ļoti žēl... Bet jau pēc dažām minūtēm es jums teikšu, kas jādara... tikko telepatiskā ceļā esmu dabūjis kontaktu ar jūsu kundzi... Acumirkli ... Viņa grib zināt, ko nozīmējot jūsu dzejoļī šī strofa: „Tu atmiņās ap mani klusēdama vijies... Šķiet, ka es tavos krastos būtu apmaldījies."

— To jums jautā mana sieva telepatiskā ceļā?

— Jā, cienījamais kungs, to viņa jautā.

— Es vēlos zināt, kur viņa pašlaik atrodas?

— Acumirkli... Atbilde skan tā: „Lai viņš vispirms atbild uz manu jautājumu."

— Jūs skaidri dzirdējāt, ka viņa to teica?

— Ļoti skaidri... Ir tāda laimīga sagadīšanās, ka aitēra viļņos nav ne vismazākō traucējumu.

— Tad jautājiet viņai, kādā ceļā viņa tikusi pie maniem dzejoļiem? Tie glabājas iesliegti manā atvilktnē.

— Acumirkli... Viņa neatbildēšot ne uz vienu jautājumu, kamēr nezināšot, kas tā Gauja tāda esot.

— Vai viņa nezina, ka Gauja ir upe?

— Acumirkli... To viņa zinot gan, bet varot arī gadīties, ka tā esot sieviete.

— Vai viņa nezina, ka 25 laulības gados man nevienas citas sievietes nav bijis?

— Acumirkli... To viņa zinot gan, bet kad vīrietim uznākot otra jaunība, tad vairs neko nevarot zināt.

— Tad sakiet viņai, ka Gauja ir viņa pati, mana sieva, kāda viņa bija pirms 25 gadiem, kad es viņā biju iemīlējies.

— Acumirkli...

Tai brīdī no guļamistabas iznāca Rieciena kundze.

— Andrej, kā es varēju par tavu uzticību šaubīties — viņa izsaucās un apvija rokas viņam apkaklu.

Andrejs bija tā pārsteigts, ka nebija spējīgs nemaz runāt. Un tā labi vien bija, nezin ko viņš man būtu pateicis. Un viņi tā no laimes bija pārņemti, ka aizmirsa man pat „arlabunakti" pateikt, kad viņus izlaidu. Un ne kundze ko vairs ieminējās par kāpostiem, ne par cūkas gaļu.

Doktorands.

SKATS FILMU ZVAIGŽŅU DEBESĪS

Tracis ap Hemingveja filmu

Warner Bros. filmu sabiedrība jau kopš ilgāka laika bija sākusi Hemingveja ar Nobeļa prēmiju godalgotās noveles Vecais vīrs un jūra uzņemšanu filmā, bet no Kubas piekrastes ziņas, ka režisors Freds Cimmermans sagājis naidā ar producentu un galvenās lomas tēlotāju Spenseru Tresiju, tādēļ no tālāka darba atteicies. Filmēšanas darbi pagaidām pārtraukti, kamēr ieradīsies jauns režisors.

Priesterim jāmaina konfesija

Cik visuvarena katoļu baznīcas ietekme ir arī filmu pasaulē, nesen pierādīju gadījums pēc filmas The Leather Saint pirmizrādes kādā Brodvej kinoteātrī. Filmā tēlots kāds katoļu priesteris, kurš, lai sagādātu līdzekļus bērnu slimnīcas celšanai un dzelzs plaušu iegādei kādas paralizētas meitenes glābšanai, nezina cita labāka ceļa, kā uzstāties par profesionālu bokseri, lai tā nopelnītu nepieciešamo naudu.

Pēc filmas pirmizrādes attiecīgās aprindas tomēr panākušas, ka filmu rediģē, un staltais, muskuļotais priesteris — Džons Dereks — bijis spiests filmā pāriet no katoļu baznīcas uz episkopāļu.

Oliveru pāris gaida mantinieku

Aktrise Vivijana Leija un sērs Laurens Olivers paziņojuši, ka tie novembrī gaida savu pirmo mantinieku pēc 16 laulībā pavadītiem gadiem. Vivijana ir pašreiz 42, sērs Laurenss 49 gadus vecs. Vivijanai ir jau 22 gadus veca meita no pirmās laulības, bet Laurensam 21 gadīgs dēls.

Katoļu godalga filmai

The International Catholic Office for the Cinema piešķīrusi augstāko godalgu britu filmai The Prisoner ar Aleksi Ginesu galvenajā lomā. Filmā tēlota kāda katoļu priestera ciešanas komūnistu apcietinājumā. Filmas saturam pa daļai izmantots ungāru kardināla Mindzentija dzīves un ciešanu stāsts.

PĒTERIS TAUNSENDS

paziņojis, ka dosies gluži viens 18 mēnešu ilgā pasaules ceļojumā britu ražotā džipā, veicot apm. 60 tūkst. jūdžu garu ceļu un skarot Indiju, Austrāliju, Jaunzēlandi, pēc tam šķērsojot Amerikas kontinentu, un atgriežoties Briselē no Keptaunas cauri Afrikai un Eiropai.

ČIKĀGIEŠI ATSKATĀS

Čikāgas latviešu teātris 1955./56. gada sezonā var uzrādīt krietnus veikumus. Kā zināms, teātra sezonas gads sākas ar 1. jūliju 1955. g. un beidzās 1. jūlijā 1956. gadā. Noslēdzot sezonu, teātri darbojās sekojošas personas: kā režisori — aktieri: Zinaīda Avotiņa, Kārlis Dzelde, Valdis Hermanis un Elmārs Upermanis. Dramāturgs: Jānis Cedriņš. Teātra vadītājs — Otto Krolls. Tēlotāji: Māra Antēna, Skaidrīte Borgiela-Ilstere, Ilona Cīne, Elvīra Dzelme, Gaida Dumpe, Aida Eikene, Elfa Gensbigele, Ruta Hincenberga, Aida Hincenberga, Nellija Kreņģele, Olga Kalniņa, Edīte Lūse, Astrīda Pole, Ilze Sloka-Tauriņa, Marija Sidraba, Ligita Zīriņa, Arvīds Balodis,Aivars Bumbulis, Valdis Dzelme, Ilm. Dumpis, Jānis Espe, Edgars Gulbergs, Jānis Kalniņš, Laimonis Kļaviņš, Laimonis Kreņģelis, Eižens Mežulis, Aivars Osis, Gundars Osis, Jānis Tauriņš, Vilnis Vīlips, Valdis Vītoliņš, Dekorātori: Voldemārs Ozoliņš, Arnolds Šīmanis. Ārsti: Dr. Alb. Kalniņš, Dr. Alma Vīlipa. Fotogrāfi: I. Kimsis, A. Mellups.

Kā viešņa uzstājusies Annija Simsone.

No teātra saimes šķiries prof. Dr. Nikolajs Vētra. Viņa piemiņu teātris paturēs neizdzēšamā piemiņā.

Izrādes teātris sāka ar 20. augustu, braucot uz Des Moines ar Elīnas Zālītes komēdiju Bistamais vecums. Pēc tam vēl notikušas izrādes Kalamazū, Grand Rapidos, Indiānāpolē, Kolumbusā, Milvokos, kopā 6 izrādes. Lugu iestudējis režisors Valdis Hermanis, dekorātors Voldemārs Ozoliņš. Chorella luga Fābians atver vārtus izrādīta vienu reizi, kopā ar iepriekšējo sezonu 5 reizes. Lugu iestudējis režisors Kārlis Dzelde, dekorātors Arnolds Sildega. 26. novembrī pirmoreiz izrādīja Lidijas Auzānes-Vītoliņas lugu Dāmu valsis. Zinaīdas Avotiņas režijā un Voldemāra Ozoliņa dekorātīvā ietērpā. Luga piedzīvojusi 10 izrādes. Henrika Ibsena luga Spoki izrādīta pirmoreiz 28. aprīlī. Tā piedzīvojusi 6 izrādes. Režija atradās Zinaīdas Avotiņas rokās, bet dekorācijas gatavoja Arnolds Šīmanis. Tā kopā ČLT devis pagājušajā sezonā 13 izrādes, no tām 5 Čikāgā. Sezona noslēdzās ar Grand Rapidu latv. b-bas teātra viesizrādi Rūdolfa Blaumaņa Pazudušo dēlu, 27. maijā. Viena izrāde dota par labu DV aprūpes darbam.

Teātris piedalījās arī balvas pasniegšanā rakstniekam J. Veselim viņa 60. dzimšanas dienā.

Ar savām automašīnām ČLT pakalpojuši daudzi tautieši, tā jūtami sekmējot teātra viesizrādes, par ko viņiem jo sirsnīga pateicība.

ČLT revīzijas komisijā darbojas: Z. Avotiņa, J. Cetriņš un V. Dzelme. Bijušas 4 sēdes, kurās skatīti cauri norēķini un attaisnojošie dokumenti.

Ar visām biedrībām, pie kurām viesojies ČLT, nodibinājusies patiesa draudzība.

Liels notikums ČLT dzīvē, bez šaubām, bija iecienītās aktrises Annijas Simsones viesošanās Spoku izrādēs. Vēlēšanās dot iespēju jaunajiem aktieriem rādīt piedzīvojušo skatuves māksliniekiu pieeju izrādēm, domāju, ir pilnam sasniegta. Lai viņai par to pateicība.

No sirds ČLT pateicas visiem apmeklētājiem gan Čikāgā, gan citur. Uz redzēšanos nākošajā sezonā.

Otto Krolls

VIŅA KĻŪS KARALIENE, VIŅŠ PALIKS TIKAI PRINCIS

Ko Paris-Match reportieris stāsta par princi un Zeltrušķīti

Kā zināms, Monako valdnieku pāris — princis Reinjē un bijusī kino zvaigzne Grēse Kellija nesen atgriezušies no kāzu ceļojuma, un zinošas mēles vēsti, ka monakiešī jau gatavojoties ar gavilēm sagaidīt troņmantnieku.

Par šīs laulības aizkulisēm, kas pirms dažiem mēnešiem satvilņoja visu pašauli, jau daudz rakstīts un runāts, bet par abu mīlētāju iepazīšanos līdz šim nepublicētus interesantus sīkumus... stāsta franču žurnālists.

„Grēse pagājušā gadā bija goda viesis Kannās notiekošajā filmu festivālā. Man bija uzdots sagādāt dažus viņas uzņēmumus kopā ar princi Reinjē. Viņa bija ar mieru, ja vien es varot izgādāt attiecīgu audienci.

Man izdevās to sarunāt ceturtdienai, bet Grēse paziņoja, ka šī diena viņai aizņemta, jo viņai tai pašā laikā jābūt nama mātei pieņemšanā, ko rīkojot amerikāņu filmu delegācija.

Paskaidroju, ka viņa nekādā ziņā nevar atsaukt audienci ar princi, un ar goda vārdu apsolīju laikā viņu atvest atpakaļ Kannās.

GRĒSEI NAV CEPURES

Audience bija paredzēta pulksten trijos. Pus divos mēs satikāmies Kannās, Karltona viesnīcas zālē. Viņa izskatījās brīnišķīgi, bet viņai nebija cepures. Paskaidroju, ka viņa nevar ierasties audiencē bez galvassegas. Pa kaklu pa galvu devāmies uz pukuveikalu, un tur viņai izgatavoja neaizmirstelīšu cepurīti.

Lai no Kannām nokļūtu Monte Karlo, vajag apmēram divi stundas laika — ja grib ievērot satiksmes noteikumus. Pulkstenis bija jau gandrīz divi.

Braucējs bija Eliass Lapinēre, MGM propagandas daļas vadītājs Francijā. Ne es, ne abi fotografi šo braucienu nekad neaizmirsīsim... Grēse brauciena laikā neteica ne vārda.

PRINCIS TRIJOS VĒL BROKASTO

Mēs ieradāmies desmit minūtes pirms trijiem. Laikā! Bet princis bija atsūtījis atvainošanos — viņš vēl brokastoja — un uzdevis savam adjutantam Kellijas jaunkundzei izrādīt pili. Viņa pat apsēdās uz Reinjē troņa.

Piecas minūtes pirms četriem Reinjē beidzot ieradās. Grēse taisīja galma reveransu, un princis parlocījās. Tad viņš to aizveda uz savu privāto zvēru dārzu un izrādīja viņai lauvas, tīģerus un savu putnu kollekciju.

Grēsi visdziļāk iespaidoja princa drosme, kad tas iebāza roku lauvu krātiņā. Princis paskaidroja, ka zvēri viņu mīlot un viņam jauna nedarīšot.

Tad viņi atvadījās, spieda viens otram roku, vēlreiz pamāja, un tā bija pēdējā reize, kad viņi redzējās pirms sastapšanās Nujorkā. Atceļā uz Kannām Grēse ne reizi nepieminēja princa vārdu. Interesanti, vai ne?"

GRĒSE PAR PRINCI NEDOMĀ

Ir skeptiķi, kas apgalvo, ka Grēse Reinjē nav ne reizes atcerējusies, līdz viņš to Nujorkā bildināja. Skaidrs turpretī ir tas, ka Reinjē bija vairāki iemesli Grēsi neaizmirst.

Par visām lietām Reinjē vajag troņmantnieka. Ja viņš tāda nesagādā, viņa 2.000 pavalstnieki automatiski kļūs par Francijas pavalstniekiem — un līdz ar to nodokļu maksātājiem. Līdz šim viņi dzīvo paradīzē, kur nodokļus nepazīst.

Pirms došanās uz ASV, Reinjē intervijā izteicās, ka atzīstot tikai mīlestības laulības, bet ka viņam esot grūti atrast meiteni, par ko viņš būtu drošs, ka viņus vienos mīlestība. Viņa dzīve esot tikpat tukša un vienmuļa kā visiem vecpuišiem, tikai ar papildinājumu, ka viņu visur izsekojot, uzmanot un par viņu tenkojot.

NE VISS IR ZELTS, KAS SPĪD

Ap Reinjē vijas dažas leģendas, kas nebūt nesaskan ar patiesajiem apstākļiem.

Šeit dažas no tām:

Reinjē ģimene esot viena no Eiropas viscienījamākām un respektētākajām ģimenēm.

Fakts: Nav otra karaliska nama Eiropā, kas būtu bijis spiests piedzīvot tik daudz skandālu kā Grimaldi nams.

Leģenda: Princis ir tīri karaliskas izcelsmes — viņam viszilākās asinis.

Fakts: Viņš ir veļas mazgātājas mazdēls.

Leģenda: Reinjē ir pasakaini bagāts, viņa gada ienākums pārsniedz $150.000, pie kam viņam nav jāmaksā nekādi nodokļi.

Fakts: Grēses ienākumi ir lielāki. Tie ir $3.000,- mēnesī. Tās, ko saņem princis, ir tikai dzeramnauda miljonālu Kelliju acīs.

Leģenda Grēse ir Reinjē pirmā mīlestība.

Fakts: Pirms Grēses Reinjē bija iecerējis un gribēja precēt franču aktrisi Gizellu Paskali. Romānu pārtrauca ginekologi, atklādami, ka Gizella princim nekad nevarēs dot vajadzīgo troņmantnieku.

Vai Grēse un viņas ģimene šos faktus zina, un vai tiem viņu acīs kāda nozīme, nav zināms.

PRINČA MĀTE AIZMUK AR SAVU ĀRSTU

Katrā ziņā Reinjē ir Grimaldi ģimenes galva, un nav Eiropā otra valdinieka, kas būtu tiesīgs lietāt tik daudzus titulus kā viņš. Tāpat gan nav arī otra valdnieka, kas savā personā apvienotu tik daž-das asinis.

Kad viņa vectēvs Luijs II bija jauns leitnants franču ārzemnieku leģionā, viņš iemīlējās skaistā vellas mazgātājā Džuljetā Luvē (Louvet). Ārlaulībā viņiem piedzima meitiņa Šarlote. Viņa uzauga mātes veļas mazgātavā, un tikai vēlāk, kad viņa palika prinča vienīgais bērns, viņš to adoptēja un piešķīra viņai hercogienes titulu. (Duchess of Valentinois)

Šarlote bija skaista un ugunīga un spēja sagrozīt katra vīrieša galvu. Lai izsargātos no jaunākā, Luijs II viņu izprecināja Polinjakas grāfam. Šai laulībā radās divi bērni: Reinjē un viņa māsa Antuanete, bet laulība izjuka, kad Reinjē māte aizbēga ar savu ārstu, Dr. Mario Dalmaso.

REINJĒ MĀSAI TRĪS ĀRLAULĪBAS BĒRNI

Vēlāk Reinjē māsa Antuanete cieņīgi turpināja ģimenes tradīcijas, iemīlēdamās blondajā tenisistā Aleko Noghes. Reinjē nākot uz troņa, viņai jau bija trīs ārlaulības bērni, un viņas afēra ar tenisa zvaigzni bija pazīstama visā Eiropā. Reinjē abus piespieda apprecēeies, bet laulības drīzi izjuka.

Šāda nu ir ģimene, kurā Grēse ieprecējusies. Pats Reinjē gan, šķiet, drāzts no cita koka. Šīņš savus uzskatus par savu nākamo, kādu viņš to iecerējis, izteicis apmēram sekojoši: Viņai jābūt dabīgai un mīlošai, sirsnīgai un labsirdīgai. Nevaru paciest izlutinātas, paviršas sievietes. Princesei īpaši jābūt ar siltu sirdi, kas mīl savu tuvāko un cenšas darīt tam labu. Par visiem lietām, tai jābūt meitenei, ar ko es vēlētos pavadīt kopā mūžu, kas varētu kļūt manu bērnu māte un kas tai pašā laikā prastu būt krietna Monako princese. Raksturs, manuprāt, ir svarīgāks par skaistumu."

GIZELA PRINCI AUGSTSIRDĪGI PAMET

Reinjē pirmā romāna gals, protams, ir labākais pierādījums prinča paša rakstura stingrībai.

1953. gadā, kad ārsti Gizelai paziņoja, ka viņai nekad nevarēs būt bērnu, viņa savu sešus gadus ilgo idilli ar princi pārtrauca bez iepriekšēja brīdinājuma, labi saprotot, ka neviens nevēlēsies tādu laulību, par ko jau sākumā zināms, ka tā nekad nevarēs Monako valstiņai dot troņmantinieku.

Dzīļi sāpināts, Reinjē devās uz Parīzi un prasīja paskaidrojumus.

„Kāpēc tu mani atstāji?"

„Esmu māksliniece un vēlos turpināt savu karjēru."

„Esmu gatavs atsacīties no troņa, ja vien tu nāc atpakaļ."

„Nerunā aplami. Tu drīzi vien to nožēlotu, un bez tam — nevēlos kļūt par cēloni jaunai Vindzoru aērai."

No šī sitiena Reinjē nekad nav īsti atkopies. Netrūkst tādu, kas pārliecināti, ka viņš nevienu vairs tā nemīlēs, kā mīlēja Gizelu.

Bet — ar mīlestību vai bez tās, Reinjē gluži vienkārši bija jāprecas.

VIRS AR 30 MIJONIEM NEGRIB MAKSĀT NODOKĻUS

Ne tikai Monako valstiņas 22.000 pilsoņiem vajadzēja troņmantnieka; troņmantnieka par visām lietām vajag kuģu īpašniekam, griķim pēc tautības, Aristotelim Sokratam Onāsim. Šis vīrs ir apmēram 300.000.000 vērts.

Nav jāaizmirst, ka gadījumā, ja Francija pārņemtu Monako, tas nozīmētu nodokļus grieķa īpašumiem un ieņēmumiem. Liekas, taisnība tām, kas reiz izteicās, ka Monako neatkarībā Onāsis daudz vairāk ieinteresēts kā pats princis Reinjē. Viņš bija arī viens no galvenajiem kāzu viesiem.

Kad Monte Karlo spēļu elle 1953. gadā bija nonākusi materiālās grūtībās, Onāsis to nopirka — un kļuva par Monako svarīgāko cilvēku. Princi ieskaitot... Protams, neviens nav apgalvojis, ka Onāsis būtu spiedis princi precēties, bet nevienam arī nav noslēpums, ka viņi par šo jautājumu runājuši ne vienu reizi vien...

GRĒSEI AR MILESTIBU NEVEICĀS

Runājot par piespiešanu, jājautā, kas spieda Grēsi precēt Renjē? Vai tās bija tīras aprēķina laulības, kurās ieguva arī vecie Kelliji un kā prinča sievas vecāki tagad iekļuva Filadelfijas labākajā sabiedrībā, kurā Kellija miljoni vien tos nespēja ievest?

(Nobeigums 8. lpp.)

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces vinete

ROMĀNS

(14. turpinājums)

„Negribējās," Anna pamanīja iespēju kaimiņienei uzknābāt, „negribējās ļaudis sastapt. Visi prasa — kāpēc Pūpola kungs no jums aizbēga? — un ko tad teiksi? Melot nedrīkst, bet taisnību runāt nētīk."

„Ak tu vai, ak tu vai! Kas tev par smalkiem gājieniem!" Līna palagu papulrināja sevišķi nikni, „melot nedrīkst! Nu uzreiz nedrīkst! Vai nu baznīcas dāmās esi iestājusies, ka uzreiz taisnību vien runāsi?"

„Vai tu ar to gribi teikt, ka es kādreiz melojusi?! Kam, nez', tas bija jāslēpj, ka viens vīrs Latvijā palicis? Kam vajadzēja pie laulāšanās sarkt? Mai laikam?" Rembēnu Anna zināja agrākās draudzenes vājās puses.

„Tā, tā, tā! Piekliedz tik' pasauli! Sabrēc tik labi skaļi. Lai tad nāk ļaudis un kla usās, kā te netīro veļu mazgā, — Ja tev taisnība tā rūpēja, kam tad nāci toreiz par liecinieci, kā man vīra nekad nav bijis? Tad jau ej vien tagad un pastāsti tiesā, ka toreiz abas esam samelojušās. Tad jau iesim un pasēdēsim abas draudzīgi valsts maizē!" Līna pacēla balsi labi augstu.

Saruna divu dāmu starpā var izbeigties dažādu iemeslu dēļ: kad viss pateikts, kad vienai apnīk, vai kad cits pienākums saruna liek pārtraukt. Taisnībai par godu jāatzīst, ka pirmie trīs iemesli šeit pieminēti tikai kā teorētiskas iespējas, kas praksē nekad nav novērotas, bet kas kādreiz tomēr varētu piepildīties. Ceturtais iemesls, Cibulkina iedzīvināts, bija tas, ka arī šoreiz dāmām lika pārtraukt valodiņas un atgriezties pelēkajā ikdienā.

Ar Cibulkinu Līnai vedās laimīga laulības dzīve, ja tai par mēraukli ņem vīra paklausību un piekrišanos mājai. No otras puses, Līna tomēr būtu vēlējusies vīrā mazliet vairāk enerģijas un spara. Tagad pat — Rembēns bija aizgājis maksķernēt, bet viņas Miša vēl tikai berzēja miegu no acīm. Kaut viņa Rembēnietes priekšā to neatzina, sirdī viņa tomēr domāja, ka arī viņas vīrs būtu varējis paraudzīt mazliet pārmaiņas viņu ēdienu kartē.

Viņa pameta neizkārto veļu dārzā un sekoja vīra saucienam.

„Līna! — Panāc šurp!"

Viņa nebija maldījusies. Nedēļā darbīgais un centīgais Miķelis Cibulkins svētdienas priekšpusdienu ieskatīja par zaudētu, ja viņš to nevarēja pavadīt gultā. Lai kaut cik attaisnotu savu rīcību, vīrs mēģināja sev un citiem iestāstīt, ka nejūtas gluži vesels un ka grib izmantot atpūtas dienu, lai labi ātri izgulētu slimību un tad spirgts un vesels pirmdien atgrieztos darbā. Līna to zināja. Tāpat viņa arī zināja, kas tai vīram jājautā, lai tas savu veselošanos,netraucēts un sirdsapziņas grauzēju neapgrūtināts, varētu turpināt.

„Tu vēl gultā, Miša? Nejūties labi?"

Viņa zināja arī atbildi — un tā nāca.

„Tā īsti labi nav... Vai tu man nevari uzvārīt karstu tēju?"

Citām reizēm Līna par vīra vājību pasmaidīja, atnesa pie gultas prasīto tēju un neprasītās sviestmaizes, no kurām viņš kā īsts vājinieks parasti atteicās, bet tomēr beidzot apēda un lāva vīram netraucēti apvārtīties pa gultu līdz pusdienai. Gultā viņš izlasīja avīzes, pārdomāja nākamās nedēļas darbus un paēda pusdienas. Nogulējis dienvidu, viņš pēcpusdienā jūtas pietiekami atspirdzis, lai celtos un sāktu kādu vieglāku mājas soli.

Šoreiz vīra atbilde Līnai tomēr nepatika. Viņa bija sanervozēta, un viņai bija īgnums — pret Rembēnieti, pret Grunduļa jaunkundzi, pret Pūpolu un tagad, beidzot, arī pret vīru.

„Kā tad! Īsti labi nav! Atkal visu svētdienu pa gultu gribēs noslaistīties, un es tad lai skrienu un apkalpoju kā zīdaini! Bet šoreiz, Mišiņ, nekā nebūs! Trausies tik no gultas ārā un sāc kaut ko darīt! Ej, apgriez priekšas ābelei liekos zarus — tie tā saauguši, ka šogad saule mauriņam nemaz netiks klāt!"

„Tad tu nu zināsi labāk, vai man kas kaiš, vai nekaiš," Miša Cibulkins neatlaidās, jo kaut arī viņš jau sen nojauta, ka sieva viņa mānīšanos saprot, viņam tomēr patika savu svētdienas guļšņāšanu ietērpt likumīgā tērpā: „Atnes vien tēju, būs jārauga izsvīst!"

„Celies tik augšā, ņem zāģi — ej svīst ābelē! Pa nedēļu, tad nebūs laika, un tā tas atkal paliks nedarīts! Tā — te tīras apakšbikses."

Cibulkins paskatījās pa logu: saulīte spīdēja tik mīļi un silti, ka viņam arī pašam ienāca prātā, ka galu galā nav nekādas lielas jēgas visu dienu pavadīt istabā. Kārtības labā viņš tomēr vēl drusku parunāja preti.

„Tās tu varī pati likt gurnā. Man vēl veecās tīras diezgan."

„Netarkšķi. Un te trs krekls."

Viņa savāca vīra veļu, sasvieda istabas kaktā uz grīdas, nolika uz krēsla svaigi gludinātu kreklu un atrāva logu. Saule ievēlās istabā kā atirusi siena ķīpa.

Redzēdams, ka citas izejas nav, Cibulkins pārcēla kājas gultas malai un sāka staipīties. Sievas gādība viņam patīka, bet ierādīt to nevarēja, un tāpēc viņš, kājas audams, klusi pie sevis purpināja, bet ar tādu aplēsi, lai arī sieva dzirdētu:

„Tīrs krekls... He!... Kas man Volchovā tīru kreklu deva!... Par Švaukstu grib iztaisīt... Atradusies lēdija..."

Stundu vēlāk viņš bija jau ābelē, un izzāģētie zari brakšķēdami krita zemē. Bija pats pēdējais laiks, jo pumpuri bija sabrieduši lieli un sulīgi, un no svaigajām rētām sūcās dzidras koka asinis.

⁂

Rembēniete pašreiz mizoja pusdienām kartupeļus, kad pamanīja Cibulkinu iekāpjam ābelē.

„Paskaties, cik šodien darbīgs!" viņa nosmīnēja, „tevi nu, puisīt, šorīt es iztriecu no gultas!"

Bet tad viņa pamanīja, ka Cibulkina zāģētie zari krīt uz viņas maura.

Viņa atrāva logu.

„Tu apskaties, ko tu dari!" viņa uzsauca, „neredzi, ka mums jauna zāle sasēta?!"

Cibulkins neatbildēja.Ar Rembēnietes klaigāšanu viņš bija apradis. Bez tam viņš zināja, ka Rembēnietei tomēr izdotos pateikt pēdējo vārdu.

„Tu dzirdēji?! atbildes nesagaidījusi, un redzēdama, ka Cibulkins turpina zāģēt kā zāģējis, viņa pārprasīja, „ja tu manu mauriņu saniekosi, tad tu vēl pēc gada šo dienu pieminēsi!"

Aizrāvusi ar troksmi un varu logu, viņa atgriezās pie kartupeļiem, laiku pa laikam pamezdama skatu, yai Cibulkins vēl vienmēr atrodas ābelē.

Viņš atradās.

Rūpīgi viņš izkāpelēja visu koku, izgriezdams gan lielos gan mazos zarus un priecādamies par skaisto pavasara rītu. Bez tam no ābeles viņš pa logu labi varēja ieskatīties savas īrnieces Grunduļa jaunkundzes istabā. Lilija pašreiz ģērbās un nebija ievērojusi,ka netālu no viņas loga atradās acis, kas ar pienācīgu interesi novēroja un novērtēja viņas sieviškīgo formu piemīlību, ko pašreiz vēl neslēpa modes karaļu izdoto rikojumu ietekmē darināti gaŗāki vai īsāki, platāki vai šaurāki tērpi. Dabiskā nevainībā, tikai rožainās bikšītēs un šauru drāniņu ap krūtīm, viņa špoguļa priekšā veidoja savu galvas rotu, to papildinādama dažiem liekiem, veikalā pirktiem matu kniņķiem.

(Turpinājums sekos)

Kas? kvalitātes, kvantitātes vai cenas ziņā var līdzināties ar

Wilson's

SINCE 1875

APELSĪNU AUGĻŪDENS

COLA SODA ŪDENS

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē

Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās

6567 PARK AVE, MONTREL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal.

Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 3-9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)

Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

PRET ZĪDAIŅU KUNĢA TRAUCĒJUMIEM

Dodiet Zīdaiņu Tabletes... saldas, maigas mazas tabletes, lietošanā vairāk kā 50 gadu, lai palīdzētu zīdaiņiem pret dažāda veida traucējumiem gremošanas sistēmā, kā arī zobu nākšanas laikā. Labi garšo. Nerada miegainu sajūtu... nerada nogurumu. Iegādājieties paciņu šo tablešu jau šodien pie jums tuvākā drogista.

ZĪDAIŅU TABLETES

196-B

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 Dundas St., West

(Spadina stūrī)

Zvanīt EM 8-9038, Toronto

Dr. Alexander Szatmari

nervu un noguruma slimībās

260 St. Clair Ave, W.

Toronto

Runas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu

WA 1-0556 vai MA 5243

Nupat saņemta plašākā pavāru grāmata latviešu valodā

M. KRONES-BALDUMAS

IKDIENAS UN SVĒTKU GALDS

Liela formāta, 700 lapp., 1600 recepšu vienkāršām ikdienas maltītēm un svētku galdam. Daudz illustrāciju, no kurām dažas ir krāsainas. Cena $6.85.

Izsūtām uz pēcmaksu (C.O.D.). Zvanīt EM 8-0792 līdz pl. 6 vak.

DABŪJAMA

DV GRĀMATNĪCĀ

123 Huron St., Toronto, Ont.

LIETUVIEŠU

RESTORĀNS „RŪTA"

994 Dundas St., W., Toronto, tel. LE 6-4393

Jaunatvērtajā restorānā ēdieni eiropiešu gaumē, pagatavoti no svaigiem produktiem. Atvērts ik dienas no plkst. 6.30 rītā līdz plkst. 10.30 vakarā. Laipna apkalpošana. Drīzumā ierīkos galma vēdināšanu.

Īpašnieki: V. H. J. IVANAUSKAI

ATVAĻINĀJUMĀ BIEŽI PIETRŪKST LASĀMVIELAS.

DV GRĀMATNICA,

123 HURON ST., TORONTO, ONT.

JUMS PIEDĀVĀ SEK.

GRĀMATAS UN PERIODISKOS IZDEVUMUS:

ĢIRTA SALNA
UGUNS AVOTI
Romāns $6.40

TOMASA HARDIJA
SKAIDRA SIEVIETE
Cena $3.80

AIDAS NIEDRAS
PIEKTAIS BAUSLIS
Romāns $2.80

ZENTAS MAURIŅAS
LATVIEŠU ESEJAS
Cena $3.60

MODRA ZEBERIŅA
PŪRA PŪĶIS UN TRĪS SIEVAS
Romāns $3.40

ČARLZA MORGANA
NOTIKUMS UPES LEJĀ
Cena $3.25

REMARKA
TRIUMFA ARKA
Cena $4.20

ANNEMARIJAS SELINKO
DESIRĒ
Romāns, cena $5.20

ADOLFA ERSA
KRUSTS CEĻMALĀ
Romāns 2 daļās, cena $4.00

A. VIRLAIDA
KAPI BEZ KRUSTIEM
Romāns 2 daļās, cena $4.00

A. JOHANSONA
LEOPARDA ĀDA
Esejas, cena $2.80

AUNI NUOLIVARA
GAŅE, KALPONE UN SAIMNIECE
Godalgots somu romānu sacensībā ar pirmo godalgu
Romāns, cena $3.00

FRANSUA BUNGSTONA
SARKANĀ ODZE
Stāsts par pagānu laikiem, cena $4

AIDAS NIEDRAS
PILSĒTA PIE DAUGAVAS
Romāns, cena $3.80

K. ZARIŅA
DZĪVĪBA UN TRĪS NĀVES
Romāns, cena $2.60

J. VESEĻA
TEIKSMA PAR MANU MŪŽU
Cena $3.80

J. TORVALDA
TRIECIENS UZ BERLĪNI
Romāns, cena $3.50

RITAS LIEPAS
SVEŠA VASARA
Romāns, cena $3.50

A. G. KRONINA
TIRANNS
Romāne, cena $5.20

J. KLIDZEJA
DŽENITORS
Romāns, cena $4.00

A. G. KRONINA
DEBESS VALSTĪBAS ATSLĒGA
Romāns, cena $3.80

ANSLAVA EGLĪSA
ES NEBIJU VARONIS
Romāns, cena $4.50

F. E. SILLAMPĒ
CILVĒKI VASARAS NAKTĪ
Romāns, cena $2.50

V. MOLBERGA
JAUNAJĀ ZEMĒ
Romāns, cena $3.80

K. IEVIŅA
PIE TEIKSMOTĀ EZERA
Romāns, cena $4.00

K. RAUDIVES
NEREDZAMĀ GAISMĀ
Romāns, cena $3.90

P. ROZĪSA
DIVAS SĒJAS
Romāns, cena $2.80

J. JANSEVSKA
DZIMTENE
Cena $5.60

J. VESEĻA
SAULES KAPSĒTA
Romāns, cena $2.50

Z. MAURIŅA
TĀLĀ GAITA
Cena $4.00

DZ. FREIMAŅA
VIĻŅI
Romāns, cena $3.30

V. KARKLIŅA
TEIKA PAR SEPTIŅIEM KUĢIEM
Romāns, cena $4.00

Pilv. V. JANUMA
MANA PULKA KAUJU GAITAS
Cena $4.00

Maj. J. KILISA
ES KARĀ AIZIEDAMS
Cena $4.00

Visas minētās grāmatas glītā iesējumā

Krājumā: Daudz citu grāmatu, skaņu plašu, rotas lietas, tautiskās prievītes, grāmatu zīmes, puķu vāzes, šķīvji u. c.

Izsūtām uz pēcmaksu, kā arī pārdodam grāmatas uz nomaksu.

Lūdzam pasūtinājumus izdarīt laikus

MONTREĀLĀ

Latvijas Amerikā pārstāvji

Iekasē abonēšanas maksu, pieņem jaunus abonentus un sludinājumus:

O. Zilkalna grāmatnīcā,
6745 Cote St. Luce Rd., Apt. 3.

Indriķis Skrastiņš,
7690-15 Ave. Ville St. Michell, P.Q. Montreal.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notārlāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.

Runā krieviski, vāciski un latviski

LITTLE BEAUTY SALON

(Īpašn. Erika Miltiņš) 428 ST. CLARENS AVE. tel. LE 1-5937

(pie Bloor, tramv. piet. Lansdowne), Toronto

PIRMDIENAS SLĒGTS

Ing. M. MARDI'S AUTOVADĪŠANAS SKOLA

490 College St., tel. WA 4-8219, Toronto

Automatisko un standarta transmisiju auto

PADOMI NAMAMĀTĒM

M. KRONE-BALDUMA

TRUŠA GAĻAS IZMANTOŠANA

Nav nekā savāda, ja pievēršamies truša gaļas izmantošanai. Trušu dabūjami tirgū gan vietējie, gan no Austrālijas importētie. Trušu gaļa ir balta, un jaunāko trušu gaļa līdzinās vistas gaļai. Trušu gaļā ir pietiekami daudz barības vērtības, un tā viegli sagremojama, kādēļ to bieži arī izmanto slimnieku uzturam.

Nokaujam trusim ādu novelk tāpat kā zaķim. Pēc iztīrīšanas trusi pakaļ vēsā vietā un līdz sagatavošanai ziemā tur 3 dienas, bet vasarā vienu dienu. Ja vēlas, lai truša gaļai būtu meža dzīvnieku īpatnējā garša, tad ķermeni piepilda ar egļu zariem.

Kad trusis ir nogatavināts, izņem egļu zarus, labi nomazgā un ieliek 2-3 dienas etiķa marinādē.

SAUTĒTS TRUSIS

1 trusis, sāls, pipari, 1 citrona sula, 1 sīpols, lauru lapa, 1 ēd. kar. skāba krējuma, gaļas vai sakņu novārījums. 50 gr. sviesta.

Sagatavoto trusi ierīvē ar sāli, pārslacina ar citrona sulu. Liek karstā sviestā, apcep. Pievieno garšvielas un šākbu krējumu. Sautējot trusi bieži apgroza un pēc vajadzības pielej gaļas vai sakņu novārījumu un sautē līdz gatavībai.

Kad trusis ir gatavs, sadala gabaliņos, sakārto uz cepešļodas un mazliet pārlaista ar izkāsto mērci. Pārējo mērci pasniedz atsevišķā traukā. Dod klāt kartupeļu biezeni ar salātiem.

CEPTS TRUSIS

1 trusis, sāls un pipari pēc vajadzības, 50 gr. sviesta, 4 ēd. kar. skāba krējuma, gaļas novārījums vai karsts ūdens. 150 gr. žāvēta speķa.

Sagatavoto trusi ierīvē ar sāli un pipariem un iespeķo. Liek karstā sviestā un apcep brūnu. Ja vēlas īpatnējāku garšu, minētā šķidruma vietā var pieliet mazliet marinādes, pievieno krējumu un, bieži aplaistot, cep gatavus. Gabaliņus sakārto uz cepešļodas līdz ar krāsnī ceptiem kartupeļiem un augļu salātiem. Mērci izkāš un pasniedz atsevišķā traukā.

TRUSA GAĻAS SAUTĒJUMS (GULASS)

2-2,5 mārc. truša gaļas, 75 gr. sviesta, 3 ēd. kar. miltu, 0.5 pud. sarkanvīna, 1 lauru lapa, 1 lielāks sīpols, 3 šķēles kāļa, sāls un pipari pēc garšas. Gaļas novārījums.

Gulašam var ņemt vai nu truša šķiņķus vai arī kakla gabalu, kurus atbrīvo no kauliem, sagriež mazākos gabaliņos, pārkaisa ar sāli un pipariem. Sīpolu sagriež šķēlēs apcep karstā sviestā, pārkaisa ar miltiem, pievieno gaļas gabaliņus un viegli apcep. Pārlej gaļas novārījumu, pieliek lauru lapu un sautē. Īsi pirms gatavības pielej vīnu. Kad gaļa ir mīksta, izņem, liek dziļākā bļodā un pārlej ar izkāsto mērci. Dod klāt novārītus kartupeļus un lapu salātus.

TRUSU GAĻAS VIRA

1,5 mārc. truša gaļas, 100 gr. sviesta, 3 ltr. ūdens, viras zaļumi, 100 gr. miltu, 1 sīpols, pētersiļu lapiņas, 4 ēd. kar. skāba krējuma, 2-3 olu dzeltenumi, sāls un muskats pēc garšas.

Gaļu līdz ar viras zaļumiem uzliek vārīties. Viegli apsautē sagriezto sīpolu un pētersiļu lapiņas, pārkaisa miltus un viegli sabrūnina, tad pārlej gaļas novārījumu un vāra apm. 20-25 min., tad izkāš, pievieno sāli un muskatus pēc garšas. Viras traukā sakuļ olas dzeltenumus ar krējumu un ielej vīnu, izmaisa un pārkaisa ar sakapātām pētersiļu lapiņām. Dod klāt grauzdētu baltmaizi, apliktu ar truša gaļas šķēlēm.

Truša gaļas viru var dot arī bez pietumējuma un dot klāt sautētus rīsus vai arī virā ielikt iepriekš novārītus spargeļus.

SPINĀTU SACEPUMS AR TRUŠA GAĻU

1. mārc. pārpalikušās trušu gaļas, 400 gr. spinātu, 1 sīpols, 100 gr. žāvēta speķa (caurauguša), 1 ēd. kar. sasmalcinātu pētersiļu lapiņu, 50 gr. (5 ēd. kar.) miltu, 25 gr. sarīvēta pamersanslera, ¼ ltr. piena, 3 olas, sāls un muskats pēc garšas.

Izlasītus spinātus nomazgā, notecina uz sieta un smalki sakapā. Speķi un truša gaļu sagriež mazos gabaliņos un visu sasautē līdz ar sasmalcinātu sīpolu un pētersiļu lapiņām, pieliek miltus un labi izmaisa, pielej maisot mazliet verdoša ūdens un visu kopā uzvāra, piejauc sagatavotos spinātus, sieru un sakultos olu dzeltenumus. Beidzot ieceļā saputotos olu baltumus un liek sagatavotā formā. Var karstā ūdens peldē cept līdz gatavībai apm. 3/4 stundas.

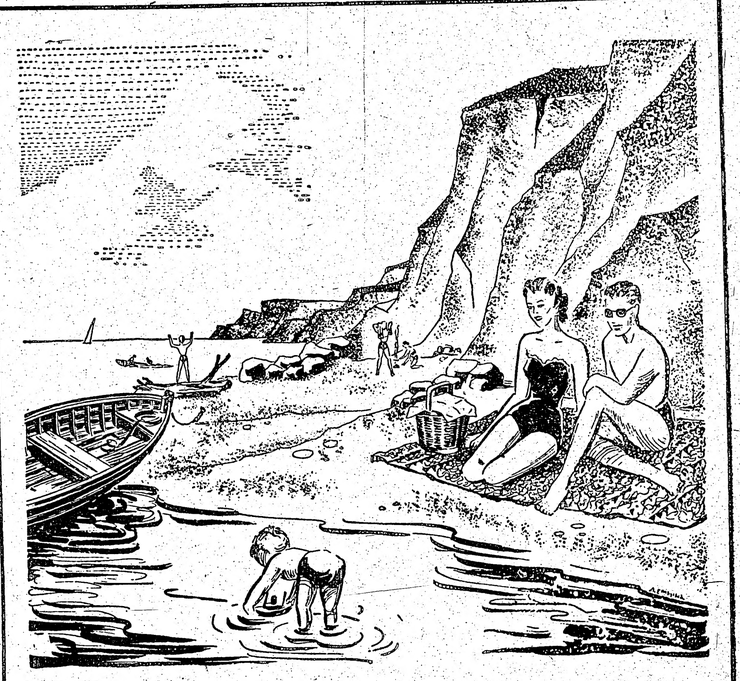

Uz O'Keefe's pasūtinājumu ilustrējis Holandē dzimis kanadiešu mākslinieks Andries Emmink.

SENI KANADIEŠU PARADUMI...

TAUTAS SVĒTKI

Tautas svētki Toronto pilsētā pirmoreiz svinēti 1869 .gadā; tos speciāli bija sagatavojusi pilsētas valde. Šo paradumu pārņēma arī citas pilsētas Kanadā, un tādējādi tos atzīst par visas Kanadas paradumu. Šogad tautas svētkus svinēs sestā augustā.

O'Keefe's OLD VIENNA BREWERY LIMITED

Viena no Ontario

LAUKSAIMNI UN MEŽSAIMNI MINIST ZINOJU

Mežsaimniecība Ontario pro na no galvenajām saimniecisk rēm, kas ceļ dzīves labklājību rīgi, vai dzīvojat mazā ciem rūpniecības centrā — liela da ienākumiem ir mežsaimniecība

Līdz ar to, ka Ontario ir žiem, upēm un ezeriem, pro tas vietas iespējams izmantot nai, zvejošanai un medīšanai labākās visā valstī.

Tā kā atpūtas vietas galv stītas ar mežiem, tad meži, k siem Ontario iedzīvotājie Līdz ar to ikviena pienāku un būt atbildīgam par to, l

ONTARIO DEPA

LESIE M. FROST,
ministru prezidents

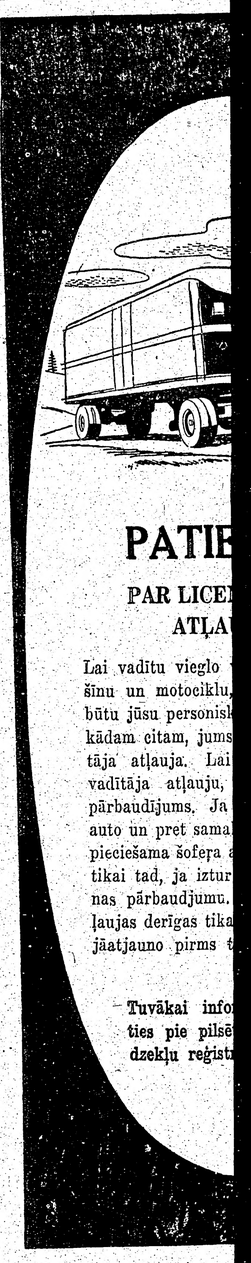

PATIE

PAR LICE ATĻA

Lai vadītu vieglo šīnu un motociklu, būtu jūsu personisk kādam citam, jums tāja atļauja. Lai vadītāja atļauju, pārbaudījums. Ja auto un pret sama piecišama šofera tikai tad, ja iztur nas pārbaudjumu. ļaujas derīgas tika jāatjauno pirms t

Tuvākai info ties pie pilsē dzekļu regist

CARLING'

I NAMAMĀTĒM

KRONE-BALDUMI

ĻAS IZMANTOŠANA

sviestā un apcep brūnu. Ja vēlas ipatnējāku garšu, minētā šķidruma vietā var pieliet mazliet marinādes, pievieno krējumu un, bieži aplaistot, cep gatavus. Gabaliņus sakārto uz cepešbļodas līdz ar krāsnī ceptiem kartupeļiem un augļu salātiem. Mērci izkāš un pasniedz atsevišķā traukā.

TRUSA GAĻAS SAUTĒJUMS (GULASS)

2-2,5 mārc. truša gaļas, 75 gr. sviesta, 3 ēd. kar. miltu, 0.5 pud. sarkanvīna, 1 lauru lapa, 1 lielāks sīpols, 3 šķēles kāļa, sāls un pipari pēc garšas. Gaļas novārījums.

Gulašam var ņemt vai nu truša šķiņķus vai arī kaklu gabalu, kurus sabriņo no kauliem, sagriež mazākos gabaliņos, pārkaisa ar sāli un pipariem. Sīpolu sagriež šķēlēs apcep karstā sviestā, pārkaisa ar miltiem, pievieno gaļas gabaliņus un viegli apcep. Pārlej gaļas novārījumu, pieliek lauru lapu un sautē. Īsi pirms gatavības pielej vīnu. Kad gaļa ir miksta, izņem, liek dziļākā bļodā un pārlej ar izkāsto mērci. Dod klāt novārītus kartupeļus un lapu salātus.

TRUSU GAĻAS VIRA

1,5 mārc. truša gaļas, 100 gr. sviesta, 3 ltr. ūdens, viras zaļumi, 100 gr. miltu, 1 sīpols, pētersīļu lapiņas, 4 ēd. kar. skāba krējuma, 2-3 olu dzeltenumi, sāls un muskats pēc garšas.

Gaļu līdz ar viras zaļumiem uzliek vārīties. Viegli apsautē sagriezto sīpolu un pētersīļu lapiņas, pārkaisa miltus un viegli sabrūnina, tad pārlej gaļas novārījumu un vāra apm. 20-25 min., tad izkāš, pievieno sāli un muskatus pēc garšas. Viras traukā sakuļ olas dzeltenumus ar krējumu un ielej vīnu, izmaisa un pārkaisa ar sakapātām pētersīļu lapiņām. Dod klāt grauzdētu baltmaizi, apliktu ar truša gaļas šķēlēm.

Truša gaļas viru var dot arī bez pietumējuma un dot klāt sautētus rīsus vai arī virā ielikt iepriekš novārītus sparģeļus.

SPINĀTU SACEPUMS AR TRUŠA GAĻU

1. mārc. pārpalikušās trušu gaļas, 400 gr. spinātu, 1 sīpols, 100 gr. žāvēta speķa (cauraugušā), 1 ēd. kar. sasmalcinātu pētersīļu lapiņu, 50 gr. (5 ēd. kar.) miltu, 25 gr. sarīvēta pamersanslera, ¼ ltr. piena, 3 olas, sāls un muskats pēc garšas.

Izlasītus spinātus nomazgā, notecina uz sieta un smalki sakapā. Speķi un truša gaļu sagriež mazos gabaliņos un visu sasautē līdz ar sasmalcinātu sīpolu un pētersīļu lapiņām, pielieк miltus un labi izmaisa, pielej maisot mazliet verdošā ūdens un visu kopā uzvāra, piejauc sagatavotos spinātus, sieru un sakultos olu dzeltenumus. Beidzot iecilā saputotos olu baltumus un liek sagatavotā formā. Var karstā ūdens peldē cept līdz gatavībai apm. 3/4 stundas.

Uz O'Keefe's pasūtinājumu ilustrējis Holandē dzimis kanadiešu mākslinieks Andries Emmink.

PARADUMI...

KI

O'Keefe's
OLD VIENNA
BREWERY LIMITED

Viena no Ontario provinces valdības rakstu serijām

LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽSAIMNIECĪBAS MINISTRA ZIŅOJUMS

Mežsaimniecība Ontario provincē ir viena no galvenajām saimnieciskajām nozarēm, kas ceļ dzīves labklājību. Nav svarīgi, vai dzīvojat mazā ciemā vai lielā rūpniecības centrā — liela daļa no jūsu ienākumiem ir mežsaimniecības rezultāts.

Līdz ar to, ka Ontario ir bagāta mežiem, upēm un ezeriem, provinces atpūtas vietas iespējams izmantot nometņošanai, zvejošanai un medīšanai; šeit tās ir labākās visā valstī.

Tā kā atpūtas vietas galvenokārt saistītas ar mežiem, tad meži, kas pieder visiem Ontario iedzīvotājiem, jāsaudzē. Līdz ar to ikviena pienākums ir rūpēties un būt atbildīgam par to, lai mežus pasargātu no ugunsgrēkiem, kas vasaras mēnešos ļoti ātri izceļas no neuzmanīgas apiešanās ar smēķējamiem piederumiem vai arī no neuzmanīgas uguns kurināšanas nometņošanas laikā.

Bez tam man jums jāatgādina: ja jūs vēlaties, lai jūsu bērni baudītu zvejošanas un medīšanas prieku, tie jāiepazīstina ar medīšanas un zvejošanas noteikumiem, kas izdoti zivju, putnu un meža dzīvnieku saudzēšanai zināmos laikos.

Informācija, kā arī zvejniecības un medīšanas noteikumi saņemami no Department of Lands and Forests, Parliament Buildings, Toronto.

ONTARIO DEPARTMENT OF LANDS AND FORESTS

LESLIE M. FROST, ministru prezidents

Hon. CLARKE E. MAPLEDORM, ministrs

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no

Latviešu saimniecībā tuvu

Niagara Falls un Erie ezeram

IZĪRĒJAMAS ISTABAS ar vai bez pansijas.

RAKSTIT:

Z. VAIVADS, R.R.1. Port Colborne, Ontario, vai zvanīt pēc plkst. 8 v.

Port Colborne TE 5-5269

(842)

Bathurst — St. Clair rajonā izdodamas divas nemēbelētas istabas,

uz vēlēšanos arī virtuve.

Tuvu ģatiksmei, pastāvīgi silts ūdens, kā arī atsevišķa televizijas antena.

Zvanīt LE 7-1869, Toronto

AR 1. AUGUSTU izīrējamas divas istabas un virtuve otrā stāvā 163 High Park Ave, tel. RO 7-4466.

(907)

S. VASARĀJA

Transporta uzņēmums

Tel. LE 4-1403

Toronto

Darba birojs bez atlīdzības sagādā darbu

MĀJKALPOTĀM

ar labu atalgojumu.

European Domestic — Agency,

tel. RO 2-2991, Toronto. Zvanīt no pirmdienas līdz piektdienai, pēc plkst. 5 pp.

CARLING'S Black Label
BREWERY LIMITED
(BLEK LEIBEL)

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKA

Betremes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

Tikai reizi mēnesī dievkalpojumi būs sek. vietās:

Brooklsā, sv. Toma baznīcā otrās svētdienas rītā — 12. augustā, pl. 9.00

Port Vašingtonā katra mēneša pirmajā svētdienā, 5. augustā, pl. 2 dienā.

Hempstedē dievkalpojumi pārcelti uz mēneša pēdējo sestdienu, 28. jūlijā un 25. augustā, plkst. 6 vakarā.

ČIKĀGA

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katrū svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katrā mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latv. ev.-lut. Ciānas dr. 5015 W. Ferdinand St.

Svētdien, 22. jūlijā, plkst. 11,00, dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Draudzes izbraukums zaļumos, Šillera parka 19. nodalījumā.

Aurorā, Ill. svētdien, 22. jūlijā, pl. 3.00 pp. dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 823 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

San Džosē, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēnesī 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapid.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Minēapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mītulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Dievkalpojumi notiek Fort William, 560 May St.

Māc. V. Šēfers, 659 Piccadilly St., London. Ont.

Londonā, 22. jūlijā, plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

Pēc tam kopīgs izbraukums uz ezera malu pie Dašvūdas.

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.

22. jūlijā dievkalpojums sv. Andreja baznīcā plkst. 11.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

22. jūlijā, pl. 9.15 rītā dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

29. jūlijā, plkst. 11 rītā brīvdabas dievkalpojums Saulainē.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

29. jūlijā, plkst. 9.15 no rīta dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā — 361 Danforth Ave.

Bramptonas latviešu ev.-lut. dr. 29. jūlijā, plkst. 1.30 pp. jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

Māc. T. Avīks, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā. (18 Victoria Ave So).

Māc. Artūrs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Dievkalpojums 29. jūlijā, plkst. 9.45.

Klčenerā, Mateja baznīcā, 15. jūlijā, plkst. 2.00 pp.

Māc. H. Kušlis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 3394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

Māc. E. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa 2, Ont. Otavā

Māc. Ed. Ķergis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Kirklandleikā, sestdien, 28. jūlijā. pl. 19 lut. bazn. dievkalpojums.

Virdžinaljtaunā, svētdien, 29. jūlijā, plkst. 14.00 lut. baznīcā dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 29. jūlijā, pl. 17 United baznīcā dievkalpojums.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512 Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pēteŗa baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā. Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp Walker Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

MŪŽĪBĀ AIZGĀJUSI

S. g. 28. jūlijā Ročestrā (N.Y.) pēc smagas un ilgstošas slimības Dieva mierā aizgāja

EUGENIJA LEONOVS, DZIM. DUBEL,

SAVĀ 52. DZĪVES GADĀ.

Izvadīšana notiks 30. jūlijā uz River Side kapiem, kur pēdējās ardievas un krāšņus ziedus uz kapa nolika kupls pavadītāju pulciņš. Garīgo aktu vadīja Ročestras pareizticīgo Sv. Marijas baznīcas mācītājs Rudikovs ar baznīcas koŗa piedalīšanos.

Pēc aizgājējas sēro vīrs Antons Leonovs, vecais strēlnieks un Daugavas Vanagu apvienības Ročestrā biedrs, un dēls Aleksandrs. Aizgājēju mīļā piemiņā paturēs DV apv. un tautieši Ročestrā.

Saldu dusu, viegļas smiltis,

DV FONDA GRĀMATNĪCA,

72. Queensborough Terrace, London, S.W.2., England,

pieņem mūsu laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus.

Vēlos nopietni iepazīties ar nopietna rakstura sievieti.

Piedzīvojumu meklētājas lūdzu nepūlēties. Rakstīt š. av. kant.

TAUTIETIM

Frank Vass B.A

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave, Apt. 408

(College un Spadina ielu stūrī)

Tel. birojā — WA 2-6111

WA 2-6112, Toronto

Kapsi's Hair Styling

113 MAC PHERSON AVE.

Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krāsošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585

runā vāciski, krieviski un zviedriski

LATVIJAS AMERIKĀ

MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO

pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus:

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus: laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas, u. c.

Darbus apzinīgi un gaumīgi veic kvalificēti amatnieki ar praksi

Pasūtinājumus pieņem:

spiestuvē, 154 St. Patrick St., EM 8-3239 un kantorī, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada

MOONLITE VILLA

ROSEDALE, Ont., Kanadā.

Tel.: Burnt River 16, Ring 31

Izīrējamas istabas vasarniekiem

LABA ATPŪTAS VIETA

PELDĒŠANĀS, SAULOŠANĀS

UZ VĒLĒŠANOS AR UZTURU

Tuvākas ziņas pa tel. LE 2-2208, Toronto.

M. VESTFĀLE un K. MAJORS

IZNĀKUSI

majora JŪLIJA ĶĪLIŠA

ATMIŅU GRĀMATA

ES KARĀ AIZIEDAMS...

288 lpp., cena $4.00 (iesieta).

DV grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto, Ont.

Izsūtām arī uz pēcmaksu (C.O.D.)

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

Kds ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savas maksājumus tiešī ar apgādu Dv apv. Vanags, 123 Huron St, Toronto, Ont., Canada, vai ar gaiva. pasūtījumiem ASV — A. Lāčī, 101 Brigatwater Court, Brooklyn 25, N.Y., U.S.A.

KĀ RADĀS FLIN-FLONA?

Kanadas pilsētu lielākai daļai ir nozīmīgi vārdi. Dažām pat indiāņu, piemēram, Vinipega („Duļķainie ūdeņi") un Toronto („Sapulcēšanās vieta"), dažām vārdi doti par godu vēsturiskām personām (Vankuvera, Krukvile u. t. t.) un citām pavisam parasti, piemēram, Ozolu ezers, Baltā upe u. t. t. Tomēr vienā pašvaldības vienība šai zemē ir ar vārdu, kas var samulsināt leksogrāfus, ja tie nezina, kas slēpjas aiz šī vārda; tas ir Flin-Flona, kā nosaukta kalnrūpniecības pilsēta Ziemeļmanitobā.

Šis vārds nav indiāņu izcelsmes, un vairāk izklausās ķīniski. Arī nevienam no agrīniem Kanadas kolonistiem vai varoņiem vārds Flin-Flons nav bijis. Tas nav arī Eiropas izcelsmes.

Nē, Flin-Flona dabūjusi savu vārdu no lēta izdevuma romāna.

Šis notikums saistās ar 1915. gadu, kad Tomass Kreitons un kāda grupa citu prospektoru uzgāja lieļu rūdas slāni, uz kuŗa tika uzcelta pilsētiņa. Vienīgā lasāmviela, kas minētiem prospektoriem toreiz bija līdzi, bijusi lēts romāns ar virsrakstu: „Bezsaules pilsēta." Galvenais varonis tajā ir vīrs vārdā Josefs Flintabattijs Flontians, kas uzkāpj izdzisuša vulkāna krāterī. Arī atradnes vietā prospektori bija uzgājuši krāteri, līdzīgu grāmatā aprakstītam. Tas deva ideju pilsētu nosaukt šī romāna varoņa vārdā, to saīsinot uz Flin-Flona.

Tagad šī pilsēta ar reto vārdu ir tā vieta, kur atrodas lielā Hudson Bay Mining and Smelting Company — viena no lielākajām pasaules kalnraktuvēm. Pilsētiņā tagad dzīvo 13.000 iedzīvotāju. C. S.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

IMPERIJAS LAUVA LAIZA ĶEPAS

Viegli savu dienišķo maizi nenākas pelnīt Anglijas ministru prezidentam Īdenam. Tie laiki, kad Anglijas robežas tika paplašinātas, aizgāja līdz ar Viktoriju. Tagad notiek tieši pretēja lieta: kādreiz slavenā imperija ir spiesta savilkt jostu ap jo dienas jo ciešāk.

Nesenās Apvienotās Karalistes ministru prezidentu konferences laikā Londonā pret Anglijas aizjūras īpašumiem tika uzsākti divi kara gājieni. Dienvidafrika uzstājās, lai Anglija izvācas no saviem trim protektorātiem Afrikā un lauj tiem apvienoties ar Dienvidafrikas Uniju. Tas Dienvidafrikas zelta raktuvēm un dimanta slīpētavām dotu vismaz vēl vienu miljonu strādnieku. Anglijas ministru prezidents atbildēja ar noteiktu nē. Otra vieta, un to Anglija jau teorētiski ir zaudējusi, ir Ceilona. Tās ministru prezidents Īdenam paskaidroja, ka Ceilona gatavojas pieņemt republikas satversmi (tāpat kā Indija) un, ka angļu bruņotiem spēkiem laiks atstāt Ceilonas militārās bazes.

Vislaunākā gadījumā, un tas šoreiz nebūt nav neiespējams, Anglijai var nākties zaudēt kā Ceilonu, tā arī Singapūru un Ādenu. Tam notiekot, Anglijai starp Kipras salu un Austrāliju nebūs nekas vairāk kā vienīgi jūra un debesis.

Kipras salā angļi piedzīvo neveiksmi pēc neveiksmes. Ar bruņota pārākuma palīdzību vien grieķu nacionālistu kustību vēl līdz šim nav izdevies apspiest. Labākas sekmes nespēj uzrādīt arī diplomāti, kas velti cenšas panākt Anglijai, Grieķijai un Turcijai pieņemamu kompromisu. Tiklīdz sāk likties, ka Anglija, Grieķija un Kipra spētu vienoties par salas nākotni, iejaucas Turcija, kas nespēj atbrīvoties no bailēm, ka kādu dienu Kipras sala varētu apvienoties ar Grieķiju un šinī salā dzīvojošā 100.000 turku minoritāte kļūtu Grieķijas pavalstnieki.

Londonas diplomātisko aprindu sarunu temats vēl joprojām ir Apvienotās Karalistes ministru prezidentu konference. Kā tagad noskaidrojies, konferences aizkulisēs sarunas bijušas daudz dzīvākas nekā tā nevarīgā plāpāšana, kuŗas rezultātus publicēja sarunu noslēguma komunikē.

Ministru prezidentu konferencē visaktīvākais esot bijis neitrālās Indijas Nēru, kas pieprasījis, lai visas Apvienotajā Karalistē ietilpstošās valstis nekavējoties atzītu komūnistu Ķīnas valdību. Kanada, Jaunzēlande, Austrālija un Pakistana Nēru prasībai neesot pievienojušās. Šīs valstis paziņojušas, ka komūnistu Ķīnas valdības atzīšanas jautājums vispirms apspriežams ar Sav. Valstīm. Šāda nostāja ļoti saniknojusi Nēru. No asākus vārdu maiņas konferences dalībniekus pasargājis Īdens, kas ierosinājis Ķīnas jautājumu atlikt līdz jaunā Sav. Valstu prezidenta ievēlēšanai.

SVARĪGA PILNSAPULCE

DV Sporta kluba pilnsapulce notiks 29. jūlijā, plkst. 19 DV namā, Toronto, 123 Huron St.

Darba kārtībā ļoti svarīgu lietu apspriešana. Visiem kluba biedriem ierašanās obligāta.

DV Sporta kluba valde

Sudrabkāznieki trimdā

Vecais strēlnieks, skolotājs un sabiedrisks darbinieks Pēteris Zariņš ar dzīves biedri Annu savas ģimenes vidū Hamiltonā, Kanadā atzīmēja sudrabkāzu jubileju

E. Skujenieks lietuviešu viesis

Lietuviešu kultūras kongresā, kas notika Čikāgā, reizē ar dziesmu svētkiem rakstnieku sekcijas diskusijās un sēdēs piedalījās arī latviešu preses biedrības biedrs Emīls Skujenieks. Rakstnieku diskusijās tika apskatīta „lietuviešu rakstnieku aktuālās problēmas" (Dr. J. Grinia raksts), Lietuviešu rakstnieku biedrības jaunajā valdē ievēlēja: B. Babrausku, Al. Baronu, S. Pipiraiti, V. Ramonu un P. Gaučī. Kongresā piedalījās pāri par 60 rakstnieku. Atzīmējams, ka E. Skujenieku 1939. g. lietuvieši uzaicināja par biedru rakstnieku biedrībā.

GRĒSE UN REINJĒ

(Pārnesums no 5. lpp.)

Grēse apgalvo, ka izšķirēja bijusi sirds.

Īstais iemesls, varbūt, meklējams apstāklī, ka 27 gadi vecai Grēsei apnicis būt vienai, un tā pagurusi zem smagās darba nastas, ko tai uzlicek karjēra.

Līdz šim Grēsei milestībā nebija laimējies.

Kad Afrikā veidoja Mogambo, viņa katru rītu cēlās vēl pirms pamodās džungli, lai dotos medīt kopā ar Klarku Geblu.

Kad Gebls devās mājās, Grēse lidostā sabruka asarās.

Tas ir epizods, ko viņa nekad nav pieminējusi.

Gebls šai sakarā izteicās: „Tas ir lielākais pagodinājums, kādu esmu saņēmis. Bet — esmu pietiekami vecs, lai būtu viņas tēvs."

VECAIS KELLIJS SAKA: „NĒ"

Trīs gadījumos Grēse ir bijusi gatava atdot roku un sirdi, bet visos trīs gadījumos sastapusies ar vecāku pretestību. Šie trīs vīri ir: aktieris Rejs Millands, kostīmu zīmētājs Olegs Kassini un franču filmu zvaigzne Žans Pjērs Omons.

Visos trīs gadījumos viņa meklējusi vecāku padomu un svētību, bet visos trīs gadījumos tā liegta. Kāpēc? Millands bija precējies, Kassini šķirts un citas ticības, bet Omonam bija dēku meklētāja slava.

Olega Kassini stāsts par romānu ar Grēsi ir ļoti interesants un pamācīgs:

„Mēs ar Grēsi bijām tikko atgriezušies no Eiropas un gribējām precēties, tiklīdz būsim saņēmuši viņas vecāku piekrišanu. Grēse piezvanīja vecākiem, un tie vēlējās, lai mēs jau to pašu nedēļas nogali pavadām Filadelfijā. Biju ļoti priecīgs, jo agrāk tos nekad nebiju sastapis. Mani prieki tomēr bija īsi. 2 ar pus dienas, ko pavadīju Grēses vecāku mājās, viņas tēvs ar mani nerunāja ne vārda.

Beidzot es pats devos pie viņa un sāku runāt par Grēses un maniem kopējiem nākotnes nodomiem. Viņš nogrieza kā ar nazi: Mana meita var izšķirties pati. Viņai manis nevajag.

Protams, zināju, ka tā gluži nebija, bet — ko lai būtu teicis? Pēc divi ar pus dienām atstāju Kelliju namu, un mūsu romāns pamazām izgaisa."

ATMOSANĀS IR RUGTA

Kāda cita Holivudas slavenība, kuŗas romāns ar Grēsi arī „pamazām izdzisis," par Grēsi izsakās:

„Viņa prata radīt iespaidu, ka viņa tev nolasa katru vārdu no lūpām. Es viņai atklāju lietas, ko pat savai pirmajai sievai nebiju atklājis: kas man patīk, kas ne, manus uzskatus par dzīvi, sievietēm, laulību, laimi un tā tālāk. Līdz kādu dienu atmodos — Grēse bija pratusi panākt, lai viņas priekšā garīgi izģērbjos, un tad viņa ļoti taktiski un kā dzimusi diplomāte lāva man saprast, ka viņai nepatīk mana humora izpratne, mans skatuves tēlojums, mana ēdienu izvēle un, par visām lietām, daži brīži manā pagātnē."

Par Grēses laulībām ar Renjē šī pati slavenība izsaka zīmīgu atziņu:

„Viņas laulība ar princi? Viņa ar laiku kļūs karaliene, bet viņš būs un paliks — princis."

AUGSTĀKĀ MĀKSLA CILVĒKU MULĶOŠANĀ

Kā veikli tirgotāji ķeŗ „zemniekus"

„AKCIONĀRI" - „BANKROTĒTĀJI" UN UGUNSGRĒKĀ BOJĀTO MANTU PĀRDEVĒJI. UZMANIETIES NO MŪSDIENU VEIKLĀKAJIEM KRĀPNIEKIEM. „KONTRABANDA" BEZ IEVEDMUITAS. — CILVĒKS AR KOFERĪTI PIE DURVĪM

Kuŗš gan no mums ejot pa ielu, nav redzējis pilnīgi aizklātu skatulogu, kuŗā preču vietā rēgojas kliedzošs uzraksts — „Bankrots — viss jāizpārdod uz ātrāko," vai tālāk nākošajā kvartālā kāds cits veikals reklamējas — „Ugunsgrēkā un dūmos bojātas mantas — par trešdaļu no parastās cenas!" Lai drusku ostu pēc dūmiem, tad parasti šie „speci" kaut kur pagrabā tehpā arī sadedzina kādu grozu ar papīriem, bet, rūpīgi apskatoties, var konstatēt, ka šīm lielajām izpārdošanām mantas ir īpaši gatavotas, savācot parasti visvājākās kvalitātes preci. Bet visam „kroni" uzliek tā sauktie „akcionāri", kas braukā no pilsētas uz pilsētu un pārdod vismazvērtīgāko mantu, parasti pulksteņus, rotas lietas, dažādus „sudraba" izstrādājumus utt. Lai vairāk pievērstu ļaužu uzmanību, tad veikalā un pat uz ielas ir uzstādīti skaļruņi, un izrīcības notiek kā ūtrupē, laujot laudīm dažreiz arī darboties līdzi, vienam otru pārsolot. Tāpu daudzos gadījumos pircējs nemaz nezina, ko viņš nopērk. Gaisā tiek pavicināts kāds spožs, Šveices rokas pulksteņis, (parasti daži no tiem ir izstādīti vitrīnā apskatei), tad pārdevējs pa to pašu naudu vai par pāris desmit centiem piemet „vērtīgu" rotas lietu un vēl kamēr pulksteni pieņem, viņš tas par 15 līdz 20 dol., un kā „prēmija" par brīvu nāk līdz nerūsējošo nažu un dakšiņu komplekts. Pirmajiem desmit, kas pasteigsies pirkt šādu „saini," pārdevējs vēl kā „bonusu" izsniedz no kabatas izvilkto dolara zīmi. Viegli iedomāties pūļa psiholoģiju! —

Tādu „retu gadījumu" nevar laist garām, kur jau parasti labs rokas pulksteņis vien maksā vairāk... Jāpērk, vajadzīgs vai ne, varēs vismaz kādam uzdāvināt... Steidzīgākie un „karstākie" pircēji, novērots, parasti ir iebraucēji: italieši, poļi un citi. Jāatzīstas, ka arī es iekritu vienā no šādām ūtrupju vietām, nopērkot divu pulksteņu „setu," kas tika reklāmēts kā kāda „izbankrotējuša" pulksteņu veikalnieka apķīlāts pārpalikums. Pirmajās dienās abi pulksteņi gāja vareni, bez skaļa tikšķa un samērā precīzi — bet tad rokas pulksteņis apstājās. Gadoties izdevībai Hamiltonā, iegriezos pie latviešu pulksteņu meistara un tirgotāja Mārtiņa Zitmaņa, lai tas novērtētu un salabotu manu pirkumu. Pārrunās ar tautieti, kas pulksteņu un juvelieru izstrādājumu nozarē aizvadījis garus gadus, noskaidrojās, ka neesmu vienīgais, kas tā iekritis, vairāki jau esot „ieprikušies" — tikai citādos apstākļos. Mēģināju atspēkot ka uz pulksteņa rakstīts: „Šveicē gatavots un ar akmeņiem." Saņēmu atbildi, ka arī Šveicē ražojot viszemākās kvalitātes pulksteņus - par attiecīgu cenu, kas gan pa lielākajai daļai esot ievietoti visai izskatīgā ārējā aptverē, un pulksteņu nepazinējs varot viegli kļūdīties. Zināmi vairāki gadījumi, kur tautieši tikuši pie „laba pulksteņa" - krogū vai uz ielas nopērkot, Šveices rokas vai kabatas pulksteni, kas ievests kā „kontrabanda" bez muitas. Tīkpat nedroša lieta esot iepirkties no celojošiem tirgotājiem, kas savu preci piedāvā koferos, pārdodot to bez garantijas — un paši vēlāk vairs nav atrodami. Kanadas juvelieru un pulksteņtaisītāju apvienība jau izstrādājusi plānus, kā apkarot šos nesolidos tirgotājus un pircēju mulķotājus.

L.

Šādā burvīgā sivēna paskatā brīdu prese tēlo komūnistu partijas vispareno „bosu" Chruščevu, paredzot, ka viņš pats sevī „izdzeršot" no augstā posteņa

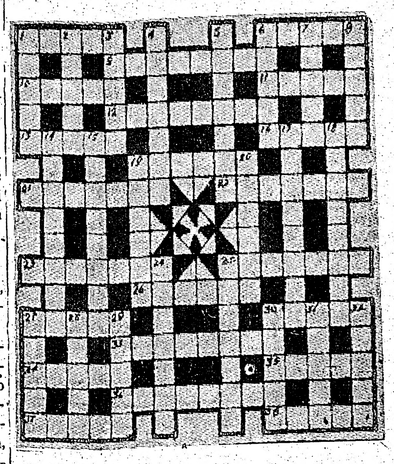

KRUSTVĀRDU MĪKLA

29. n-rs

Uzdevis M. Zandbergs

Līmeniski: 1. Pazīstams vācu filozofs. 6. Putns. 9. Balss rīkle. 10. Vienkārši rati. 11. Slikti. 12. Celtne. 13. Garīdznieks. 16. Kalēja darba vieta 19. Spics. ass. 21. Apavi. 22. Kumpis. 23. Kādas reliģiskas ticības piederīgais. 25. Liels mūzikas instruments. 26. Ironiska dzejas forma. 27. Tautas dziesmu meldija. 30. Nezāles. 33. Inspektors. 34. Zīvs. 35. Jaunzēlandes iedzimtie. 36. Legācija. 37. Otrais āboliņš. 38. Mēraukla.

Stateniski: 1. Vīrēja. 2. Mulkis, nepraša. 3. Armijas komandpunkts. 4. Dziednieciska ziede. 5. Dārgakmens. 6. Aizjūga piederums. 7. Trotuārs. 8. Mūzikas vingrinājums. 14. Pagasts Latvijā. 15. Pūšams mūzikas instruments. 17. Drēbnieka modelis. 18. Acs daļa. 19. Zirgam piedēvēts vārds. 20. Mazs darbīgs insekts. 24. Kr. Valdemāra dzimtene. 25. Latv. rakstnieks. 27. Latv. dzejnieks. 28. Teiksmaina persona pasakās. 29. Primitīvs personas pasakās. 30. Ezers Kurzemē. 31. J. Jaunsudrabiņa romāns. 32. Ierīce smaguma pacelšanai.

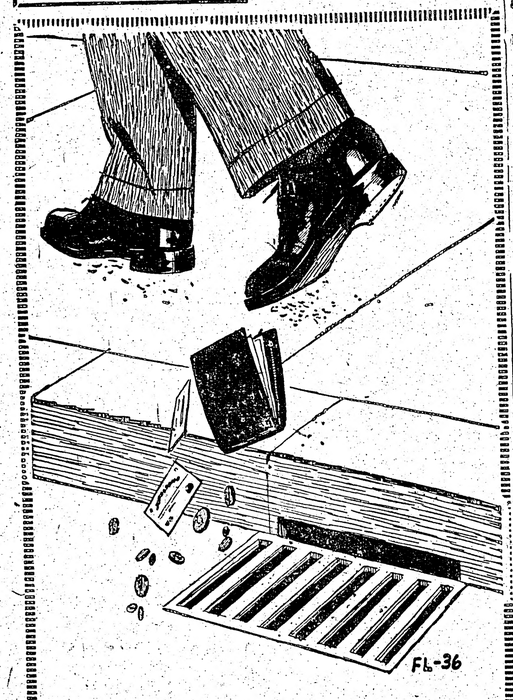

Neriskējiet pazaudēt naudu...
kārtojiet maksājumus ar čekiem

Nekad nenēsājiet lieku naudu sev klāt, jo tā iespējams to pazaudēt. To jūs labāk pārliecināsities, kad būsit atvēruši tekoša rēķina kontu Kanadas Komercbankā, reizē kārtojot maksājumus ar čekiem. Bez bažām čekus varat pārsūtīt pa pastu, kas ir drošs veids; līdz ar to kārtojamie maksājumi vienkāršojas, reizē ietaupīsit liekus soļus, kas būtu jāmēro, maksājot rēķinus skaidrā naudā.

Otra priekšrocība ar tekoša rēķina kontu ir tā, ka katra mēneša beigās jūs saņemat izdotos čekus atpakaļ līdz ar bankas pārskatu. Šie izmaksātie čeki jums noder kā kvītis. Tā jums tiek palīdzēts kontrolēt jūsu konta stāvokli par noguldītajiem līdzekļiem.

Jūsu noguldītā nauda ir pilnīgā drošībā Kanadas Komercbankā. Šīs bankas kapitāls pārsniedz $2.000.000.000.

Kanadas Komercbanka pieņem visāda veida iemaksas tekošā rēķinā, kā lielas summas, tā arī mazas. Jau šodien pat sazinieties ar jums tuvākās nodaļas vadītāju un atveriet kontu. Ikviens mūsu ierēdnis jums laipni palīdzēs.

THE CANADIAN BANK OF COMMERCE

Dibināta 1867. gadā. Vairāk kā 700 nodaļu visā Kanadā.

SPORTS

8 STUNDAS KARSTĀS CIŅĀS ZEM SAULAINAS DEBESS

ASV rietumu apgabala meistarsacīkstes Sietlā

6. jūlijā Sietlā tika atklātas Rietumu apgabala meistarsacīkstes, kuŗās bija pulcējušies apm. 50 sportisti no visas Rietumpiekrastes, no Meksikas līdz Kanadas robežai, lai divas dienas sacenstos visās sporta disciplīnās un rādītu savus sasniegumus.

Rietumu apgabala meistarsacīkstes tika ievadītas ar sacensībām galda tenisā, kuŗās piedalījās 16 dalībnieki. 1. vietu ieguva K. Šleicers (Alaska), 2. — J. Dūmiņš (Sietla), 3. — E. Hincenbergs (Los Gatos).

7. jūlijā, pašā dienas karstākajā laikā, sportisti un sporta cienītāji pulcējās vieglatlētikas sacīkstēm Rietumsietlas sporta stadionā vēl kuplākā skaitā kā līdzšinējās Rietumu apgabala meistarsacīkstēs. Varēja gan vēlēties lielāku skatītāju atsaucību.

Pirmoreiz pēc divu gadu pārtraukuma savā vidū redzējām mūsu veiksmīgākos trimdas vieglatlētus — brāļus Modri un Ati Pētersonus, kuŗi pēc nokalpotiem dienesta gadiem ASV bruņotajos spēkos atkal atgriezušies privātā dzīvē.

„Vecmeistari" I. Dekšeniece, A. Celms, A. Berkolds, K. Šleicers, A. Pastenieks un K. Upenieks, kuŗš bija gādājis arī par sacīkšu tehniskās puses labu izdošanos, bija pulcinājuši latviešu sporta jaunatni kuplā skaitā, paši uzņemdamies meistarsacīkšu „soģu" pienākumus.

Prieks bija redzēt arī mūsu veco sportistu jauno audzi: Rasu, Andru un Vidvudu Dekšeniekus, J. un Dz. Pasteniekus un J. Celmu, kuŗi piedalījās ar labiem panākumiem vairākās disciplīnās.

K. Upenieks, kuŗš bija varen noskrējies, šīs sacensības organizēdams un vadīdams, bija ļoti iepriecināts, un pārsteigts par J. Pastenieka, J. Vāgnera, A. Silenieka un citu jaunās paaudzes sportistu labajiem sasniegumiem.

Skaistais laiks veicināja labu sacīkšu izdošanos.

60 m zēniem - 1. v. J. Pastenieks (Palo Alto), 7,6 sek, 2. v. J. Karlsons, 3. — J. Celms.

60 m meitenēm — 1 v. V. Bērziņa (Sietla) 9,2 sek; 2. — R. Dekšeniece, 3. — A. Dekšeniece.

TECHNISKIE REZULTĀTI

60 m sievietēm — 1. v. I. Dermane (Sietla) 8,2 sek., 2. — Dz. Pasteniece.

100 m jaunatnei — 1. v. J. Vāgners (Sietla), 2. — P. Leščinskis.

100 m vīriešiem — 1. v. M. Pētersons (Sietla) 11,2 sek., 2. — A. Pētersons.

200 m. — 1. v. M. Pētersons 22.8 sek., 2. v. J. Vāgners.

400 metros — J. Vāgners 53.6.

1500 m — A. Pētersons 4:20.0.

3000 m — K. Upenieks 9:26:8.

Augstlēkšanā zēniem — 1. v. J. Pastenieks 1,67 m, 2. — V. Dekšenieks.

Augstlēkšanā meitenēm: 1. v. R Mindenberga (Sietla) 1,32 m, 2. — A. Dekšeniece, 3. — V. Bērziņa.

Šķēpa mešanā vīriešiem — 1. v A. Berkolds (Sietla) 43.59 m, 2. — P. Leščinskis, 3. — J. Pastenieks. Jāpiezīmē, ka P. Leščinskis ir jaunatnes grupas un J. Pastenieks zēnu grupas dalībnieks.

Diskā mešanā vīriešiem — Modris Pētersons 33,49 m.

Diska mešanā zēniem — 1. v. J. Pastenieks 37,46 m, 2. — V. Dekšenieks 35.38.

Diska mešanā jaunatnei — 1. v. J. Blāķis (Sietla) 29.11 m, 2. — J. Vāgners.

Diska mešanā sievietēm — 1. v. A. Upeniece (Sietla) 19.30 m, 2. — D. Pasteniece.

Lodes grūšanā zēniem — 1 .v. V. Dekšenieks 15.81 m, 2. — J. Pastenieks.

Lodes grūšanā jaunatnei — P. Leščinskis 9.85.

Lodes grūšanā vīriešiem — 1. v. A. Berkolds 11.14, 2. — A. Ramāns.

Lodes grušanā meitenēm — V. Bērziņa 6.88.

Lodes grūšanā sievietēm — 1. v. H. Dumpe 9,11, 2. — A. Upeniece.

Tāllēkšanā zēniem 1. v. J. Pastenieks 5.57 (labākais sasniegums šinī disciplīnā no visām 3 klasēm) un 2. — J. Karlsons.

Tāllēkšanā jaunatnei G. Beleičiks 4.68.

Tāllēkšanā vīriešiem — J. Bērziņš 4.64 m.

Tāllēkšanā meitenēm — 1. v. V. Bērziņa 3.88, 2. — A. Dekšeniece

Tāllēkšanā sievietēm — 1. v. D. Pasteniece 4.16 un 2. v. I. Dermane.

Kopnovērtējumā redzams, ka J. Pastenieks „aplasījis" 5 pirmās vietas un 1 otro vietu zēnu grupā, M. Pētersons 3 pirmās vietas vīriešu grupā, V. Bērziņa 3 pirmās vietas un 1 trešo meiteņu grupā, J. Vāgners 2 pirmās un 2 otrās jaunatnes grupā, P. Laščinskis 2 pirmās un 1 otro jaunatnes grupā, V. Dekšenieks 2 pirmās un 1 otro jaunatnes grupā, un D. Pasteniece 1 pirmo, 2 otrās un 1 trešo vietu sieviešu grupā.

7. jūlijā pēcpusdienā Royal Brougham paviljonā notika Rietumu apgabala meistarsacīkšu dalībnieku parāde, kuŗu vadīja Kalifornijas sportistu vadītājs Pastenieks, pieņēma Vašingtonas latviešu sporta kluba pārstāvis J. Robiņš. Pēc kopēji nodziedātās Dievs, svētī Latviju, sacensības turpinājās volejbolā un basketbolā starp Kalifornijas un Vašingtonas latviešu sporta kluba vienībām.

VOLEJBOLS

Pirmā spēlē volejbolā sastapās Kalifornijas un Ausma 1. vienības, Ausmai 1. izcīnot uzvaru 15:12 un 15:4.

Sacensībaas otrā spēlē sastapās Ausmas 1. un 2. vienība, resp. Takomas jaunie sportisti ar Sietlas „veciem vīriem," divos setos uzvarot Ausmai 1., 15:3 un 15:6.

Trešā spēlē sastapās Ausma 2. un Kalifornijas vienības, kuŗu starpā izcēlās spraiga cīņa, pirmam setam beidzoties Ausmas 2. labā — 15:10. Otrā setā abu vienību starpā izcēlās spraiga cīņa, pirmām ejot pie 14:13, Ausmas labā, serves mainījās 5-6 reizes, nevienai vienībai negūstot punktu. Skatītājiem skaļi piebalsojot, mājinieki guva smagi izcīnītu uzvaru 15:13.

Tā volejbolā Rietumu apgabala meistara godu izcīnīja Ausmas 1. vienība, 2. v. Ausma 2. un 3. v. Kalifornija.

Vašingtonas latviešu sporta kluba Ausma 1. vienības sastāvā spēlēja: J. Robiņš, P. Krastiņš, V. Rozenfelds, Dr. Garancis, I. Čakārnis un Dž. Apsītis.

Ausmas 2. vienības sastāvā spēlēja: M. Pētersons, A. Berkolds, E. Avotiņš, G. Švarcs, K. Šleicers un Circenis.

Kalifornijas vienībā: L. Siliņš, L. Leitis, I. Timmermanis, A. Ramāns, A. Bilenieks un Edv. Hincenbergs.

Volejbola sacensības tiesāja: E. Raisters, L. Alzsrauts, P. Krastiņš un Pastenieks.

BASKETBOLS

Basketbolā satikās Kalifornijas un Vašingtonas latviešu sastādītās vienības, kuŗās vašingtonieši guva vieglu uzvaru. Ļoti veikli basketbola spēlē bija sietliešu „sprinteri" M. Pētersons un J. Vāgners, bet takomietis V. Rozenfelds bija veiksmīgākais grozu guvējs Ausmas vienībai. Žēl, ka šinī sacensībā nevarēja piedalīties Vašingtonas valsts labākais latviešu basketbolists M. Āboliņš, kuŗš pašlaik atrodas Alaskā. M. Āboliņš šinī gadā, spēlējot vidusskolu sacīkstēs, 13 spēlēs guvis 268 punktus savai skolas vienībai.

Spēlē beidzās ar Vašingtoniešu uzvaru 53:18.

Uzvarētājiem punktus guva: V. Rozenfelds 17, M. Pētersons 6, J. Vāgners 6, I. Čakārnis 6, V. Jēčs 6, P. Krastiņš 4, Videnieks 4, G. Švarcs 2 un J. Mindenbergs 2.

Kalifornijas vienības sastāvā spēlēja: I. Timmermanis 4, Muzikants 4, P. Leščinskis 4, A. Ramāns 4, J. Pastenieks 2, A. Silenieks, Edv. Hincenbergs, L. Siliņš un L. Leitis.

Meistarsacīkstēs no Kalifornijas sportistiem prasīja ļoti lielu piepūli, jo tiem ceļā nācās pavadīt vairāk kā 20 stundas. Piedaloties ar labiem panākumiem visās vieglatlētikas sacensībās, tiem pašiem dalībniekiem neveicās tik labi bumbu spēlēs, jo nebija spēlētāju rezerves, kādas bija mājiniekiem. Karstā saule bija nogurdinājusi sportistus, un 8 stundas cīnīties dažādās sacensībās bez pārtraukuma nav pa jokam...

NOSLĒGUMĀ BALLE

Meistarsacīkšu noslēgumā Sietlas latviešu namā bija rīkota sportistu balle, kuŗa beidzās tikai rīta gaismā. Pirms balles veiksmīgākajiem sportistiem tika izsniegtas balvas; Sietlas latviešu biedrības dāvāto trofeju saņēma Vašingtonas latviešu sporta kluba Ausmas basketbola vienība, Takomas jaunatnes pulciņa kausu saņēma vienība, kas bija mērojusi tālāko ceļu — kalifornieši; Takomas latviešu ev.-lut. draudzes dāvāto kausu ieguva Ausmas volejbola vienība; M. Pētersons saņēma Sietlas jaunatnes pulciņa balvu, kā labākais mūsu trimdas vieglatlēts; Kārļa Šleicera dāvāto balvu saņēma jaunākais meistarsacīkšu dalībnieks J. Pastenieks kā vispusīgākais un daudzsološākais jaunās paaudzes sportists; Ināra Dermane saņēma balvu par labāko sasniegumu vieglatlētikā (8.2 sek. 60 m), V. Rozenfelds kā veiksmīgākais grozu guvējs basketbola spēlē, un K. Šleicers par izcīnīto 1. vietu galda tenisā. Pirmo triju vietu ieguvēji visās sacensībās saņēma vēl mākslinieka V. Racibarskas skaisti darinātos diplomus.

Gunārs Āboliņš